

Nr 28/2016

ISSN-2081-3864

Egzemplarz bezpłatny

TU JEST MOJE MIEJSCE

W numerze:

- **Podsumowanie Powiatowych Obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski i Powstania Państwa Polskiego**
- **Wspomnienie Dożynek Powiatowych Kazimierz Dolny 2016**
- **Informacje o realizacji inwestycji na drogach powiatowych**
- **XVI Powiatowy Dzień Kultury**

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
TEMAT WYDANIA:	2
Podsumowanie Powiatowych Obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski i Powstania Państwa Polskiego	3
Powiat Puławski i Instytut Historii UMCS w Lublinie organizują konferencję naukową	5
AKTUALNOŚCI	5
Z pracy Rady Powiatu	5
Z pracy Zarządu Powiatu	6
Informacje o realizacji inwestycji na drogach powiatowych	8
Mapy w komputerach – cyfryzacja zasobów geodezyjnych powiatów województwa lubelskiego	13
Dawnych wspomnień czar... Jubileusz 100-lecia I LO im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach	14
Stulecie harcerstwa na Ziemi Puławskiej	16
Podsumowanie akcji „Energetyczny Tornister”	17
Puławski KoMPaS JP 2 na trasie Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016	17
XIX Święto Róż w Gminie Końskowola	18
Podsumowanie Dożynek Powiatowych Kazimierz Dolny 2016	20
Jubileusz Orkiestry Dętej Gminy Końskowola	21
Udogodnienia płatnicze w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej	21
KULTURA	21
Tydzień zakazanych książek w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Puławach	21
Kopciuszek – baśń, sztuka teatralna, syndrom...	22
Zatankujmy inaczej	24
Sztuka tworzenia – wernisaż wystawy prac Wacława Kowalika	25
XVI Dni Kultury Chrześcijańskiej	26
NARODOWE CZYTANIE	27
Powiat czyta „Quo Vadis”	27
Narodowe czytanie w Końskowoli	27
Narodowe czytanie w SOSW im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble	28
Narodowe czytanie w Zespole Szkół nr 2	28
Koszczyk czyta „Quo Vadis”	28
HISTORIA I TRADYCJA REGIONU	29
Kościół Garnizonowy w Puławach – przeobrażenia puławskiej świątyni	29
Konspiracja w Rąbłowie	32
Mieszkańcy Ziemi Puławskiej na frontach II wojny światowej	35
Szlakiem Wiatraków Ziemi Puławskiej	36
EDUKACJA	38
Pasja Tworzenia	38
Z Nałęczowa do Berlina z Loesje!	39
A my znowu w drodze!	42
Mieć pasję, znaczy żyć pięknie!	43
Młodzież Koszczyca znowu w Niemczech	44
Nowum w ZS nr 2 – elementy ochrony przeciwpożarowej	45
W nowy rok szkolny – z nowymi siłami!	46
Wszystko jest lekcją	46
Rozwijamy talenty – Pracowania Rzemiosł Artystycznych	47
SPRAWY SPOŁECZNE	47
Przemoc – kontekst społeczny oraz wsparcie osób doświadczających przemocy realizowane przez PCPR w Puławach	47
Program „Zatrzymać Przemoc”	49
Zostań Rodzicem Zastępczym – Podaruj Siebie	50
Czytajmy dokumenty, które podpisujemy!	50
Krajowa Mapa Zagrożeń oraz aplikacja „Moja Komenda”	50
Obchody Dnia Seniora w Oddziale Rejonowym Polskiego Związku Emerytów i Rencistów w Puławach	51
OKIEM SPECJALISTY	52
Konferencja Urologiczna w Puławach	52
SPORT I TURYSTYKA	54
Reprezentacja Powiatu podczas VIII Mistrzostw Polski Samorządowców w piłce nożnej sześcioosobowej	54
Splywy kajakowe na Wiśle i Wieprzu	54
Spotkanie Powiatowej Rady Turystyki z przedstawicielami UMCS w Lublinie	55
Trzynastka, niekoniecznie pechowa!	55
Policjantka Komendy Powiatowej Mistrzinią Świata	56

Szanowni Państwo,

oddaję do Państwa rąk trzeci tegoroczny numer kwartalnika Powiatu Puławskiego. Od ukazania się ostatniego numeru miało miejsce wiele istotnych dla naszego samorządu wydarzeń, które prezentujemy

w niniejszym numerze. Szczególnie polecam uwadze czytelników artykuł na temat podsumowania Powiatowych Obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski i Powstania Państwa Polskiego. Ważnym elementem pracy Zarządu Powiatu jest dbałość o istniejącą infrastrukturę drogową – tę kwestię porusza obszerny artykuł Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Puławach. Inną równie istotną dziedziną funkcjonowania powiatów jest dział geodezji – tutaj możemy pochwalić się rozpoczęciem realizacji projektu e-Geodezja, dotyczącego cyfryzacji zasobów geodezyjnych województwa lubelskiego. W publikacji wracamy także do minionych wydarzeń z zakresu kultury ludowej – najważniejszego święta rolników – Dożynek Powiatowych oraz do innych jubileuszy szkolnych i kulturalnych. Miłośnicy lokalnej historii również znajdą kilka regionalnych ciekawostek. Zachęcam do zapoznania się działami „Spraw społecznych” i „Okiem Specjalisty”, gdzie prezentujemy zagadnienia związane z naszym bezpieczeństwem i zdrowiem. Z przyjemnością rekomenduję również artykuł na temat sukcesu sportowego mieszkanki powiatu – Danuty Woszczek. Jak zwykle w wydawnictwie zawarliśmy wiele ciekawych informacji z naszych jednostek organizacyjnych oraz wydarzeń regionalnych.

Zapraszam do lektury!

Starosta Puławski
Witold Popiołek

Wydawca:

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach
24-100 Puławy, ul. 6 Sierpnia 5, tel. 81 886 14 74
promocja@pulawy.powiat.pl, www.pulawy.powiat.pl

Redakcja:

Monika Zych, Danuta Szlendak, Magdalena Kobiałka, Wioletta Włodek, Anna Ziomka, Agnieszka Piłat, Agnieszka Zdun-Podhajny.

Redaktor naczelny: Andrzej Wenerski

Zastępca redaktora: Justyna Żurkowska

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo zmiany tytułów, skracania, adiacji i korekty redakcyjnej tekstów.

Temat wydania

Podsumowanie Powiatowych Obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski i Powstania Państwa Polskiego

28 października 2016 r. w Puławach odbyły się powiatowe uroczystości podsumowujące obchody jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. W tym podniosłym wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz i instytucji centralnych, samorządowych, służb mundurowych, jednostek oświatowych, kulturalnych, a także firm z terenu Powiatu Puławskiego. Licznie dopisały delegacje gminne.

Obchody rozpoczęły się w sali widowiskowej Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”. Szczególnego charakteru uroczystości nadały herby gmin, wprowadzone wraz ze sztandarem powiatu przez młodzież z klasy mundurowej Zespołu Szkół nr 3 w Puławach. Rolę prowadzącej pełniła Przewodnicząca Rady Powiatu Puławskiego Danuta Smaga.

Przybyli goście, w okolicznościowych wystąpieniach, podkreślili niezwykle istotne znaczenie Chrztu Polski dla dalszego rozwoju i kształtowania państwa. Jako pierwszy wystąpił Poseł na Sejm RP Krzysztof Szulowski.

Kolejno głos zabrał Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Grzegorz Kapusta. W imieniu samorządów gminnych wystąpił Wójt Gminy Puławy Krzysztof Brzeziński wspólnie z Przewodniczącą Rady Gminy Puławy Dorotą Osiak.

Oprócz podkreślenia potrzeby kultywowania wartości jakie niósł ze sobą Chrzest Polski dla naszego kraju, Europy i Świata, Wójt podziękował także obecnym na sali samorządowcom – w szczególności Staroście Puławskiemu Witoldowi Popiołkowi i Przewodniczącej Rady Powiatu Puławskiego – za dotychczasową, owocną współpracę. Wystąpienia podsumował Starosta Puławski Witold Popiołek, który podkreślając wagę Chrztu Polski podziękował zgromadzonym samorządowcom za współpracę i podejmowanie inicjatyw mających na celu uczczenie rocznicy.

W dalszej części uroczystości przedstawiono najważniejsze projekty realizowane przez jednostki organizacyjne powiatu i gmin oraz stowarzyszenia i inne podmioty, które były związane z jubileuszem 1050-lecia Chrztu Polski.

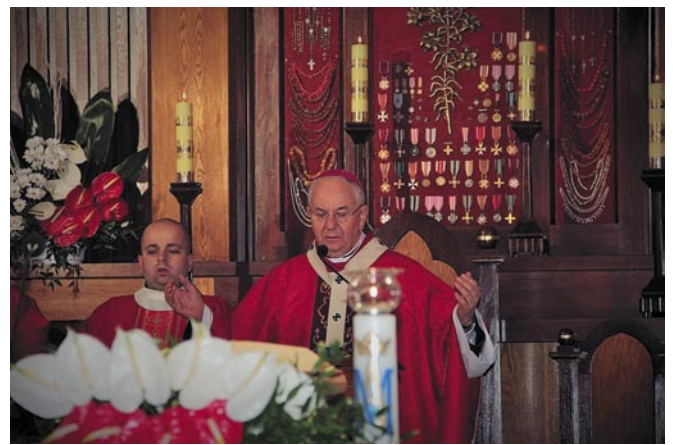
Uzupełnieniem uroczystości był wykład historyka dr hab. Tomisława Giergiela poświęcony genezie i skutkom społeczno-kulturalnym Chrztu Polski. Imprezę zwieńczył występ Chóru Gminy Kurów. Po zakończeniu oficjalnej części, uczestnicy obchodów, w asyście pocztów sztandarowych wspólnie udali się w uroczystym pochodzie do kościoła pw. Matki Bożej Różańcowej, gdzie odbyła się uroczysta msza św. pod przewodnictwem Ks. Arcybiskupa Stanisława Budzika – Metropolity Lubelskiego. Szczególnym punktem mszy był akt oddania opieki Matki Boskiej Powiatu Puławskiego dokonany w imieniu samorządu przez Przewodniczącą Rady Powiatu Danutę Smagą i Starostę Puławskiego Witolda Popiołka.

*Andrzej Wenerski
Kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach*

Tu jest moje miejsce

Powiat Puławski i Instytut Historii UMCS w Lublinie organizują konferencję naukową

Powiat Puławski oraz Instytut Historii UMCS w Lublinie w partnerstwie z Muzeum Nadwiślańskim i Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach zorganizowali konferencję naukową pt. „Przestrzeń chrześcijańska w kulturze polskiej – Polska i Puławy na głównym szlaku duchowym dziejów”. Wydarzenie odbyło się 18 listopada br. w sali konferencyjnej IUNG w Pałacu Czartoryskich w Puławach.

Konferencja została podzielona na dwie części. Pierwsza skierowana była do uczniów ze szkół z terenu Powiatu Puławskiego, gdzie młodzież dyskutowała na temat różnych aspektów historii i kultury polskiej na przestrzeni 1050. lat chrześcijaństwa w Polsce. Odbiorcami drugiej tury wykładów były osoby dorosłe, mieszkańcy Puław i okolic. Mogli oni wysłuchać prelekcji wygłoszonych przez zaproszonych gości m. in.: wykładowców prestiżowych uczelni – Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II czy Uniwersytetu Rzeszowskiego. Znaczącym elementem w programie wydarzenia była prapremiera filmu „Drzwi Świętego Wojciecha – jak ożywić zabytek” zaprezentowanego przez przedstawiciela Fundacji Góry Historii i miesięcznika „Mówią Wieki”.

Wydarzenie zorganizowano w ramach Powiatowych Obchodów 1050. Rocznicy Chrztu Polski i Powstania Państwa Polskiego, jako wyraz uczczenia i upamiętnienia tego znaczącego dla historii Polski wydarzenia.

*Justyna Żurkowska
Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach*

Aktualności

Z pracy Rady Powiatu

XXII sesja Rady Powiatu Puławskiego odbyła się 31 sierpnia 2016 roku. Głównymi punktami sierpniowej sesji było sprawozdanie końcowe z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011 – 2015, sprawozdanie z wykonania planu finansowego SP ZOZ za I półrocze 2016 roku oraz sprawozdanie z kontroli przeprowadzonych przez Komisję Rewizyjną w I półroczu 2016 roku. Następnie Rada Powiatu Puławskiego podjęła kilka uchwał dotyczących puławskiego szpitala, a mianowicie: w sprawie zmian w Statucie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, w sprawie udzielenia dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Puławach na dofinansowanie wyposażenia Bloku Operacyjnego w pawilonie A Szpitala Specjalistycznego, w sprawie udzielenia dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Puławach na dofinansowanie wyposażenia Oddziału Noworodkowego. Pierwsza dotacja to kwota 120 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu zestawu napędów ortopedycznych, stanowiącego niezbędne wyposażenie bloku operacyjnego. Łączna kwota tego zadania to 127 942 zł. Druga dotacja w kwocie 40 tys. zł została udzielona z przeznaczeniem na wyposażenie Oddziału Noworodkowego w nowe stanowisko do resuscytacji. W przypadku tej dotacji 21 tys. zł to kwota pomocy finansowej udzielonej przez gminy: Końskowola, Kurów, Kazimierz Dolny, Puławy, Żyrzyn i Baranów, a 19 tys. zł to dotacja udzielona z budżetu Powiatu Puławskiego. Łączna kwota tego zadania to 52 002 zł.

W dalszej kolejności Rada podjęła uchwałę w sprawie rozpatrzenia petycji mieszkańców Powiatu Puławskiego; w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej Zasłużonego dla Powiatu Puławskiego, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz noszenia; w sprawie wspólnej realizacji projektu „e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny Województwa Lubelskiego”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; w sprawie

Zarząd Powiatu Puławskiego - J. Ziomka - członek zarządu, W. Popiołek - starosta, M. Godliński - wicestarosta, L. Gorgol - członek zarządu

wyrażenia zgody na zawarcie w drodze bezprzetargowej z dotychczasowym dzierżawcą, na okres do 5 lat, umowy dzierżawy pomieszczenia w budynku usytuowanym na nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Puławskiego, położonej w Puławach przy al. Królewskiej 19, oznaczonej numerem ewidencyjnym 1394 o pow. 0,4807 ha.

Następnie Rada podjęła pakiet uchwał finansowych dotyczących Wieloletniej Prognozy Finansowej, zmian w budżecie powiatu na 2016 rok oraz udzielenia pomocy finansowej Gminie Żyrzyn i Gminie Baranów. Pomoc finansowa dla Gminy Żyrzyn w wysokości 63 tys. zł związana jest z realizacją w 2016 roku zadania przebudowy drogi gminnej w miejscowości Bałtów, współfinansowanej ze środków: „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019”, natomiast pomoc finansowa dla Gminy Baranów w wysokości 100 tys. zł związana jest z planowaną na 2017 rok przebudową ulicy Polnej w Baranowie i zostanie udzielona w przypadku uzyskania przez Gminę Baranów dofinansowania na przebudowę tej ulicy. Na zakończenie obrad Rada podjęła uchwałę o zmianie składu osobowego Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej, powołując tym samym do jej składu radnego Janusza Wawerskiego.

XXIII Sesja Rady Powiatu Puławskiego odbyła się 14 września 2016 roku. Była to sesja nadzwyczajna, zwołana na wniosek Zarządu Powiatu, dotycząca podjęcia uchwał intencyjnych w sprawie udzielenia przez Powiat Puławski pomocy finansowej dla Gminy Miasta Puławy, Gminy Żyrzyn i Gminy Wąwolnica, w związku z planowanymi przebudowami dróg gminnych w 2017 roku i możliwym do uzyskania dofinansowaniem z „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019”. W przypadku uzyskania przez gminy dofinansowania, powiat udzieli pomocy finansowej Gminie Miasta Puławy w wysokości 350 tys. zł na budowę drogi gminnej w ul. Spacerowej w Puławach, Gminie Żyrzyn w wysokości 77 tys. zł na przebudowę ulicy Plebańskiej w Żyrzynie oraz Gminie Wąwolnica w wysokości 200 tys. zł na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawada.

*Waldemar Orkiszewski
kierownik Biura Obsługi Rady i Zarządu Powiatu*

Z pracy Zarządu Powiatu

Decyzje Zarządu Powiatu podjęte w ostatnim okresie dotyczyły m.in.:

- ▶ wystąpienia z wnioskami do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie o dotację celową z budżetu państwa w 2017 roku, w związku z zamiarem realizacji zadania pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 2519L na odcinku droga wojewódzka 738 – Bronowice – Dobrosławów – dawna droga krajowa 12” oraz „Przebudowa dróg powiatowych nr 2529L i 2547L w miejscowościach: Cholewianka, Jeziorszczyzna i Kolonia Rzeczycza” oba w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”;
- ▶ złożenia wniosku do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego o wypłatę dotacji celowej z budżetu państwa w 2016 roku,

Obrady Zarządu Powiatu Puławskiego

w związku z zakończeniem realizacji zadania pod nazwą „Przebudowa ciągu drogi powiatowej nr 2500L na odcinku od drogi krajowej nr 17 do miejscowości Baranów”;

- ▶ pozyskania z NFOŚiGW dofinansowania w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji w 2015 r. (dot. pojazdów w stosunku do których orzeczono przepadek na rzecz Powiatu wyrokiem Sądu Rejonowego w Puławach);
- ▶ zaopiniowania planowanej inwestycji drogowej dla drogi ekspresowej S17 na odcinku Sadurki – Kurów w ramach zadania pn: „Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S17 Garwolin – Kurów na odcinku granica województwa mazowieckiego i lubelskiego – węzeł „Sielce” obecnie Kurów Zachód” (bez węzła) część 1: odcinek granica województwa mazowieckiego i lubelskiego - węzeł Skrudki” (wraz z węzłem) w zakresie odcinka zlokalizowanego na terenie powiatu puławskiego oraz część 2: odcinek węzeł Skrudki (bez węzła) – węzeł „Sielce” obecnie „Kurów Zachód”;
- ▶ wyrażenia pozytywnej opinii dla zadania pn. „Przebudowa mostu w km 0+503 drogi powiatowej nr 2234L Nałęczów – Charz – Wojciechów w m. Nałęczów”;
- ▶ zawarcia umowy z Gminą Żyrzyn w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Puławskiemu w kwocie 308 696 zł na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa dróg powiatowych nr 1519L, 2501L oraz 2502L znajdujących się na terenie Gminy Żyrzyn”;
- ▶ przyjęcia sprawozdania końcowego z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015;
- ▶ realizacji „Programu asystent rodzinny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” – pozyskano dotację w kwocie 20 868 zł, środki własne – 38 535 zł;
- ▶ podpisania porozumienia z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o wsparcie realizacji: projektu „Zatrzymać przemoc” realizowanego w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jst w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2016;
- ▶ przystąpienia do opracowania Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami;

- ▶ rozpoczęcia prac związanych z przystąpieniem Powiatu Puławskiego do projektu „e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny Województwa Lubelskiego” planowanego do realizacji w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020, działania 2.1 Cyfrowe Lubelskie, współfinansowanego ze środków EFRR. Przedsięwzięcie realizowane będzie w partnerstwie przez 19 powiatów Województwa Lubelskiego. Realizacja zadania przewidziana jest do roku 2020, całkowity koszt projektu wynosi 187,5 mln zł, z czego 85% pokrywa dofinansowanie z Unii Europejskiej;
- ▶ wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania pn. „Przegląd i opracowanie projektu modernizacji poziomej szczegółowej osnowy geodezyjnej na terenie powiatu puławskiego”;
- ▶ uruchomienia płatności bezgotówkowych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w ramach systemu Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych;
- ▶ sporządzenia i złożenia wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Mój powiat – uczy, dokształca, rozwija” w ramach działania 12.4 Kształcenie zawodowe RPO WL na lata 2014 – 2020. Projekt będzie realizowany w latach 2017 – 2019. Kwota projektu 1 566 081,18 zł, wkład własny finansowy Powiatu – 234 913 zł. W ramach projektu zostanie zakupione wyposażenie dla szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, odbędą się zajęcia specjalistyczne oraz dające dodatkowe uprawnienia dla uczniów, praktyki i staże oraz doskonalenie nauczycieli szkół i placówek zawodowych;
- ▶ złożenia wniosku do Ministerstwa Edukacji Narodowej o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w roku 2016 z tytułu dofinansowania w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń w szkołach rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły te nie prowadziły kształcenia, w tym pomieszczeń do przeprowadzania egzaminów praktycznych potwierdzających kwalifikacje w tych zawodach. Wnioskowana kwota to ok. 230 tys. zł;
- ▶ zawarcia porozumienia pomiędzy Województwem Lubelskim a Powiatem Puławskim, w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi na zadania własne bieżące związane z funkcjonowaniem Biblioteki Szkolnej I LO w Puławach;
- ▶ przyjęcia dokumentu pn. „Diagnoza indywidualnych potrzeb i deficytów szkół i placówek kształcenia zawodowego w Powiecie Puławskim” oraz dokumentu pn. „Diagnoza indywidualnych potrzeb i deficytów VI Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół nr 3 im. Marii Dąbrowskiej w Puławach”;
- ▶ zatwierdzenia wysokości opłat za zakwaterowanie w Burse szkolnej RCKU w Puławach;
- ▶ zlecenia firmie KTM PROJEKT z s. w Puławach opracowania dokumentacji projektowej na zwiększenie efektywności energetycznej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Puławach w ramach Działania 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego RPO WL 2014 – 2020 – koszt 15 000 zł; oraz firmie EuroCompass Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie wykonania studium wykonalności dla ww. projektu – koszt 22 755 zł;
- ▶ przyjęcia aneksów Arkuszy Organizacyjnych na rok szkolny 2016/2017 szkół dla których organem prowadzącym jest Powiat Puławski;
- ▶ porozumienia z Parafią Św. Równnej Apostołów Marii Magdaleny w Puławach w sprawie organizacji nauki religii prawosławnej;
- ▶ przyjęcia od Gmin: Końskowola, Kurów, Kazimierz Dolny, Puławy, Żyrzyn, Baranów pomocy finansowej z przeznaczeniem na dofinansowanie wyposażenia Oddziału Noworodkowego SP ZOZ w Puławach;
- ▶ udzielenia dotacji SP ZOZ w Puławach w kwocie 40 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wyposażenia Oddziału Noworodkowego, polegającego na zakupie nowego stanowiska do resuscytacji noworodka oraz udzielenia dotacji w kwocie 120 000 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie wyposażenia Bloku Operacyjnego w pawilonie „A” Szpitala Specjalistycznego, polegającego na zakupie nowego zestawu napędów ortopedycznych;
- ▶ dokonania przez Powiat Puławski na rzecz Gminy Janowiec darowizny nieruchomości położonej w obrębie Janowiec, Gmina Janowiec, oznaczonych jako działki nr 86/2 o pow. 0,8987 ha, 318/1 o pow. 0,0406 ha oraz 357 o pow. 0,4958 ha na, na realizację celu publicznego tj. publicznej drogi gminnej, stanowiącej dojazd do rzeki Wisły w Janowcu;
- ▶ dokonania przez Powiat na rzecz Gminy Miasto Puławy darowizny nieruchomości, położonej w obrębie Włostowice, oznaczonej jako działki nr 9526 o pow. 3,3898 ha oraz 3807 o pow. 0,0979 ha na realizację celu publicznego tj. utrzymanie drogi gminnej, stanowiącej ulicę Kilińskie-go;
- ▶ uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Miasto Puławy „Ceglana” oraz „Wróblewskiego”;
- ▶ dofinansowania kwotą 500 zł zakupu nagród dla uczestników „Eliminacji powiatowych 20. Jesiennego Konkursu Recytatorskiego”, organizowanego przez Puławskim Ośrodkiem Kultury „Dom Chemika”;
- ▶ realizacji filmu promocyjnego dotyczącego projektu „EUROszansa dla Lubelszczyzny...”, który zostanie m.in. zaprezentowany podczas wręczenia nagród w konkursie Europejskie Nagrody Przedsiębiorczości 2016;
- ▶ przyjęcia i przedstawienia Radzie Powiatu Puławskiego oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Puławskiego za pierwsze półrocze 2016 r. oraz przyjęcia założeń do projektu budżetu na rok 2017;
- ▶ nawiązania współpracy z Puławskim Parkiem Naukowo-Technologicznym Sp. z o.o., której celem jest podejmowanie wspólnych działań na rzecz podnoszenia jakości

edukacji uczniów, w tym w szczególności poprzez współpracę przy realizacji projektów obejmujących podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, adaptację programów nauczania do potrzeb przedsiębiorców, organizację praktyk i staży dla uczniów;

- ▶ zgłoszenia projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez Powiat Puławski i jednostki organizacyjne do opracowywanego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Puławy do 2020 roku z perspektywą do 2030r.;

Monika Zych
Sekretarz Powiatu Puławskiego

Informacje o realizacji inwestycji na drogach powiatowych

Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w rejonie skrzyżowania ul. Czołnowskiej w ciągu dr. pow. nr 2515L w m. Baranów

Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w rejonie skrzyżowania ul. Czołnowskiej w ciągu dr. pow. nr 2515L w m. Baranów, które polegało na przebudowie drogi powiatowej nr 2515L – ulicy Czołnowskiej na odcinku od km 0+003,00 do km 0+240,00 wraz z uregulowaniem zagospodarowania wód opadowych w m. Baranów ul. Czołnowska.

Zakres inwestycji obejmował:

1. Przebudowę istniejącej jezdni ul. Czołnowskiej na nową jezdnię o nawierzchni asfaltowej o szerokości 5,0 m i długości 237,00 m na odcinku od km 0+003,00 do km 0+240,00 wraz z prawostronnym chodnikiem z kostki brukowej o szerokości 1,7 - 2,0 m od początku opraco-

wania do skrzyżowania z drogą gminną w km 0+132,5, regulacją wysokościową istniejących skrzyżowań o nawierzchni z kostki brukowej z drogami gminnymi w km 0+043,00, 0+132,50, 0+226,5, lewostronnym poboczem o szerokości 1,5 m utwardzonym kruszywem łamanym na całym odcinku drogi, prawostronnym poboczem o szerokości 1,5 m utwardzonym kruszywem łamanym na odcinku drogi od skrzyżowania z drogą gminną w km 0+132,5 do km 0+240,00, wymianą istniejących przepustów żelbetonowych pod jezdnią i zjazdami na nowe przepusty z rur PEHD fi 80 cm, wykonanie zjazdów z kostki brukowej i zjazdów utwardzonych kruszywem łamanym do przyległych posesji, odwodnieniem liniowym typu Monoblock zamontowanym na drogach gminnych w km 0+132,50 oraz w km 0+226,50, wyprofilowaniem i odmuleniem przydrożnych rowów wraz z umocnieniem płytkami betonowymi chodnikowymi 40×40×7 cm na całej ich długości oraz lokalnym zabezpieczeniem zewnętrznych krawędzi rowu palisadą betonową.

2. Budowę przepustu skrzynkowego 100×100 cm długości 8,54 m w km 0+190,24 dr. pow. nr 2515L wraz z odbudową rowu przydrożnego po stronie lewej drogi odc. dł. 34,77 m od km 0+187,82 do km 0+222,59, przebudową rowu przydrożnego po stronie prawej drogi odc. dł. 25,50 m od km 0+172,87 do km 0+198,37 projektuje się nowy obiekt na klasę obciążeń A wg PN-85/S-10030 oraz na obciążenie pojazdem specjalnym klasy 150 wg STANAG 2021 zgodnie z rozporządzeniem MTIGM z dnia 30 maja 2000 r. (Dz. U. 2000 nr 63, poz. 735).

Wartość inwestycji: 334 517,13 zł brutto.

Przebudowa ciągu drogi powiatowej nr 2508L Opoka – Chrzążówek

Zakres inwestycji dla drogi powiatowej nr 2508L obejmował m.in. następujący asortyment robót:

1. Budowę na odcinku od km 0+270,00 do km 0+485,00 prawostronnego chodnika z kostki brukowej o szerokości 1,5 m z 5 zjazdami do posesji z kostki brukowej o szer. 4,0 m; powierzchnia chodnika 288 m², powierzchnia zjazdów 44 m².
2. Budowę 5 szt. peronów z kostki brukowej (1 szt. o wymiarze 8,0 m×2,4 m, 4 szt. o wymiarach 8,0 m×1,5 m); powierzchnia peronów – 67,20 m².

3. Wykonanie poszerzenia jezdni do szer. 5,5 m (6,0 m na łukach) na odcinku od km 1+443,00 z wykonaniem nowych warstw konstrukcyjnych na poszerzeniu (pow. poszerzenia 777 m²) i ułożeniem siatki zbrojeniowej w ilości 2 340 m².
4. Wykonanie warstwy wyrównawczej z betonu asfaltowego AC16W KR3 w ilości 1 744,13 m² o średniej gr. wyrównania 6,1 cm.
5. Wykonanie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego AC11S KR3 gr. 4 cm i szerokości 5,5 m (do 6,0 m na łukach) na drodze powiatowej i skrzyżowaniach oraz zjazdach w ilości 11 442,90 m².
6. Regulację wysokościową istniejących zjazdów z kostki brukowej – 53 m².
7. Wykonanie zjazdów z kruszywa łamanego 0-31,5 mm gr. 15 cm do posesji w ilości 389,80 m².
8. Wykonanie obustronnego pobocza z kruszywa łamanego 0-31,5 mm gr. 15 cm o szer. 1,0 m w ilości 3 599,0 m², wykonanie nowego oznakowania poziomego i pionowego.

Wartość inwestycji: 633 321,22 zł brutto.

Przebudowa drogi powiatowej nr 1437L w m. Niebrzegów

Zakres zadania obejmował przebudowę drogi powiatowej nr 1437L na odcinku od km 5+983,00 do km 6+873,00 w m. Niebrzegów.

Zakres inwestycji obejmował:

1. Wykonanie nowej nawierzchni jezdni asfaltowej szerokości 5,2 m do 5,5 m (na łukach) na całym odcinku objętym opracowaniem poprzez wykonanie warstwy wyrównawczej z bet. asf. o śr. gr. 4,52 cm, następnie warstwy ścieralnej z betonu asf. gr. 4 cm.
2. Wykonanie nawierzchni asfaltowej na zjazdach i skrzyżowaniach asfaltowych.
3. Budowa 6 szt. peronów przystankowych z kostki brukowej.
4. Remont istniejącej zatoki autobusowej asfaltowej w km 6+078,00 str. prawa.
5. Budowę prawostronnego chodnika z kostki brukowej szerokości 1,8 m na odcinku od km 6+143,00 do km 6+288,00.
6. Wykonanie utwardzonego pobocza z kruszywa łamanego o szerokości 0,75 m na całym projektowanym odcinku.

Wartość inwestycji: 231 149,67 zł brutto.

Przebudowa drogi powiatowej nr 2537L Kaleń - Markuszów na odcinku od km 4+400,00 do km 6+001,00

Zakres inwestycji obejmuje:

1. Wykonanie nowej nawierzchni jezdni asfaltowej szerokości 5,0 m (do 6,0 m przy włączeniu do DP 2203L) na całym odcinku objętym opracowaniem poprzez wykonanie warstwy wyrównawczej z bet. asf. o śr. gr. 3,24 cm, następnie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego gr. 3 cm.
2. Wykonanie nawierzchni asfaltowej na dwóch skrzyżowaniach asfaltowych.
3. Budowa 1 szt. peronu przystankowego z kostki brukowej w km 4+736,50.
4. Remont istniejącego przepustu pod jezdnią w km 5+205,00 poprzez jego rozbiórkę i wykonanie nowego przepustu PEHD fi 60 cm o długości L=8 cm wraz z nowymi ściankami czołowymi.
5. Mechaniczne ścinanie zawyżonych poboczy ziemnych na szerokości 1,0 m wraz z wyprofilowaniem i uzupełnieniem poboczy ziemnych na szerokości 0,75 m.

Przebudowa drogi powiatowej jest związana ze złym stanem technicznym istniejącej nawierzchni, które wymagają wykonania pilnych robót remontowych, w celu poprawy parametrów techniczno-użytkowych drogi i warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wartość inwestycji: 275 668,17 zł brutto.

**Przebudowa drogi powiatowej nr 2552 L
Wąwolnica-Poniatowa na odc. od km 1+966,00
do km 2+516,00**

Wartość inwestycji: 141 825,97 zł brutto.

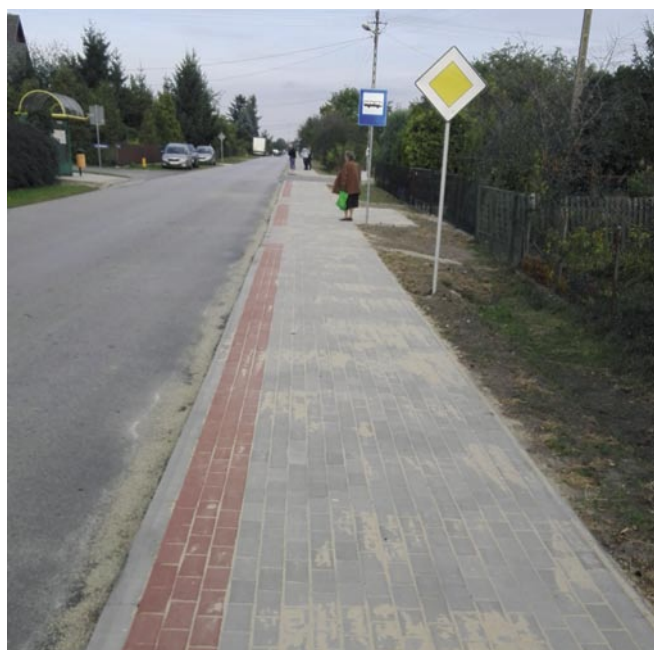

**Budowa chodnika przy ul. Puławskiej w ciągu drogi
powiatowej nr 2503L w m. Gołąb na odc. 1075 m**

Zakres inwestycji obejmuje:

1. Budowę chodnika lewostronnego z kostki brukowej o szer. 1,8 m na odcinku od km rob. 0+000,00 do km 1+075,00 wraz ze zjazdami do posesji o szerokościach według planu sytuacyjnego.
2. Budowę 6 szt. peronów przystankowych w km: 0+112,70 str. lewa; 0+113,50 str. prawa; 0+367,50 str. lewa; 0+408,00 str. prawa; 1+011,00 str. prawa; 0+021,40 str. lewa.

Wartość inwestycji: 231 194,55 zł brutto.

**Przebudowa drogi powiatowej nr 2500 L na odcinku
od drogi krajowej nr 17 do miejscowości Baranów.**

Przebudowa ciągu drogi powiatowej realizowana była w ramach wieloletniego programu pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 - 2019”

Zakres inwestycji obejmował:

1. Wykonanie nawierzchni jezdni asfaltowej o szerokości 5,5-6 m.
2. Budowa chodnika z kostki brukowej.
3. Wykonanie zjazdów do posesji i skrzyżowań z drogami gminnymi.
4. Budowa zatoki autobusowej oraz 15 sztuk peronów przystankowych.
5. Remont 3 przepustów pod jezdnią.
6. Wykonanie utwardzonych poboczy oraz odtworzenie rowów przydrożnych.
7. Wykonanie nowego oznakowania poziomowego i pionowego.
8. Montaż barier ochronnych oraz balustrad w obrębie Szkoły Podstawowej w Skrudkach.

Wartość inwestycji: 2 255 149,58 zł brutto

Poprawa stanu technicznego przepustu drogowego w ciągu dr. pow. nr 1515L w m. Łukawica

Zakres inwestycji obejmował:

1. Rozbiórkę istniejącego przepustu i wykonanie nowego przepustu 4 wlotowego z prefabrykatów żelbetowych.
2. Wykonanie nowej nawierzchni z kruszywa łamanego na przepuście o szerokości 4 m.
3. Wykonanie obustronnych barier ochronnych nad przepustem.
4. Wykonanie umocnienia skarp w rejonie przepustu.
5. Wykonanie umocnienia koryta rzeki narzutem kamiennym wraz z palisadą.

Wartość inwestycji: 192 571,10 zł brutto

Anna Nizioł

Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg w Puławach

Mapy w komputerach – cyfryzacja zasobów geodezyjnych powiatów województwa lubelskiego

W październiku br. ruszyła długo wyczekiwana realizacja projektu e-Geodezja cyfryzacja zasobów geodezyjnych województwa lubelskiego – projektu wpisanego jako **jedno z przedsięwzięć o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020**. Liderem projektu jest Powiat Lubelski, zaś partnerami pozostałe 19 powiatów Województwa Lubelskiego.

Przedstawiciele wszystkich powiatów biorących udział w projekcie złożyły swoje podpisy na umowie partnerskiej dotyczącej wspólnej realizacji projektu. 25 października Zarząd Powiatu Puławskiego w składzie Jan Ziomka, Leszek Gorgol oraz Anna Krzysztofik, podpisał umowę o przystąpieniu do realizacji projektu. Całkowita kwota projektu wynosi 187,5 mln złotych z czego 85% pokryje dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, zaś pozostałe 15% stanowią będą środki z budżetu Państwa oraz wkład własny partnerów.

Cyfryzacja zasobów geodezyjnych jest bardzo ważna, ponieważ korzystają z nich wszyscy właściciele nieruchomości, w tym inwestorzy. W powiecie lubelskim część zbiorów jest już opracowana w wersji numerycznej, ale reszta ma formę analogową, co nie pozwala na ich szybkie wykorzystanie i udostępnianie. Poza tym zaawansowanie prac nad tworzeniem takich zbiorów w formie numerycznej w poszczególnych powiatach jest różne. – *Dlatego chcemy ujednolicić ten system, opracować numeryczne bazy danych, włącznie z mapami, by w ten sposób zdecydowanie ułatwić do nich dostęp* – tłumaczy Starosta Lubelski – Paweł Pikula. Na razie osoby, które występują o wydanie dokumentów z rejestru gruntów i budynków otrzymują je przeważnie w wersji papierowej z niezbędnymi opisami. Dzięki realizacji projektu droga i formalności związane z obsługą z zakresu geodezji i kartografii świadczonych przez Powiaty zdecydowanie się skróci.

Realizacja projektu przewidziana jest do roku 2020, w wyniku czego większość Województwa Lubelskiego zostanie „ucyfrowiona”, wśród planowanych zadań przewidy-

J. Ziomka, L. Gorgol oraz A. Krzysztofik podczas podpisania umowy o przystąpieniu do realizacji

wane jest m.in.: dostosowane istniejących baz danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT) i Bazy Danych Obiektów Topograficznych.

Krótko o historii przedsięwzięcia

Pomysł realizacji projektu sięga 2013 roku, kiedy to kwestia ucyfrowienia zasobów geodezyjnych poruszona została podczas obrad Konwentu Powiatów Województwa Lubelskiego. Wstępne deklaracje zapadły w styczniu 2014 roku, wtedy też powiaty podpisały porozumienie w sprawie wspólnej realizacji tego ciekawego pomysłu. Podczas tego samego spotkania podpisano list intencyjny z Głównym Geodetą Kraju oraz Wojewodą i Marszałkiem Województwa Lubelskiego.

Jesienią 2014 roku Rada Ministrów przyjęła Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego. Następnie zatwierdził go zarząd województwa, a 5 grudnia br. porozumienie dla Lubelszczyzny podpisali Wiceminister Infrastruktury i Rozwoju oraz Marszałek Województwa Lubelskiego.

Kontrakt terytorialny to umowa zawierana pomiędzy Radą Ministrów, a samorządem województwa, której przedmiot stanowią wspólnie uzgodnione cele, dotyczące rozwoju danego terytorium, konkretne przedsięwzięcia priorytetowe, mające istotne znaczenie dla rozwoju określonego w niej terytorium oraz sposób ich koordynacji. Kontrakt obejmuje działania realizowane na poziomie krajowym (przez stronę rządową) oraz na poziomie regionalnym (przez województwo, powiat, gminę). Dzięki temu integracja źródeł finansowania pochodzących z Unii Europejskiej, budżetu państwa i budżetów samorządowych, przełoży się na komplementarność podejmowanych przez różne szczeble działań rozwojowych. Oznacza to także konkretne oszczędności i wzrost efektywności działań publicznych. Kontrakt Terytorialny przede wszystkim ma przyczynić się do wzrostu efektywności działań podejmowanych na poziomie krajowym i samorządowym.

Na podstawie informacji od Biura Projektu „e-Geodezja cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego”

Dawnych wspomnień czar ... jubileusz 100-lecia I Liceum Ogólnokształcącego im. ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach

[...] „Są wydarzenia, które mimo upływającego czasu wciąż zataczają kręgi w naszym oceanie życia”... – mawiał mędrzec, są też chwile, które są wyjątkowością, podniosłością i znaczeniem przechodzą do historii, która trwa w pamięci kolejnych pokoleń...

I Liceum Ogólnokształcące – placówka niezwykła, wyjątkowa, zasłużona, ośrodek wiedzy, kultury, nauki, skończyło 100 lat! Przez cały, miniony rok przygotowywaliśmy się do tej niezwykłej uroczystości. Obchodziliśmy już wiele rocznic, zjazdów absolwentów, spotkań, wszystkie były ważne, wyjątkowe, niepowtarzalne. Stulecie szkoły to jednak rzecz wyjątkowa i w swym rodzaju jedyna. Patronat nad obchodami objął **Prezydent RP Andrzej Duda**, patronat medialny zaś objęli: **Telewizja Lublin, Radio Lublin, Telewizja Puławy, Radio Puławy**. Na naszym lokalnym rynku wydawniczym pojawiły się niezwykle publikacje. Pierwsza z nich to **album „Stulecie I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach”** w opracowaniu **Zbigniewa Kielba**, pozycja dedykowana pamięci Stanisława Eustachiewicza. Znajdują się w niej niezwykle starannie wybrane fotografie, obejmujące sto lat istnienia szkoły. Po dwóch miesiącach prezentacji na **Placu Chopina**, powróciła na teren szkoły **wystawa poświęcona historii naszej szkoły**, która prezentuje Czartorych od najwcześniejszych lat, niezwykle, wspomnieniowe zdjęcia kolejnych dyrektorów, nauczycieli, lekcji, uczniów.

Obchody rozpoczął uroczysty przemarsz z pocztem sztandarowym spod budynku czcigodnej jubilatki do **Kościola pod wezwaniem MB Różańcowej**, w której odprawiona została uroczysta msza św. w intencji dziękczynnej za sto lat istnienia liceum, a także w intencji dyrekcji, nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów, rodziców i absolwentów oraz wszystkich zmarłych, którzy tworzyli przez dziesięciolecia klimat Czartorycha. Uroczystość koncelebrował Jego Ekscelencja **Ksiądz Biskup Mieczysław Cisko**, a mszę odprawił **Ksiądz Dziekan Piotr Trela**. W wygłoszonej homilii Ksiądz Biskup dziękując za sto lat istnienia I LO podkreślił historyczność tego wydarzenia. Wspominał o roli i zasługach za-

Ksiądz Biskup Mieczysław Cisko podczas poświęcenia tablicy pamiątkowej

Przewodnicząca Rady Powiatu D. Smaga i Starosta Puławski W. Popiołek składają gratulacje na ręce Dyrektora B. Trzcińskiej-Staszczuk

nej **Familii Czartoryskich**, o wybitnych przedstawicielach tego rodu oraz o ważnych zadaniach jakie spoczywają na tej wyjątkowej szkole – pogłębianiu świadomości wielkiego dziedzictwa kulturowego, wierności dobru, pięknu i prawdzie, tradycji i korzeniom, z których wyrastają najpiękniejsze wartości. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in.: **Księżna Barbara Czartoryska, Irena Bylicka – przedstawiciel rodziny Czartoryskich, książę Kazimierz Czartoryski, Teresa Misiuk – Lubelski Kurator Oświaty, przedstawiciele władzy samorządowej oraz dyrekcja I LO, grono pedagogiczne, licznie zgromadzeni absolwenci, uczniowie i pracownicy szkoły.**

Po mszy, w budynku liceum, uroczystie odsłonięto tablicę poświęconą absolwentowi I LO im. Ks. A. J. Czartoryskiego, **Żołnierzowi Niezlomnemu Marianowi Bernaciakowi PS „Orlik”**. Odsłonięto też tablicę ufundowaną przez absolwentów z okazji rocznicy 100-lecia szkoły. Następnie uroczystości przeniosły się do **Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”**, w którym Dyrektor I LO Beata Trzcińska-Staszczuk uroczystie powitała znacznych gości. Swą obecnością zaszczytili nas m.in.: **Księżna Barbara Czartoryska, Irena Bylicka – przedstawiciel rodu Czartoryskich, Książę Kazimierz Czartoryski, Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Mieczysław Cisko, Małgorzata Sadurska – Szef Kancelarii Prezydenta RP, Przemysław Czarnek – Wojewoda Lubelski, Paweł Nakoneczny – Członek Zarządu Województwa Lubelskiego, Teresa Misiuk – Lubelski Kurator Oświaty, Danna Smaga – Przewodnicząca Rady Powiatu Puławskiego wraz z Radnymi Rady Powiatu, Witold Popiołek – Starosta Puławski, Michał Godliński – Wicestarosta Puławski, Leszek Gorgol – Członek Zarządu Powiatu Puławskiego, Bożena Krygier – Przewodnicząca Rady Miasta Puławy**

Księżna Barbara Czartoryska

wraz z Radnym Rady Miasta, Janusz Grobel – Prezydent Miasta Puławy, Krzysztof Brzeziński – Wójt Gminy Puławy, Artur Kwapiński – przedstawiciel Krzysztofa Szulowskiego – Posła na Sejm RP, Maria Kłopotowska – przedstawicielka Włodzimierza Karpińskiego – Posła na Sejm RP, Ksiądz Kanonik Piotr Trela – Dziekan Dekanatu Puławy, Aleksander Chromiński, Ignacy Czeżyk – byli dyrektorzy I LO, dyrektorzy puławskich szkół i placówek oświatowych, dyrektorzy zaprzyjaźnionych szkół z Białegostoku oraz delegacja nauczycieli ze szkoły partnerskiej we Włoszech, doc. dr Marian Wolski – Prezes Zarządu Fundacji Książąt Czartoryskich, Zbigniew Śliwiński – Dyrektor Domu Chemika, prof. dr hab. Wiesław Oleszek – Dyrektor IUNG, Henryk Czapla – Dyrektor Oddziału Banku PKO BP w Puławach, Lucjan Tomaszewski – Prezes ZNP Puławy, Dariusz Tuszyński – Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Puławach, Jacek Janiszek – Wiceprezes Zarządu Zakłady Azotowe „Puławy” S. A. – sponsor strategiczny, emerytowani nauczyciele I LO, nauczyciele, absolwenci z Barbarą Sypiańską – Przewodniczącą Komitetu Zjazdowego, liczni sponsorzy.

Wzruszającym momentem było przypomnienie wszystkich sylwetek nieżyjących już dyrektorów, nauczycieli i pracowników szkoły, którzy od stu lat tworzyli jej niezwykły wizerunek. Ich pamięć uczczono minutą ciszy, a młodzież wraz z opiekunami, na ich grobach złożyła wiązanki i zapaliła znicze.

W trakcie trwania uroczystości jubileuszowych **Księżna Barbara Czartoryska otrzymała Honorowe Obywatelstwo Miasta Puław**. W laudacji **Bożena Krygier** podkreśliła ogromny patriotyzm, zaangażowanie i wielkie przywiązanie księżnej Barbary do Puław, tradycji rodu Czartoryskich i samej szkoły, której księżna mieni się wielkim przyjacielem. **Rodzinny Związek Czartoryskich Herbu Pogoń Litewska** po raz pierwszy przyznał wyjątkowe nagrody. Za osiągnięcia w dziedzinie nauk humanistycznych oraz umiłowanie historii, zaangażowanie w działalność społeczną, sportową **Księżna Barbara Czartoryska wręczyła Nagrody imienia Księcia Adama Czartoryskiego** uczniom **Niepublicznego Gimnazjum przy I LO – Jakubowi Chylińskiemu (klasa III cg) oraz Jakubowi Koniecznemu (klasa III bg), a w kategorii liceum – Maciejowi Miłoszowi (klasa III f)** za wybitne wyniki w nauce i pogłębioną wiedzę historyczną oraz wysoką kulturę osobistą i działalność społeczną.

Następnym punktem uroczystości były przemówienia zaproszonych gości. Jako pierwsza głos zabrała i **Małgorzata Sadurska – Szef Kancelarii Prezydenta RP**, absolwentka naszego liceum, która przeczytała list od **Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy**. Swoje wystąpienie zakończyła osobistymi wspomnieniami z lat spędzonych w murach szkoły. Kolejnym przemawiającym była **Teresa Misiuk – Lubelski Kurator Oświaty**, która wręczyła Nagrody Kuratora. Następnymi mówcami byli **Danuta Smaga – Przewodnicząca Rady Powiatu Puławskiego i Witold Popiołek – Starosta Puławski**, którzy wręczyli Nagrody Staro-

Uczniowie niosący znicze na grób śp. dyrektorów, nauczycieli i pracowników szkoły

sty. Prezydent Miasta Puławy **Janusz Grobel** wręczył pamiątkowe medale nauczycielom zasłużonym dla miasta. Na ręce Dyrektora Beaty Trzcinińskiej-Staszczuk zaproszeni goście złożyli okolicznościowe upominki. Ona zaś w sposób szczególny podziękowała sponsorom, dzięki którym został wydany **album 1916-2016 100-Lecie I Liceum Ogólnokształcącego im Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach**, oraz jubileuszowy kalendarz **100-Lecie I LO im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach w latach 1916-2016**. Jubileusz obchodów stulecia liceum zakończyła część artystyczna przygotowana przez młodzież pod opieką Haliny Kuflewskiej.

Po zakończonych uroczystościach w POK „Domu Chemika”, uczestnicy przeszli do budynku liceum, gdzie uroczystość otworzono Izębę Tradycji.

Spektakl pt. **Next Ex** w reżyserii i Beaty Bureckiej oraz konkurs matematyczny dla absolwentów i ich rodzin zakończył piątkowe obchody jubileuszu.

W sobotę, 24 września, drugiego dnia obchodów, rozpoczął swą działalność **Sekretariat Zjazdu Absolwentów**. Na Puławskich Kortach Tenisowych ruszył Zjazdowy Turniej Tenisowy **DEBEL MIX 100**, to wreszcie sentymentalne, często po wielu latach spotkania absolwentów, łyzy, wzruszenie, zwiedzanie szkoły, wspomnienia, wspomnienia, wspomnienia... Niezwykłość, magia, swoiste genius loci z całą mocą ujawniły się, gdy rzesze absolwentów ruszyły na swój pocziwy Czartorych. Z wielkim wzruszeniem, po latach, wśród niezliczonej ilości twarzy – młodych, bardzo młodych i starszych – próbowali odszukać swoje koleżanki, kolegów, profesorów, sale lekcyjne, przywołać wspomnienia... Okrzykom radości, piskom, krzykom nie było końca. Kaśki, Baśki, Zosie, Marzenki i Jadzie, Jurki, Zbyszki, Jaśki i Józki padali sobie w objęcia, jakby cofnął się czas, jakby to było wczoraj... Wzruszenia, łyzy, zdziwienie (*To Ty? ..., to naprawdę Ty??? Ty!!! Nic się nie zmieniłeś!!!*), śmiech, wspomnienia, setki wspomnień, które drzemią w każdym kącie i zakamarku tego szacownego budynku, gdzie nowe splotło się z tym, co stare, tradycyjne i odwieczne. Te uśmiechające się do siebie twarze uświadomiły, jak silną stanowimy wspólnotę – my, absolwenci I LO, szkoły, która stanowiła i stanowi o niepowtarzalnym charakterze naszego miasta, o sile puławskiej elity intelektualnej, o magii Czartorycha, który tę elitę tworzył, kształtował, rzeźbił. Nasi mistrzowie, nauczyciele, osobowości, legendy, którzy teraz, na szkolnych korytarzach uśmiechnięci, w otoczeniu wychowanków, bez najmniejszych kłopotów odtwarzają klasę I a, II c czy ogólną III e, Zośkę, Franka czy Władka. Śmiech, żarty, jeszcze wpis do Księgi Pamiątkowej w Izbie Pamięci, i to poczucie, że to coś dobrego, pięknego i prawdziwego.

I najnowsze pokolenie wychowanków – uczniowie I Liceum i Gimnazjum przy I LO – wspaniali, młodzi ludzie, zaangażowani w organizację zjazdu, obsługujący jego biuro, punkty informacyjne, pomagający, chętni, otwarci na ludzi, ciekawi świata. To kolejny dowód na to, że przemiana pokoleń, tradycja, ideały i wartości, których Czartorych był zawsze symbolem, przechodzą już w młode ręce i umysły, wszak jak powiedział Thomas Mann: [...], **„człowiek nie żyje wylącznie**

swoim życiem, ale jako jednostka – również życiem swojej epoki, swojego pokolenia”...

Wszystkie uroczystości zakończył bal, który rozpoczął się w budynku szkoły o godz. 19.00

Alina Wawer-Lis, fot. Renata Miłosz
nauczyciele I LO w Puławach

Stulecie harcerstwa na Ziemi Puławskiej

24-26 września br. odbyły się obchody z okazji stulecia harcerstwa na ziemi puławskiej, przygotowane przez instruktorów i harcerzy z Hufca ZHP Puławy. W trzydniowym programie pojawiła się gra miejska, piknik harcerski dla rodzin oraz gala dla sojuszników i przyjaciół harcerstwa.

Obchody rozpoczęły się harcerskim apelem w sobotni poranek, w którym uczestniczyły drużyny harcerskie z puławskiego środowiska - razem ponad 150 osób! W ramach inauguracji uczestnicy wzięli także udział w harcerskiej mszy poprowadzonej w kościele Matki Bożej Różańcowej przez ks. Łukasza Brusa. Po zakończeniu oficjalnej części, harcerze i harcerki wyruszyli by wziąć udział w grze miejskiej. Podczas wędrówki odwiedzali skrzynki geocachingowe założone specjalnie w ramach obchodów. Szesnaście nowych skrzynek tworzy na mapie satelitarnej napis ZHP. Już wkrótce mieszkańcy Puław będą mogli odwiedzić nowe skrytki i odkryć ukryte w nich skarby. Gra miejska doprowadziła harcerzy do ostatniego punktu sobotniego programu. W obrzędowym, harcerskim ognisku wzięło udział ponad 200 osób. Na miejscu przybyli seniorzy związani z puławskim harcerstwem, byli harcerze, którzy z sentymentem wspominają harcerską przygodę oraz instruktorzy, którzy zakończyli już swoją służbę. Podczas ogniska, pełnego nastrojowych piosenek, został rozstrzygnięty także Plebiscyt Superlilijki Hufca Puławy. Co roku, najbardziej zasłużeni harcerze, drużynowi i instruktorzy, w ramach docenienia i podziękowania za ich znaczący wkład na rzecz środowiska, zostają wyróżnieni na forum Hufca Puławy. Ognisko zakończyło się przed Komendą Hufca ZHP Puławy pokrojeniem i rozdaniem tortu zaproszonym uczestnikom wydarzenia.

Drugiego dnia obchodów skierowany był do mieszkańców miasta. W puławskiej Marinie, w niedzielne popołudnie odbył się piknik harcerski. Odwiedzający mieli szansę wziąć udział w zajęciach animacyjnych prowadzo-

nych przez harcerzy. Na najmłodszych czekały zabawy z kolorową chustą animacyjną, wielki Twister czy tworzenie ogromnych baniek mydlanych. Stoiska, przygotowane przez drużyny zachęcały do wspólnej zabawy całej rodziny. Można było spróbować swoich sił w turnieju łuczniczym, poczuć się jak inżynier podczas sterowania mechaniczną łapą, czy spędzić wspólnie czas z rodziną relaksując się w trakcie rozgrywek gier planszowych. Zainteresowani rodzice i ich dzieci mogli dowiedzieć się więcej o ruchu harcerskim działającym w Puławach. Drużyny zaprezentowały swoje działania przedstawiając galerie zdjęć z różnych wydarzeń, opowiadając o pracy drużyn czy pokazując w praktyce umiejętności, które nabyły w trakcie harcerskich zbiórek.

W poniedziałek odbyła się gala dla przyjaciół i sojuszników ruchu harcerskiego. Wydarzenie miało miejsce w budynku Starostwa Powiatowego w Puławach. Na gali zjawili się między innymi: Ewa Wójcik – Wiceprezydent Miasta Puławy, Ryszard Ścibior – Wiceprzewodniczący Rady Miasta Puławy, Witold Popiołek – Starosta Powiatu Puławskiego, Krzysztof Brzeziński – Wójt Gminy Puławy, Grzegorz Woźniak – Pełnomocnik Głównej Kwatery ZHP ds. Chorągwi Lubelskiej oraz dyrektorzy zaprzyjaźnionych szkół, przedstawiciele IUNG i rodzice naszych harcerzy. Na zaproszenie odpowiedzieli także seniorzy. Nie zabrakło też instruktorów oraz drużynowych z Hufca Puławy. W czasie gali goście mieli szansę zobaczyć jak wygląda praca puławskiego środowiska. Przedstawiono obszary działania, a także cele na najbliższe lata przyjęte do realizacji przez Komendę Hufca ZHP Puławy. W trakcie gali zaprezentowano materiały video pokazujące idee ruchu harcerskiego. Całość uświetniły występy artystyczne w wykonaniu drużyn z Hufca Puławy. Ostatnim elementem spotkania było zawiązanie kręgu przez harcerzy, instruktorów, seniorów, a także sojuszników, którzy doceniają pracę włożoną w wychowywanie młodego człowieka.

Trzydniowe obchody zostały przygotowane w całości przez harcerzy i instruktorów z Hufca Puławy, pod kierownictwem pwd. Olgi Junkuszew. Najmłodszy uczestnik projektu mieli po 17 lat. Metoda harcerska stosowana w ZHP stawia nacisk na uczenie w działaniu oraz pracę w małych grupach. Te elementy stosowane są w każdym obszarze pracy harcerzy. Dzięki realizacji projektów, takich jak obchody stulecia, harcerze zdobywają cenne umiejętności przydatne w późniejszym życiu. Planowanie, przygotowywanie i realizacja projektów, nauka odpowiedzialności – to tylko niektóre rzeczy, których mieli szansę nauczyć się wolontariusze przy organizacji obchodów 100-lecia.

Dla harcerzy z Puław stulecie działalności ruchu harcerskiego jest powodem do dumy. Długa historia ich działalności ukazuje silną pozycję harcerstwa w lokalnym społeczeństwie. Mówią też o tym statystyki. Ponad 73 procent społeczeństwa obdarza harcerzy i ruch harcerski swoim zaufaniem!

Przed harcerzami w Puławach rozpoczyna się kolejny etap działalności. Pamiętając o przeszłości wyruszają w przyszłość, aby pozostawić świat choć trochę lepszym niż go zastali.

*pwd. Grzegorz Zieliński HO
Szef Zespołu Promocji i Informacji Hufca Puławy*

Podsumowanie akcji: „Energetyczny Tornister” 2016

29 sierpnia 2016 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach już po raz czwarty odbyła się akcja: „Energetyczny tornister” organizowana przez PGE Dystrybu-

cja S. A. Oddział w Lublinie we współpracy z Powiatem Puławskim i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach. W ramach tego przedsięwzięcia 50. dzieci rozpoczynających naukę w klasach I, II i III szkół podstawowych z terenu powiatu puławskiego objętych wsparciem PCPR w Puławach otrzymało wyprawki szkolne. Był to tornister, a w nim m.in.: zeszyty, piórniki, farby plakatowe, kredki, blok rysunkowy, bibuła, pędzelki do malowania, papier kolorowy, klej, nożyczki, plastelina, worek na ciapy i plan lekcji. W czasie imprezy dzieci w zabawny i przystępny sposób dowiedziały się wielu ciekawych rzeczy na temat produkcji i wykorzystania prądu oraz zostały ugoszczone słodkim poczęstunkiem.

*Marzanna Jarska
Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
PCPR Puławy*

Puławski KoMPaS JP2 na trasie Światowych Dni Młodzieży - Kraków 2016

Światowe Dni Młodzieży 2016 praktycznie są już za nami. Można powiedzieć, że atmosfera tych dni, które poruszyły Polskę i zaskoczyły zagranicznych gości uległa już zmianie,

bo tłumy wyjechały z Krakowa, a emocje opadły. Tymczasem są serca, które wciąż żyją nie tylko „chwila” tych wydarzeń, ale przede wszystkim przesłaniem, które z nich wynika.

Koło Miłośników Papieskich Szlaków JP2 – jako puławska grupa działająca już piąty rok przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Puławach – dzięki życzliwości Dyrekcji Ośrodka oraz wielu innych wrażliwych i wspaniałych osób z różnych stron Polski, mogło wyruszyć na ŚDM 2016 już w poniedziałek, 25 lipca 2016 r., nawiedzając uprzednio ważne miejsca, jak Jasna Góra czy Małopolskie Szlaki Papieskie, podążając tym samym śladami swego Patrona – św. Jana Pawła II. To on po sobie zostawił wiele śladów-szlaków, w wielu zakątkach naszej Ojczyzny, dzięki czemu możemy zgłębiać Jego duchowe przesłanie na pięknych ziemiach od Bałtyku po gór szczyty. Na podkreślenie zasługuje fakt, że z nasz Ośrodek na Światowych Dniach Młodzieży reprezentowało 25 uczniów i absolwentów podróżujących w dwóch zespołach: busem szkolnym pod opieką p. Karoliny Złotochy i s. Antonii oraz pociągiem, pod opieką Sióstr Benedyktynek. Czas pobytu w Krakowie stał się okazją nie tylko do zwiedzania tego historycznego i ważnego dla Polaków miasta, ale i do tego, by przeżyć prawdziwą, duchową przygodę, która zanurzyła nas w przestrzeń Miłosierdzia. Nie kto inny, ale właśnie nasz Patron – św. Jan Paweł II, wy dobył z historii Apostołąkę Bożego Miłosierdzia – św. s. Faustynę Kowalską, z którą przekazał światu iskrę, jednoczącą w tych dniach ludzi z różnych kultur, języków, ludów i narodów. Doświadczenie bycia razem ludzi młodych, pełnych entuzjazmu wyznawanej wiary, otwartości na wzajemne możliwości i ograniczenia, sprawiły, że KoMPaS JP2 chce podążać drogą wskazaną w tych dniach przez papieża Franciszka. Najbardziej znanym sformułowaniem wydaje się być apel o zejście z kanapy i w turystycznych butach, wyruszenie w drogę. Jest to więc zasada praktykowana od niemal już pięciu lat przez członków i opiekunów KoMPaSu JP2, którzy wielokrotnie i na różne sposoby, wyruszają w drogę, by poznawać piękno Boga, Jego stworzenia oraz starać się żyć ideałami i nauczaniem swego Patrona – św. Jana Pawła II. Mamy nadzieję, że Światowe Dni Młodzieży 2016 przeżywane wspólnie w Krakowie, pozostawią trwałe ślady w naszych sercach i będą wydawać błogosławione owoce, w każdym dniu naszego życia, dla dobra wszystkich, których Bóg postawi na naszej drodze.

W imieniu KoMPaSu JP2 opiekunka: s. Antonia Kowalczyk OSB

XIX Święto Róż w Gminie Końskowola

Doroczne Święto Róż stanowi bardzo ważne wydarzenie, oczekiwane przez społeczność Naszej Małej Ojczyzny, jak i gości – przybywających nierzadko z odległych stron. W tym roku świętowaliśmy w dniach 9 -10 lipca 2016 r., a organizatorzy: Urząd Gminy w Końskowoli, Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Zrzeszenie Producentów Materiału Szkółkarskiego Końskowola, starali się zapewnić jak najwięcej atrakcji.

Od wtorku do piątku w tygodniu poprzedzającym obchody Święta Róż odbył się plener malarski, w którym uczestniczyło 10 artystów z Gminy Końskowola oraz sympatyzujących z naszym ośrodkiem kultury. Ciekawe obrazy wykonane różnymi technikami ukazywały piękno różanych kwiatów oraz urokliwe zakątki naszej Małej Ojczyzny i tradycyjnie zostały przekazane na aukcję na rzecz puławskiego hospicjum. Wprawdzie chętnych do licytacji brakowało – jednak niemal wszystkie prace znalazły nabywców już po aukcji, w cenach wywoławczych.

W sobotni poranek tradycyjnie zorganizowano dwa rajdy – VIII Rajd Rowerowy Szlakiem Różanym poprowadzony przez Wójta Stanisława Gołębiowskiego oraz V Pieszy Rajd Różany pod przewodnictwem pana Artura Pomykały. Poranna mżawka nie przstraszyła miłośników aktywnego wypoczynku i blisko setka osób – wyruszyła na trasy, pieszo bądź rowerem. Ponadto 9 lipca odbyły się Mistrzostwa Gminy Końskowola w Wędkarstwie Sławikowym, na stawach w Starej Wsi. Szczęście najbardziej sprzyjało Andrzejowi Książnikowi, który złowił 7,67 kg ryb. Nieco ponad trzy kilogramy wyniósł połów Sławomira Kobusa oraz Franciszka Thiede. W tegorocznych zawodach wzięło udział 10 wędkarzy. Natomiast sobotnim popołudniem nadszedł czas na odrobinę historii – wraz z przewodnikiem Dorotą Chyl zainteresowani zgłębiali tajemnice końskowolskiej fary...

Niedzielne obchody Święta Róż rozpoczęła msza św. w intencji ogrodników i rolników, a następnie korowód mieszkańców naszej gminy oraz gości powędrował ulicami Końskowoli na plac LODR. Jako pierwsi ruszyli motocykliści, w liczbie ponad stu maszyn, których prezentacja stanowi-

Wystawa kwiatów podczas XIX Święta Róż w 2016

ła nie lada atrakcją tegorocznego Święta Róż. Orkiestra Dęta Gminy Końskowola, której można nam pozazdrościć, wędrowała na czele korowodu. Po otwarciu wystawy róż, gdzie mogliśmy podziwiać 83 bukiety pochodzące od piętnastu plantatorów, Wójt Gminy Końskowola Stanisław Gołębiowski oraz Dyrektor Gminnego Ośrodka w Końskowoli Monika Dudzińska uroczystie rozpoczęli obchody i powitali przybyłych gości, a wśród nich delegację z Łaska, również szczytącego się tradycjami szkółkarskimi oraz partnerskiej Gminy Chrzypsko Wielkie.

Na wstępie spotkania nagrodzono laureatów konkursu na „Najpiękniejszą posesję Gminy Końskowola”. Podczas tegorocznej edycji jury oceniało 7 posesji z naszego terenu, a laur pierwszeństwa przyznało państwu Małgorzacie i Mirosławowi Mrozek z Pożoga Nowego. Drugie miejsce uzyskali państwo Sylwia i Bogusław Popiołek z Sielc, natomiast trzecie – pan Krzysztof Skruszeniec z Chrzachowa wraz z żoną.

Jedną z głównych atrakcji dorocznego Święta Róż są wystawy tych pięknych kwiatów. Tegoroczna ekspozycja obejmowała 83 bukiety, przygotowane z niełatwym trudem z racji upałów oraz burzy... Róże pochodziły z plantacji pp: Sylwii Skwarek, Justyny Marek, Marii Czarnobil, Krystyny Czarnobil, Jolanty Mazurkiewicz, Doroty i Tomasza Kowalczyków, Andrzeja Białka, Małgorzaty Spasówki – Zakiewicz, Małgorzaty Kozak, Krzysztofa Kozaka, Bożeny Ćmiel, Marzanny Murat, Andrzeja Króla, Barbary i Henryka Adamczykó, Tadeusza Pałki. Kompozycje z dostarczonych kwiatów wykonali pracownicy Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, a dekoracje wystawy przygotowały Barbara Namięta i Elżbieta Urbanek, z pomocnikami. Zaszczytny tytuł „Najpiękniejszej Róży Wystawy 2016” komisja w składzie: prof. Jerzy Hetman z katedry Instytutu Roślin Ozdobnych i Architektury Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Agnieszka Wójcik dyrektor firmy FLORPAK oraz pan Lucjan Kurowski – przyznała odmianie **Frohsinn** pochodzącej z plantacji pani Jolanty Mazurkiewicz. Miano Róży Miss Publiczności w konkursie organizowanym przez Zrzeszenie Producentów Materiału Szkółkarskiego, Owocowego i Ozdobnego Końskowola uzyskała odmiana **Hansestadt Rostock** szkółkarza Tadeusza Pałki.

Laureatka konkursu na najpiękniejszą różę wystawy

Uczestniczki konkursu na najpiękniejszą różyczkę

Kolejną atrakcją tegorocznego Święta Róż był konkurs na Najpiękniejszą Różyczkę, skierowany do najmłodszych. Jury oceniało kreatywność stylizacji, a przede wszystkim obecność różanych dekoracji i motywów na ubiorach dzieci. Z grona ośmiu uczestniczek konkursu tytuł Miss otrzymała Antosia Kozak w misternej różanej kreacji, wicemiss została Kasia Kozak, natomiast wyróżniono stylizacje Kamilli Kulig i Malwinki Łucjanek. Nagrodę specjalną otrzymała Lara Urlich, najmłodsza z modelek.

Tradycyjnie, podczas niedzielnego festynu wolontariuszki zbierały datki na rzecz Hospicjum im. Bł. Matki Teresy w Puławach. Wśród stoiska promocyjnych zdecydowanie wyróżniały się ciekawe ekspozycje przygotowane przez Stowarzyszenie Kobiet Gminy Końskowola „Róża” oraz Stowarzyszenie Aktywna Wieś Witowice. Przybyli mogli nabyć specjalia z Różanej Manufaktury Jolanty Mazurkiewicz, a także krzewy naszych szkółkarzy i wiele innych produktów. Równoległe z festynem w Zespole Szkół im. H. Sienkiewicza w Końskowoli trwał Turniej Tenisa Stołowego, zorganizowany przez Leszka Matraszka. W rozgrywkach uczestniczyło 13 osób, zwyciężył Kamil Gołębiowski, drugie miejsce zajął Radosław Poświatowski, a jako trzeci na podium stanął Emil Matraszek.

Podczas tegorocznego Święta Róż na scenie zagościli przeróżni artyści – nasze rodzime zespoły reprezentowała Końskowolska Kapela Ludowa, a także Orkiestra Dęta Gminy Końskowola rozpoczynająca wydarzenie. Kabaret Szara Eminencja bawił publiczność, animatorki dbały o atrakcje dla dzieci, a zespoły MAX LIVE i VERDIS porwały publiczność do tańca. Gwiazda wieczoru CLIVER okazała się strzałem w dziesiątkę. Czterej panowie melodyjnym śpiewem i żywiołowym tańcem znakomicie bawili publikę. Obchody zakończyła niespodzianka – widowiskowy LASER SHOW.

W imieniu wszystkich organizatorów słowa wdzięczności kierujemy do sponsorów XIX Święta Róż: Banku Spółdzielczego w Końskowoli, Drukarni Elko, a także Starosty Witolda Popiołka, który ufundował nagrody w konkursie na Najpiękniejszą Różę Wystawy oraz Najpiękniejsza Różyczkę Święta Róż. Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, które wsparły organizację przedsięwzięcia oraz uczestniczyły w obchodach XIX Święta Róż.

Agnieszka Brzozowska
Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli

Podsumowanie Dożynek Powiatowych Kazimierz Dolny 2016

27-28 sierpnia w Kazimierzu Dolnym odbyły się Dożynki Powiatowe. Pierwszy dzień obchodów dożynkowych rozpoczęły Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych. Łącznie rywalizowało ze sobą 13 drużyn, w tym 10 męskich i 3 kobiece. Zawody składały się z trzech konkurencji: musztry, biegu sztafetowego 7x50 m z przeszkodami oraz ćwiczeń bojowych.

Klasyfikacja Generalna Zawodów przedstawia się następująco:

Grupa A – męskie drużyny Pożarnicze

1. miejsce OSP Opatkowice z wynikiem 98,4 pkt.
2. miejsce OSP Bronice z wynikiem 103,2 pkt.
3. miejsce OSP Wierzchoniów z wynikiem 105,2 pkt.
4. miejsce OSP Rąblów z wynikiem 106,0 pkt.
5. miejsce OSP Oblasy z wynikiem 107,7 pkt.
6. miejsce OSP Pożóg z wynikiem 114,0 pkt.
7. miejsce OSP Baranów z wynikiem 116,5 pkt.
8. miejsce OSP Klementowice z wynikiem 121,6 pkt.
9. miejsce OSP Markuszów z wynikiem 122,8 pkt.
10. miejsce OSP Wola Osińska nie ukończyła konkurencji.
11. Klasyfikacje grupy A na miejscu 10 zamyka OSP Wola Osińska, która nie ukończyła konkurencji.

Grupa C – kobiece drużyny Pożarnicze

1. miejsce OSP Opatkowice z wynikiem 112,3 pkt.
2. miejsce OSP Witoszyn z wynikiem 161,1 pkt.
3. miejsce OSP Oblasy z wynikiem 168,6 pkt.

Drugiego dnia uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kazimierskiej Farze. Następnie uczestnicy przeszli na kazimierski rynek w barwnym korowodzie prowadzonym przez Starostów Dożynek – Mariolę Pałkę i Waldemara Wójcika, aby podzielić się chlebem i świętować zakończenie zniw. Gości powitali gospodarze Dożynek – Starosta Puławski Witold Popiołek i Burmistrz Kazimierza Dolnego Andrzej Pisula.

W związku z dożynkami Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wniosek Starosty Puławskiego przyznał odznakę honorową „Zasłużony dla rolnictwa” dla następujących rolników z terenu Powiatu Puławskiego: Zbigniewa Ceglińskiego, Sławomira Kozaka, Marii Kruk, Pawła Kurpiela, Adama Raczyńskiego, Tadeusza Sarana, Bogusławy Szewczyk, Krzysztofa Wawerka.

Dożynki stanowią również okazję, aby uhonorować nagrodami Starosty Puławskiego wyróżniających się rolników z terenu naszego powiatu. Nagrody otrzymali wyróżniający się rolnicy z poszczególnych gmin naszego powiatu: Ryszard Miturski, Krzysztof Parzyszek, Zenon Kwit, Jolanta Bartoś, Bogdan Bisek, Janusz Mańka, Jerzy Borkowski, Krzysztof Lis, Marcin Lis, Krzysztof Duda.

Szczególnym punktem programu dożynek był konkurs wieńców dożynkowych, którego laureatami zostali:

- w kat. wieńców tradycyjny: 1 miejsce – „Kobiety z Pasją” z Borowej, 2 miejsce – KGW Czołna, 3 miejsce – KGW Kotliny, wyróżnienie – KGW Baranów;

- w kat. wieńców nowoczesny: 1 miejsce – Zespół Śpiewaczy „Śniadowianki”, 2 miejsce – KGW Żerdź, 3 miejsce – KGW Zagórze, wyróżnienie – KGW Dęba.

Nowością był przeprowadzony konkurs chleba. Uznanie jury zdobyli:

- w kategorii chleb zwykły: 1 miejsce – Stowarzyszenie „Arka” z Sielc, 2 miejsce – Sabina Warząchowska, 3 miejsce – Lucyna Kowalik;
- w kategorii chleb razowy: 1 miejsce – Zespół Śpiewaczy „Kaolinki” z Baranowa, 2 miejsce – Jolanta Pecio, 3 miejsce – Witold Szczepanik;
- w kategorii chleb z dodatkami: 1 miejsce – Justyna Kucharczyk, 2 miejsce – Urszula Wojda, 3 miejsce – Małgorzata Urban.

Powodzeniem cieszył się również konkurs na najsprawniejszego sołtysa, w którym uczestniczyło 9 par sołtysów. Sołtysi mieli za zadania rozpoznać sadzonki roślin, namalować portrety oraz wykonać drewnianą skrzynkę. Najlepiej z zadaniem uporali się sołtysi z gminy Nałęczów – Kazimiera Wójtowicz i Paweł Jarosiński. Drugą lokatę zdobyła para z gminy Końskowola – Jadwiga Józwicka i Henryk Adamczyk. Trzecie miejsce wywalczyła gmina Żyrzyn – Justyna Michalska i Bogdan Nowacki. Ulubieńcami publiczności została para z gminy Kazimierz Dolny – Jolanta Szymańska i Andrzej Józwick.

Dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs twórczości artystycznej. Jego laureatami zostali:

- w kategorii tkanina: 1 miejsce – Emilia Kozdrój, 2 miejsce – Barbara Ambrozek, 3 miejsce – Katarzyna Ogórek, wyróżnienie – Lucyna Łagowska, Magdalena Ogórek;
- w kategorii plecionkarstwo i wikliniarstwo: 1 miejsce – Urszula Wojtalik-Sarnecka,
- w kategorii rzeźbiarstwo: Regionalne Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju „Wokół Bystrej”, 2 miejsce – Ryszard Wrótniak, 3 miejsce – Zygmunt Kozak;
- w kategorii sztuka użytkowa: 1 miejsce – Małgorzata Miller, 2 miejsce – Małgorzata Rułka, 3 miejsce – Stanisława Łakocy;
- w kategorii plastyka obrzędowa: 1 miejsce – Zespół Śpiewaczy „Śniadowianki”, 2 miejsce – Małgorzata Urban, 3 miejsce – Dorota Jurkowska;
- w kategorii malarstwo: 1 miejsce – Zofia Miksza, 2 miejsce – Anna Butryn, 3 miejsce – Katarzyna Błażejczyk.

Nie zabrakło także konkursu dla dzieci, które malowały swoje wyobrażenia o pracy rolnika. Najlepszymi okazali się:

- w kategorii 6 – 9 lat: 1 miejsce – Paweł Legieć, 2 miejsce – Filip Polak, 3 miejsce – Krzysztof Legieć;
- w kategorii 10 – 12 lat: 1 miejsce – Karina Bojarszczuk, 2 miejsce – Mateusz Strózek, 3 miejsce – Nina Fuks.

O oprawę artystyczną uroczystości zadbały lokalne zespoły i grupy: Gminna Orkiestra Dęta z Kurowa, Kazimierska Kapela „Zgoda”, Zespół „Niezapominajka” z Nałęczowa, Zespół „Niezapominajka” z Borysowa, Zespół „Aplauz” z Gołębia gm. Puławy, Zespół Śpiewaczy „Śniadowianki” z gminy Baranów, Kabaret „Wydrwigrosz” z Markuszowa,

Końskowolska Kapela Ludowa, Zespół Muzyczny z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach, Zespół Śpiewaczy „Oblasianki” i Zespół Tańców Polskich „ROSA” z gminy Janowiec, Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle” z Puław, Zespół Śpiewaczy „Senior” z Wąwolnicy, wokalistki z Kazimierskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Turystyki. Publiczność dobrze bawiła się również na koncercie Zespołu „Klenczon Projekt”.

Serdecznie gratulujemy nagrodzonym, dziękujemy wykonawcom, sponsorom (Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy SA, Miasto Puławy, Nadleśnictwo Puławy, Bank Spółdzielczy w Kazimierzu Dolnym, Tönsmeier, Piekarnia „Zgoda”), gościom i uczestnikom Dożynek!

*Andrzej Wenerski, Anna Ziomka
Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach
Fotorelacja z wydarzenia na stronach 57-63*

Jubileusz Orkiestry Dętej Gminy Końskowola

24 września 2016 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Końskowoli miał miejsce uroczysty jubileusz: 10-lecie istnienia Orkiestry Dętej Gminy Końskowola, 30-lecie Orkiestry OSP Opoka oraz 180-lecie orkiestry parafialnej. Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Gminy Końskowola stanowi swoiste połączenie tychże zespołów, których działalność splatała się nierozrywając z zawilumionymi kolejami historii, wywodzi się z nich i godnie kontynuuje tradycje sprzed wieków. Przy okazji jubileuszu odbył się uroczysty koncert naszych muzyków, a zaproszeni goście w wielu słowach uznania wyrazili życzliwość dla naszych orkiestrantów.

Spotkaniu przyświecało motto: „Jest w orkiestrach dętych jakaś siła...” i obfitowało ono w brawurowe aranżacje oraz niespodzianki. Poza niezapomnianymi wrażeniami i ucztą dla melomanów, muzycy podziękowali wszystkim osobom, które wspierają Orkiestrę Dętą Gminy Końskowola. Również do członków zespołu wystosowano szczególne wyrazy wdzięczności, a pięciu z nich otrzymało odznaki honorowe: „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Zaszczytne wyróżnienie nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a wręczono je: kapelmistrzowi Marianowi

Stankiewiczowi, Henrykowi Dzięglowi, Pawłowi Próchniakowi, Krzysztofowi Sułkowi oraz Sławomirowi Zdrodowskiemu. Uroczysty jubileusz stanowił zwieńczenie pracy kapelmistrza majora Mariana Stankiewicza, doświadczonego i cenionego dyrygenta, od 2005 r. stojącego na czele Orkiestry Dętej Gminy Końskowola. Poczucie humoru, wiedza, talent oraz elokwencja naszego kapelmistrza zjednały mu nie tylko końskowolan. Pożegnaniu towarzyszyło wzruszenie i wdzięczność za owocną współpracę.

W sobotnie popołudnie muzycy grali pięknie, a publiczność nie szczędziła owacji... Imponujący i widowiskowy koncert Orkiestry Dętej Gminy Końskowola zwieńczył kolejny etap działalności zespołu, udowodnił, że tradycja z nowoczesnością mogą znakomicie iść w parze, i rozpoczął kolejną dekadę wspólnego muzykowania. Co ona przyniesie? Mamy nadzieję, że przed nami jeszcze wiele równie pięknych jubileuszy!

*Agnieszka Brzozowska
fot. Olga Sułek
Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli*

Udogodnienia płatnicze w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Od 23 września 2016 r. w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Starostwa Powiatowego w Puławach istnieje możliwość dokonania płatności za udostępniane materiały zasobu geodezyjnego i kartograficznego za pomocą terminalu płatniczego. Nowa aplikacja umożliwia dokonanie opłaty przy użyciu kart płatniczych typu VISA, VISA Electron, VPAY, MasterCard, MasterCard Electronic i Maestro bezpośrednio u pracownika załatwiającego sprawę. Przypominamy jednocześnie, że w PODGiK funkcjonuje również elektroniczna usługa płatnicza Paybynet dla wykonawców prac geodezyjnych.

*Mariusz Kasprzak
Geodeta Powiatowy*

Kultura

Tydzień Zakazanych Książek w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Puławach

Od 25 września do 1 października br. Powiatowa Biblioteka Publiczna po raz kolejny włączyła się w międzynarodową akcję Tydzień Zakazanych Książek.

Akcja ta zapoczątkowana została w Stanach Zjednoczonych i ma ścisły związek z pierwszą poprawką do amerykańskiej konstytucji. Mówi ona o wolności słowa. Jest to jedno z podstawowych praw, do którego Ame-

Orkiestra Dęta Gminy Końskowola podczas występu

rykanie przywiązują dużą wagę. Mimo XXI wieku w dalszym ciągu pojawiają się pozycje książkowe, które z różnych powodów są bojkotowane, wycofywane z bibliotek czy wręcz zakazywane mocą prawa. Dlatego ważne jest, by przybliżyć czytelnikom takie ciekawostki. Powinniśmy wiedzieć, że nie wszystkie pozycje są mile widziane nawet współcześnie.

W ramach obchodów tego wydarzenia nasza biblioteka zorganizowała wystawę przykładowych pozycji, które zostały „zakazane”. W naszych oknach wystawienniczych pojawiło się kilka tytułów, tych znanych szerszemu gronu czytelników, jak i tych mniej popularnych (lub nawet niedostępnych), między innymi: „Kod Leonarda da Vinci” Dana Browna, „Cierpienia młodego Wertera” Johanna Wolfganga von Goethego, „O powstawaniu gatunków” Karola Darwina, „Myszy i ludzie” Johna Steinbecka czy „Charlie i fabryka czekolady” Roalda Dahl.

Oprócz wystawy, 28 września została zorganizowana audycja w Radio Puławy 24. Podczas dwugodzinnego porannego programu (8.00 – 10.00) przybliżyliśmy ideę akcji, przedstawiliśmy wiele interesujących przykładów z historii literatury. Była to świetna okazja, by zachęcić mieszkańców do sięgania po różne książki, także te skandaliczne, niepoprawne politycznie, szokujące. Miejmy nadzieję, że „zakazany owoc” wzniesi potrzebę czytania wśród wielu ludzi.

*Agnieszka Piłat, Piotr Wójcik
Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach*

Kopciuszek – baśń, sztuka teatralna, syndrom...

We wtorek na godzinę osiemną nie zdążyłam, pozostała mi środa, 14 września o mniej atrakcyjnej godzinie, raczej nadającej się do oglądania w kinie poranków. To całkiem na miejscu, biorąc pod uwagę, że „Kopciuszek” jest znaną nam już od przedszkola baśnią, czytaną dawniej także na dobranoc w ramach akcji: „Poczytaj mi, mamo” (Nasza Księgarnia, seria książek dla dzieci wydawanych od 1951 roku), potem: „Cała Polska czyta dzieciom” (kampania społeczna zapoczątkowana w czerwcu 2001 roku), czy też z czystej troski rodziców i babć o rozwój intelektualny, poczucie etyki i estetyki młodszego pokolenia. Zwłaszcza ta z pięknie zilustrowanego opracowania literackiego Charlesa Perraulta (zbiór Bajki Babci Gąski, XVII w.) czy Braci Grimm (Baśnie braci Grimm, XIX w.). Dodać można widziane w telewizji adaptacje filmowe (radzieckie, niemieckie, amerykańskie, japońskie). Należy przypomnieć, że baśń ta znana na wszystkich kontynentach, wywodzi się już z czasów starożytnych, z Egiptu, bądź z mitologii grecko-rzymskiej, a pierwsza zapisana wersja pojawiła się w Chinach ok. roku 860 n.e. (dynastia Tang), w zbiorze opowiadań Duan Chengshi. Sam tytuł stanowi przydomek jej głównej bohaterki, pochodzący od słowa kopeć, oznaczającego osad z sadzy, bowiem panna ta stale była ubrudzona sadzami bądź gotując, bądź wybierając mak z popiołu itp. Do tej pory powstało ok. 700 różnych wersji, ale rdzeń fabuły pozostaje ten sam. Pasierbica wykorzystywana jest przez macochę i jej córki jako służąca. Gdy tamte jadą na bal u księcia – zjawia się dobra wróżka i sprawia, że Kopciuszek też może pojechać na bal, ale musi koniecznie wrócić przed północą. Inaczej czar pryśnie. Kopciuszek pojawia się na balu, oczywiście oczarowuje księcia. W ostatniej chwili wybiega gubiąc pantofelek. Stroje i karoca znikają, a dziewczę powraca do swoich zajęć. Zakochany książę wyrusza na poszukiwanie, warunkiem jest, by będący w jego posiadaniu złoty pantofelek pasował na stopę odnalezionej panny. W końcu książę trafia do domu macochy, jej córki przymierzają pantofelek, który jednak nie pasuje (w wersji baśni braci Grimm siostry Kopciuszka zostają nakłonione przez matkę do odcięcia sobie palca lub kawałka pięty, aby pantofelek mógł zmieścić się na stopę). Książę kierując się do wyjścia zauważa Kopciuszka. Pomimo protestów macochy prosi o przymierzenie pantofelka. Pantofelek pasuje, Kopciuszek przynosi drugi do pary. Odbywa się huczne wesele, po którym oboje żyją długo i szczęśliwie...

Dochodzi południe, sala wypełniona jest po brzegi. Głównie to młodzież gimnazjalna, ale i licealna, trochę dorosłych. Jaki będzie „Kopciuszek” w reżyserii Huberta Domańskiego? Przeglądam obsadę, wystąpią: Anna Capała, Aleksandra Firlej, Alicja Gawron, Bartek Grudzień, Anastazja Mróz, Natalia Pawłowska, Julia Płaczowska, Alicja Rzepka, Milena Salamandra, Maciej Synowiec. Tekst zapożyczony od Jana Brzechwy. Chwila wyczekiwania. Gasną światła, na scenę wchodzi młodzież, utalentowani aktorzy z teatru Gdańska 4. Czas płynie szybko, scena goni za sceną. Zadziwiające rekwizyty, w tym buty, ubrania, stara, blaszana balia i szczotki na kiju...

KOPCIUSZEK
Jan Brzechwa

Reżyseria: Hubert Domański
Muzyka: zespół

Obsada:
Anna Capala
Aleksandra Firlej
Alicja Gawron
Bartek Grudziń
Anastazja Mróz
Natalia Pawłowska
Julia Płaczkowska
Alicja Rzepka
Milena Salamandra
Maciej Synowiec

Projekt: Julia Płaczkowska

WSTĘP WOLNY

21.06.2016 r. godz. 12:00
POK "Dom Chemika" w Puławach
ul. Wojska Polskiego 4
Sala widowiskowa

Współnota puławska | telewizja puławy24

taki współczesny symbol... Szczotki służą do wielu zadań, są zastosowane nawet w roli wahadeł odmierzających czas. Niektóre sceny są dwujęzyczne – w języku polskim i angielskim. Odwraca to w pewnym stopniu uwagę od narracji, nawet symbolicznie zwraca jej znaczenie w stronę zachodu, powiewu nowoczesności, potrzeby zmian, wolności (zwłaszcza pokutujących archetypów). W dobie „czarnego poniedziałku”, protestu kobiet przeciw ich uprzedmiotawianiu (3.10.2016 r.) - ten przysłowiowy Kopciuszek jest czymś więcej! Rodzi się kobieta świadoma, zrywająca z wtłaczaniem jej w rolę, wręcz zrywająca z rolą (scena z wybieraniem strojów na bal, w której biorą udział trzy siostry). Delikatna, bardzo kobieca, spolegliwa, ale mimo to silna, taka, która wie czego chce od życia. I taki jest Kopciuszek reż. H. Domańskiego. To nie dawne dziewczątka, któremu od wieków wmawiano, że nic bez księcia nie znaczy! Choć od umierającej matki słyszy: „Bądź dobra, cokolwiek by się nie działo”, choć świat każe jej być: skromną, pokorną, posłuszną, niewinną, potulną, cichą, pracowitą, introwertyczną, choć nie walczy o swoje, nie żąda, nie krzyczy, nie wyklóca się, nie rozpacza, nie zali tylko siedzi cichutko w kuchni, wypełniając swoje obowiązki - to zbudowała swój własny kopciuszkowy świat! Posiada poczucie własnej wartości, godność i marzenia. Uczy się języków obcych, a jej zmysł praktyczny i znajomość ekonomii pozwala przekształcić zwykłą szczotkę do zamiatania podłogi w co tylko zechce. Czy Kopciuszek sprawdzi się w roli księżniczki? Psychologia zna odpowiedź na to pytanie. Zna też wiele bajkowych postaci tego typu sklasyfikowanych jako: syndrom/kompleks

sierotki Marysi, Zosi Samosi, Roszpunki, Alicji z Krainy Czarów czy właśnie Kopciuszka. Niektórzy nie wierzą, że taki syndrom istnieje, inni uważają, że ciężka praca, dobro i oddanie, cierpliwość i znoszenie niepowodzeń musi prowadzić do otrzymania nagrody. Jeszcze inni mówią o kompleksie Kopciuszka rozszerzając go także na płęć przeciwną. W męskim wydaniu chodzi o zakupomanię, której ulegają niektórzy Polacy, zwłaszcza w przypadku młodych emigrantów, gdy wyjazd na Wyspy przypomina „spuszczenie psa ze smyczy”, który chce zachłysnąć się wolnością (finansową, bo go nareszcie stać). Jednak, po pewnym czasie bezsensowne wydawanie pieniędzy wielu osobom się po prostu nudzi. Najprawdopodobniej dochodzą do wniosku, że dobra materialne ich nie zmieniają i nie mają wcale wpływu na poczucie własnej wartości. W wydaniu kobiecym jest to żywot służącej, której los zostaje odmieniony za sprawą księcia z bajki, czy też księcia na białym koniu, o którym niemal każda marzy i śni. Tenże pojawi się nagle i w nagrodę za wcześniejszy zły los – ocali biedulkę. O kompleksie Kopciuszka mówimy, gdy kobiety deprecjonują swoją pozycję społeczną uznając, że są zależne od mężczyzn, bez mężczyzny są nikim (wręcz niczym) zarówno pod względem emocjonalnym jak i finansowym (czemu zresztą sprzyja patriarchalny model naszego społeczeństwa). Ale powróćmy do samego spektaklu. Pantofelek pasował jak ulał, oczarowany książę zabrał Kopciuszka do sypialni. I tu miłe zaskoczenie, bo reż. Domański pokusił się o pokazanie (w sposób symboliczny) jak wyglądało to sławetne: „żyli długo i szczęśliwie”!!! Otóż książę szybko wrócił do dawnych zajęć i nie interesował się już wcale Kopciuszkiem. Kopciuszek zapewne nudziłby się sam w pięknym pałacu, bo próżniacze życie to coś zupełnie nowego i bądź co bądź, jednak całkiem mu obcego (przyzwyczajenie drugą naturą człowieka). Dlatego pobiegł do swoich koleżanek, by bawić się jak za dawnych, dobrych lat, gdy był dzieckiem/nastolatka... Może był to krok w stronę feminizmu? A może lepiej się czuł z psiąsiólkami, z którymi można poplotkować, wymienić się doświadczeniami, czy zwyczajnie spędzić przyjemnie czas na beztrudnych grach i zabawach. A może to był obraz starości? Przyjaźń, przyjaciele, kreatywność itd. Chcemy wierzyć, że kopciuszkowy świat zmienił się na tyle, by obudzić w każdym Kopciuszku prawdziwą księżniczkę, która z czasem ewoluuje zostając prawdziwą królową. Bill Gates też podobno kiedyś zaczynał od „czyszczenia butów”. Gorzej z księciem, który zdecydowanie skusił się na błyskotki i piękne stroje – powierzchowny obraz dziewczęcia stworzony przez dobrą sąsiadkę (wróżkę). Znudzony czy też rozczarowany, a może poszukujący wciąż nowości i przygód, udał się, by grać ze swoim zespołem muzycznym. Kompleks Piotrusia Pana? To nie tylko wieczny marzyciel niezdolny do budowania trwałych relacji, ale przede wszystkim egoista obdarzony eskapistyczną naturą, nieustannie unikający podejmowania odpowiedzialności. Ot co! Ale też czy można być wiecznie tylko służącą i nie spróbować niczego więcej? Czekamy z natury wszystkie, my służące, księżniczki, królowe. Czekamy nawet, gdy przybiegnie sam biały koń, a książę spóźnia się, bo musi iść piechotą, albo pogubił drogi i wędruje w przeciwnym kierunku... Jaki z tego płynie morał? Posłużę się fragmentem listu obecnie 56-letniej Tildy Swinton, który napisała jako 15-latką do siebie jako 80-latki:

„Mam nadzieję, że miałaś długie życie i byłaś zawsze otoczona psami i świetnymi przyjaciółmi”. Na scenie nie było żadnych zwierząt, ale widać, że Kopciuszek Huberta Domańskiego postawił na przyjaciół i przyjaźń! (Brać się z ludem?)... Wolny, niezależny, z prawem do własnego zdania. Zapalają się światła. Wstajemy i klaszczemy mocno, nie cichną brawa. Magia „Kopciuszka” trwa... Brawo dla młodych aktorów teatru Gdańska 4! Brawo dla reżysera! Brawo!

Marzena Romańczuk

Zatankujmy inaczej

Poetka klasyczna, pisarka, jurorka konkursów literackich, redaktorka, absolwentka UMCS w Lublinie (mgr pedagogiki i logopedii), autorka tomików poetyckich: Zapach tęczy – haiku (2009), W obłokach – utwory tanka (2011), Róże w sercu mego serca – sonety tom I (2012), Zniebozstąpienia – sonety tom II (2013), Wychodząc z ram – sonety tom III (2014), Roztańczę się z wiosną – sonety tom IV (2015) – ujęte w cykl W STRONĘ SONETÓW, W słońcu i w deszczu – utwory tanka (2016). Publikacje (proza i poezja) w Tece Puławskiej, Angorze, Kwartalniku Powiatu Puławskiego, Metaforze, Kurierze Gminy Puławy, M Jak Mieszkanie, innych. Ma udział w książce wydanej z okazji jubileuszu ZSO nr 1 im. KEN w Puławach „40 lat tradycji – mądrość i wiedza”. Redaktor naczelna wydawanego w Krakowie kwartalnika literacko-artystycznego „Metafora” – numery lubelskie (2012-2016), przewodnicząca jury konkursów poetyckich MDK i POK „Dom Chemika” w Puławach, od 2009 roku współpracuje z Młodzieżowym Domem Kultury – dziś zaprasza do zapoznania się z klasyką japońską – utworami tanka.

Jeszcze nie tak dawno wydawało jej się niemożliwym zawarcie jakiegokolwiek rozsądnej myśli w trzydziestu jeden zgłoskach. Zastanawiała się czy poradzi sobie z tak związłą formą klasyczną jaką jest tanka... Marzena Romańczuk, bo o niej mowa poradziła sobie świetnie, czego wyrazem jest kolejna książka poetycka, tym razem drugi tom utworów tanka pt. „W słońcu i w deszczu”, Kraków 2016. – „Pierwszy mój tomik poetycki (haiku) pt. Zapach tęczy, nakazywał zmieścić obszerny przekaz w siedemnastu zgłoskach (5+7+5). To było dla mnie prawdziwe wyzwanie. Potem powstał tomik z utworami tanka – W obłokach. Udało się. W następnych latach zajmowałam się pisaniem sonetów, co zaowocowało czterema książkami poetyckimi ujętymi w cykl: W stronę sonetów. Teraz powracam znowu do wdzięcznych, drobnych utworów tanka. O tym gatunku pisałam już we wstępie pierwszego tomiku, ale warto przypomnieć... TANKA przybliży najsłabsze ludzkie uczucia i przeżycia, ukazując piękno świata przyrody i zachodzące w nim zmiany. Pozwala na-

kreślić literacki obraz kilkoma ruchami pióra. Posiadając tak skondensowaną formę doskonale nadaje się do utrwalenia wielu wspaniałych chwil. Tanka zawiera się w pięciu wersach i w trzydziestu jeden sylabach. Dawniej zwana była krótką pieśnią i jak inne japońskie formy poetyckie charakteryzowała się regularnym rytmem fraz pięcio i siedmiosylabowych (5+7+5)(7+7) tworzących górną strofę KAMI-NO KU i dolną zwaną SHIMO-NO KU. Pierwsza opisywała dane zjawisko (otoczenie, zdarzenie, piękno przyrody), druga stanowiła podsumowanie, pointę, zapytanie czy wykrzyknienie odnoszące się do obrazu nakreślonego bezpośrednio, aluzyjnie lub symbolicznie w strofie górnej. Najstarsze utwory tanka (powstałe jeszcze przed epoką Nara czyli w VI do VIII wieku) miały głównie charakter liryki miłosnej wzbogaconej motywem pracy związanej z uprawą ryżu, także z wykonywaniem pieśni opiewających piękno przyrody, aż wreszcie z odpoczynkiem przy stole i śpiewaniem pieśni biesiadnych. Obok krótkich pieśni TANKA znana była SEDOKA (długa pieśń z powtórzonym początkiem) i KATAUTA (pieśń cząstkowa). Do dziś zachowała się tylko TANKA, która stała się główną formą klasycznej poezji japońskiej, zaś pozostałe zakończyły swój żywot w X wieku. Przeniesienie japońskiej tanka na grunt poetyki polskiej stało się dużym wyzwaniem dla rodzimych twórców poszukujących krótkich, zwieszłych form dla wyrażenia swoich myśli”.

Marzena Romańczuk zachęca nas do zapoznania się z tym sympatycznym gatunkiem, ale też do własnych działań. Do pisania utworów tanka zachęciła skutecznie młoda poetkę z Suchowoli - Martę Świć. Gratulując Marcie napisała:

OD NAUCZYCIELA

Tankowe ziarno
Rzucone w Twoją stronę
Z dna mojego serca
Trafiło na żyzny grunt
Możesz być z siebie dumna!

Tomik poetycki: „W słońcu i w deszczu” ukazuje pewne przemyślenia, spostrzeżenia, wspomnienia, niekiedy filozofię, z nieukrywanyymi emocjami, nasyceniem pięknem natury, podparciem życiowym doświadczeniem - z fundamentalnym przesłaniem, że szklanka jest zawsze do połowy pełna. Wszystkie udostępnione utwory tanka pochodzą z w/w tomiku.

ZAMIEN

Nasiona smutku
Na cóż sędzić z zapałem?
Zamień natychmiast
Na radości nasiona
Szczęściem rozkwitające

MAŁE MIASTECZKO

Wychodzisz z domu
- Dzień dobry - i rozmawiasz
W małym miasteczku
Czas upływa inaczej
Tutaj nikt się nie śpieszy

WĘDKARZ

Przez wiele godzin
Z utkwionym w spławik wzrokiem
Zatapia myśli
Z robakiem na haczyku
Może zdarzy się ryba?...

ZALEŻNOŚĆ

Słoneczny promień
Wody zmarszczona tafla
Dziurawe niebo
Nie istnieją bez słońca
Oceanu ani gwiazd...

LUSTRA

Radosne pięknem
Niezrażone brzydotą
Pracują stale
Ustawione naprzeciw
Prowadzą w nieskończoność

PAMIĄTKA

Złoto bursztynu
Rozlewa się na dłoni
Podnosząc w górę
Dostrzegasz zastygły świat
I wakacje nad morzem

*Tekst opracowała Małgorzata Klinkosch
Źródło: „W słońcu i w deszczu”, Kraków 2016*

Sztuka tworzenia – wernisaż wystawy prac Wacława Kowalika

W piątek 20 sierpnia 2016 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Końskowoli odbył się wernisaż wystawy prac rodzimego artysty Wacława Kowalika. Bogata ekspozycja cieszy oko, a sympatyczny twórca – znany jako solista Chóru „Śpiewający Seniorzy” oraz za sprawą różnorodnych dzieł eksponowanych niejednokrotnie podczas wystaw – opowiedział o swojej pasji tworzenia.

Wacław Kowalik mieszka w Starej Wsi i jest emerytem. Od zawsze lubi robić „coś z niczego”, a jego talent doceniono już w wojsku, gdzie za pięknie wykonany napis otrzymał 6 dni „wolnego”... Wacław pracował jako kolejarz i rolnik, więc przez długi czas nie zajmował się twórczością. Dopiero na emeryturze znalazł czas, aby ponownie odkryć w sobie artystyczną duszę... Był wokalistą chóru „Śpiewający Seniorzy” w Gminnym Ośrodku Kultury w Końskowoli, brał udział w wystawach Twórczości Rodzimych Artystów i nie tylko. W 2012 roku uzyskał **pierwsze miejsce w VIII Wojewódzkim Przeglądzie Rękodzieła i Twórczości** Plastycznej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Lublinie. Początkowo artysta skupiał się na pięknych przedmiotach z korzeni, rzeźbił, a z czasem zaczął tworzyć prace przestrzenne. Wielogodzinny wysiłek i precyzja stanowią o pięknie i doskonałości domków, budynków sakralnych i innych ciekawych obiektów:

– Czasami pomysł pojawia się w nocy, nad ranem... Bywało, że zobaczyłem jakiś budynek w telewizji i postanowiłem go odtworzyć, albo po prostu inspirowały mnie obiekty z najbliższego otoczenia – jak nasz Kościółek św. Anny. Wtedy powstaje projekt, gromadzę materiały i zabieram się do działania. Dość żmudne są szyszkowe dachy budynków, bo to mozolna i fizycznie ciężka praca, ale efekt jest imponujący. Żona mnie motywuje i jest pomocnikiem, bliscy zawsze wspierają w tworzeniu – nigdy nie zapytali po co to robię... Wnuczka zabrała jedną z prac do Norwegii, za sprawą rodziny – moimi pajacami bawią się warszawskie przedszkolaki... Kiedyś pod naszą choinką postawiliśmy strachy z gałęzi, a znajomy powiedział, że gdyby spotkał takie zębate „coś” w lesie, to uciekałby czym prędzej... Te strachy z gałęzi zawsze podobają się dzieciom. Bo kiedy znajdę taki ciekawy konar, to jak wrzucić go do pieca? – opowiada Wacław.

Na obecnej ekspozycji w Gminnym Ośrodku Kultury zaprezentowaliśmy obiekty architektoniczne wykonane z drewna, szyszek i innych pomysłowo połączonych materiałów. Miniaturowe budowle cieszą oko, pieski na karuzeli, lalki w domku – stanowią atrakcję dla najmłodszych, a wyczarowane z korzenia jaszczury są zachwycające i niejednego mogą przstraszyć...

Serdecznie gratulujemy wielu pięknych prac, talentu, a także serdeczności i uśmiechu, którymi niezmiennie zaraża nas przesympatyczny twórca! Dziękujemy za piękną wystawę, panie Wacławie i ustawiczne wspieranie naszego artysty pani Celinko.

*Tekst, fot. Agnieszka Brzozowska
Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli*

XVI Dni Kultury Chrześcijańskiej

6-9 października br. w Górze Puławskiej odbyły się Dni Kultury Chrześcijańskiej. W programie szesnastej już edycji znalazło się wiele interesujących wydarzeń. Pierwszym z nich była prezentacja filmu „Fatima – historia objawień”, który przedstawia historię objawienia Matki Boskiej Fatimskiej trójce pastuszków w maju 1917 roku. Reżyser Fabrizio Costa nakreślił obraz zgodny z faktami, dodatkowo starannie ukazując sytuację społeczno-polityczną Portugalii na początku XX wieku, kiedy to duże wpływy polityczne zaczęły używać ruchy i organizacje antykościelne.

Kolejnym punktem programu było otwarcie wystawy fotograficznej „Pomniki pamięci, pomniki niepamięci” prezentującej współczesne i archiwalne fotografie miejscowego cmentarza. Wystawa otwarta w sali parafialnej zawarła nie tylko krótką historię miejsc oraz uchwycone przez autorów zdjęć elementy architektury cmentarnej i nagrobków. Stała się również ostoją pamięci o ludziach, którzy przed laty żyli oraz w znacznym stopniu przyczynili się do rozwoju Góry Puławskiej i regionu. Podczas wernisażu przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Góry Puławskiej w porozumieniu z Księdzem Proboszczem Markiem Kucharskim podjęli inicjatywę organizacji cyklicznej kwesty – zebrane datki przeznaczone będą na odnowę zabytkowych i najstarszych nagrobków znajdujących się na cmentarzu w Górze Puławskiej.

Posadzenie dębu „Wojciech” pamięci dla upamiętnienia 1050. rocznicy Chrztu Polski

XVI DNI KULTURY CHRZEŚCJAŃSKIEJ GÓRA PUŁAWSKA 6-9.X.2016

06.10.2016 r. – CZWARTEK
Godz. 17.30 – sala parafialna- wieczór filmowy „Fatima – historia objawień”, 1997 r.

07.10.2016 r. – PIĄTEK
Godz. 17.30 – sala parafialna – otwarcie wystawy fotograficznej „Pomniki pamięci, pomniki niepamięci”

08.10.2016 r. – SOBOTA
Godz. 10.00 – „VI Bieg Papieski” trasa wyznaczona na terenie osiedla w Górze Puławskiej (regulamin biegów i karta zgłoszenia dostępne na stronie internetowej www.gimnazjumgp.pl oraz pod numerem tel. +48 502553721)

VI Bieg Papieski – impreza towarzysząca organizowana przez UKS „START” jako zadanie publiczne, którego realizacja jest wspierana przez Gminę Puławę w ramach Otwartego Konkursu Ofert na realizację w 2016 r. zadań o charakterze pożytku publicznego w zakresie rekreacji i sportu na terenie Gminy Puławy oraz udział w rozgrywkach i turniejach sportowych dla mieszkańców Gminy Puławy.

Godz. 18.00 – kościół – „Tak zaczęła się Polska, tak Polska trwa...” – przedstawienie z udziałem absolwentów Gimnazjum im. ks. J. Twardowskiego i rodziców ukazujące Chrzest Polski – najważniejsze wydarzenie w naszej historii.

09.10.2016 r. – NIEDZIELA
godz. 16.45 – plac przed drzwiami wejściowymi do kościoła – posadzenie pamiętkowego dębu z okazji 1050. Rocznicy Chrztu Polski
Godz. 17.00 – kościół – Msza Święta
Godz. 18.00 – kościół – koncert zespołu „Moja Rodzina”

Zespół Moja Rodzina – Aldona i Artur Wiśniewscy oraz Antonina, Gabriel, Szymon, Mikołaj i Jeremiasz. Od 2009 r. zespół daje koncerty ewangelizacyjne ze świątecznym, bierze udział w Festiwalach Muzyki Chrześcijańskiej, projektach edukacyjnych, rekolekcjach i warsztatach dla muzyków. Muzyki posługują podczas niedzielnych Eucharystii, w czasie Wieczorów Wielbienia, spotkań modlitewnych.

Organizatorzy XVI Dni Kultury Chrześcijańskiej: Towarzystwo Przyjaciół Góry Puławskiej przy współpracy: Parafia p.w. św. Wojciecha w Górze Puławskiej, Gimnazjum w Górze Puławskiej, Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej, Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Puławskiej

XVI DKCH – zadanie publiczne współfinansowane przez Powiat Puławski w ramach Otwartego Konkursu Ofert na wsparcie realizacji zadań Powiatu Puławskiego o charakterze pożytku publicznego w zakresie kultury w 2016 r.

gmina PUŁAWSKA *owocnie nad wodą* **POWIAT PUŁAWSKI**

Bieg Papieski to wydarzenie towarzyszące Dniom Kultury Chrześcijańskiej już po raz szósty, a organizatorem jest Uczniowski Klub Sportowy „Start”. Mimo zimnej i deszczowej aury w imprezie wzięło udział ponad 100 uczestników podzielonych na kilka kategorii wiekowych. Na dystansach od 200 do 1200 metrów ścigały się przedszkolaki, uczniowie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół średnich oraz wszyscy chętni.

Kolejnym ważnym punktem przedsięwzięcia było przedstawienie „Tak zaczęła się Polska, tak Polska trwa” z udziałem absolwentów Gimnazjum im. Ks. J. Twardowskiego i rodziców. W związku z trwającymi w 2016 roku obchodami 1050. Rocznicy Chrztu Polski, artyści w swoim wystąpieniu ukazywali Chrzest Polski jako najważniejsze wydarzenie w historii Polski.

Kolejnym ukłonem z okazji państwowych i powiatowych obchodów wspomnianej rocznicy było posadzenie na placu przykościelnym pamiętkowego dębu, który otrzymał imię „Wojciech”. Na zakończenie wystąpił zespół „Moja Rodzina”, którego koncert zawierał kompozycje prezentujące różnorodność stylów i gatunków muzycznych.

XVI Dni Kultury Chrześcijańskiej powstały z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Góry Puławskiej przy współpracy kilku podmiotów: Parafii pw. Św. Wojciecha w Górze Puławskiej, Gimnazjum oraz Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej oraz miejscowej Gminnej Biblioteki Publicznej. Zadanie publiczne zostało współfinansowane przez Powiat Puławski

Przedstawienie z udziałem absolwentów gimnazjum im. Ks. J. Twardowskiego w Gołębiu

w ramach Otwartego Konkursu Ofert na wsparcie realizacji zadań powiatu puławskiego o charakterze pożytku publicznego w zakresie kultury w 2016 r.

*Justyna Żurkowska
Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach*

Narodowe czytanie

Powiat czyta „Quo Vadis”

1 października 2016 r. w głównym holu Galerii Zielonej w Puławach odbyło się Narodowe Czytanie „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza. Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach w partnerstwie z Galerią Zieloną, Powiatowa Biblioteką Publiczną w Puławach, Radiem Lublin, ZST w Puławach, ZS nr 1 w Puławach oraz SP ZOZ w Puławach, włączyło się w narodowe obchody już po raz czwarty, organizując akcję w przestrzeni publicznej.

W czytaniu tegorocznej lektury udział wzięli: Przewodnicząca Rady Powiatu, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Puławach, dyrektorzy powiatowych jednostek organizacyjnych, dziennikarz Radia Lublin, uczestnicy zajęć teatralnych mdk oraz uczniowie ZS nr 1 i ZST. Wydarzenie cieszyło się powszechnym zainteresowaniem, klienci galerii wsłuchiwa-

Uczestnicy czytający „Quo vadis” H. Sienkiewicza w puławskiej galerii handlowej

li się nie tylko sam odczyt – ich uwagę skupiali spacerujące uczennice przebrane stroje Rzymianek oraz rozśpiewani podopieczni Huberta Domańskiego prowadzącego zajęcia teatralne w MDK. Równie efektywnym punktem imprezy było przeczytanie fragmentu listu Petroniusza, po czym na zebranych w dolnym holu spadł symboliczny „deszcz” karteczek, na których napisano słowa dla przyszłych pokoleń.

Na zakończenie prowadzący imprezę Dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach – Mariusz Oleśkiewicz zaprosił uczestników wydarzenia do degustacji tortu przygotowanego przez Zespół Szkół nr 1 im. Stefani Sempołowskiej w Puławach.

*Justyna Żurkowska
Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach
fot. Daniel Mróz*

Narodowe Czytanie w Końskowoli

3 września 2016 r. w Końskowoli po raz drugi odbyło się Narodowe Czytanie. Sympatycy oraz pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Końskowoli w barwnym korowodzie powędrowali z GOK do parku przy Zespole Szkół im. H. Sienkiewicza w Końskowoli, gdzie wspólnie zagłębili się w lekturze. Fragmenty powieści „Quo Vadis” odczytano z użyciem nagłośnienia, dzięki czemu cały park zamienił się w przestrzeń literatury... W roli lektorów zaprezentowali się: **Monika Dudzińska, Małgorzata Chabros, Iwona Kaniewska z córką Paulą, Teresa Sadurska, Renata Sałęga, Elżbieta Urbanek, Danuta Serwacka, Teresa Dymek, Agnieszka Szlendak, Maria Szlendak, Kinga Kufel, Paulina Uzdowska, Agata Wiejak, Martyna Sykut, Anita Drzazga, Iga Bochniak, Dominika Skwarek, Katarzyna Skwarek, Małgorzata Skwarek, Robert Polak, Piotr Sałęga, Tadeusz Gryglicki oraz niezastąpiony Ryszard Rokita.**

Uczestnicy narodowego czytania w Końskowoli

Tegoroczna lektura – „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza – została wybrana podczas internetowego głosowania spośród pięciu propozycji. Dzieło Sienkiewicza konkurowało z „Chłopami” Władysława St. Reymonta, „Weselem” Stanisława Wyspiańskiego, „Popiołami” Stefana Żeromskiego oraz powieścią Marii Dąbrowskiej „Noce i dzień”.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy zechcieli włączyć się w tegoroczne Narodowe Czytanie. Zapraszamy za rok!

*Tekst, fot. A. Brzozowska
Gminny Ośrodek Kultury w Końskowoli*

Narodowe Czytanie „Quo Vadis” w SOSW im. św. Franciszka z Asyżu w Kębłę

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Franciszka z Asyżu w Kębłę 3 września 2016 r. włączył się do ogólnopolskiej akcji: „Narodowe Czytanie” ogłoszonej przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W otoczeniu parku, przed dworkiem, w którym bywał Henryk Sienkiewicz wspólnie czytaliśmy fragmenty „Quo Vadis”. Chcąc przybliżyć klimat i na chwilę przenieść się w świat wielkiego dzieła, pracownicy SOSW w Kębłę wcielili się w role Nerona i Henryka Sienkiewicza. Pomimo zabiegania i codziennych obowiązków, nie zabrakło chętnych do odczytania wybranych fragmentów oraz zainteresowanych osób do wsluchania się w dzieło literackie wielkiego pisarza. Czytali: Marcin Łąguna - Wójt Gminy Wąwolnica, Monika Zych - Sekretarz Rady Powiatu, Danuta Ogłóża - Dyrektor SOSW w Kębłę, Jerzy Rosiak - Dyrektor Zespołu Szkół im. Zygmunta Chmielewskiego w Nałęczowie, Barbara Kryk - nauczyciel SOSW w Kębłę, Małgorzata Noskowska - Kierownik Wydziału Edukacji, Urszula Bednarzewska - Pielęgniarka Ośrodka Zdrowia w Wąwolnicy, Maria Wójcik - nauczyciel SOSW w Kębłę, Stanisław Widz - Wicedyrektor SOSW w Kębłę, Mirosław Molesztak - Prezes Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK w Poniatowej i Lidia Depta - Przewodnicząca Rady Rodziców SOSW w Kębłę. Przygotowano również prezentację multimedialną o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza, ekranizację jego utworów na fotografii oraz wystawę książek.

Impreza odbyła się pod patronatem honorowym Pary Prezydenckiej, Starosty Puławskiego oraz patronatem medialnym TVP 3 Lublin, Radio Lublin. Akcja „Narodowe Czytanie” w SOSW w Kębłę pozostanie w naszych wspomnieniach na długo. W przyjemnej atmosferze popularyzowaliśmy czytelnictwo wielkiego dzieła literatury polskiej.

*Aneta Kruszyńska-Misiak, Katarzyna Wicha
Nauczycielki w SOSW w Kębłę*

Narodowe Czytanie w Zespole Szkół nr 2

7 września 2016 r. w Zespole Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach po raz pierwszy odbyło się Narodowe Czytanie. Najpierw głos zabrał dyrektor Krzysztof Szabelski,

przypominając najważniejsze fakty z życia i twórczości Henryka Sienkiewicza, jak również akcentując korzyści płynące ze wspólnej lektury. Społeczność szkolna wysłuchała fragmentu powieści „Quo vadis”, który przez radiowęzeł zaprezentowali uczniowie klasy IV gt: Kinga Koza, Damian Kalita oraz Jarosław Pawlik.

Uczniowie Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach z uwagą śledzili losy bohaterów zaprezentowane przez naszych młodych lektorów. Osoby zainteresowane skorzystały z możliwości uzyskania pamiątkowej pieczęci we własnym egzemplarzu powieści „Quo Vadis”, a także zeszycie do języka polskiego. Mamy nadzieję, że z roku na rok inicjatywa wspólnego czytania będzie zyskiwać coraz większe grono zwolenników i stanie się długo oczekiwanym wydarzeniem.

*Agnieszka Brzozowska
fot. Sławomir Ciupa
Zespół Szkół nr 2 w Puławach*

„Koszczyk czyta „Quo vadis”

„Quo vadis” Henryka Sienkiewicza zostało w tym roku wybrane na książkę do Narodowego Czytania. Zespół Szkół im. Jana Koszczyca Witkiewicza po raz pierwszy uczestniczył w tej inicjatywie czytelniczej.

Na kazimierskim Zamku odczytane zostały wybrane fragmenty „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza opowiadające historię miłości Ligii i Winicjusza, który poszukując jej po starożytnym Rzymie odnajduje ją tak naprawdę w swoim sercu, przyznając jej tam właściwe miejsce. Uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół im. Jana Koszczyca Witkiewicza w Kazimierzu Dolnym w antycznych strojach na tle ruin kazimierskiego Zamku wcielali się w postacie nie tylko Winicjusza czy Ligii, ale także innych bohaterów im towarzyszących – Chilonia Chilonidesa, Akte, Eunice, Petroniusza i świętego Piotra. Akcentem muzycznym była piosenka „Quo vadis, Domine” z filmu Jerzego Kawalerowicza. Zanim jednak odbyły się prezentacje na Zamku, młodzież z Koszczyca w strojach

z epoki przypominała o Narodowym Czytaniu na Rynku i w przyległych uliczkach, a dopiero potem barwnym korowodem podążyła na Zamek. Prezentacja na Zamku była efektem współpracy z Kazimierskim Ośrodkiem Kultury Promocji i Turystyki oraz Domem Kuncewiczów, literackim oddziałem Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym.

*Anna Ewa Soria
nauczycielka j. polskiego w ZS im. Jana Koszczyca Witkiewicza
w Kazimierzu Dolnym*

Historia i tradycja regionu

Kościół garnizonowy w Puławach – przeobrażenia puławskiej świątyni

1. Geneza miasta

Pierwsza wzmianka o Puławach pojawiła się w 1489 roku jako o osadzie, która obsługiwała przeprawę przez Wisłę. Od II połowy XVII w. Puławy znajdowały się w posiadaniu rodów Sieniawskich i Lubomirskich. Od 1731 roku, przez okres 100 lat Puławy, stały się własnością rodu Czartoryskich. W tym okresie Puławy przeżywały swój złoty wiek. Istniało tutaj konkurujące ze stolicą centrum życia kulturalnego i politycznego. Miejscowość zyskała przydomek Polskie Ateny.

Okres rozbiorów Polski przyniósł Puławom zniszczenie, odbudowę w 1796 roku rozpoczęła księżna Izabela Czartoryska. Koniec złotego wieku Puław przyniosło powstanie listopadowe. Po jego upadku Czartoryscy zostali zmuszeni do emigracji, zaś ich majątek uległ konfiskacie. Puławy stały się spokojną prowincjonalną miejscowością, w roku 1846 przyjęły nazwę Nowa Aleksandria, a w 1867 roku zyskały rangę powiatu. Zapoczątkowany został rozwój placówek oświatowo-naukowych. W 1906 roku Puławy otrzymały prawa miejskie. W 1915 roku miasto opuścili wojska rosyjskie.

W czasie I wojny światowej Puławy doznały znacznych zniszczeń. W okresie międzywojennym zaczął rozwijać się przemysł, oprócz tego w miejsce dawnego instytutu rolniczego utworzono Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego. Rozwój miasta przerwał wybuch II wojny światowej.

Powojenną historię zdominowała decyzja o budowie Zakładów Azotowych w północnej części miasta, podjęta przez polskie władze w 1960 r. Obecnie Puławy są miastem przemysłowym z rozwiniętymi ośrodkami naukowymi: Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Weterynarii, Oddział Pszczelnictwa Instytutu Sadownictwa, Instytut Nawozów sztucznych.

2. Historia obiektu na tle uwarunkowań miejscowych

Puławy były miastem wielu kultur. Mieszkali obok siebie Polacy, Żydzi, Rosjanie. Prowadzili wspólne interesy, uczyli się razem, znali się.

Ponieważ jednym z najbardziej znaczących czynników

narodotwórczych jest kultura, to niezaprzeczalnie ogromne znaczenie dla integracji narodowej posiadają własne dobra kultury, szczególnie stare obiekty budowlane. Ciekawym obiektem historycznym ukazującym wpływ różnych czynników zewnętrznych jest była puławska cerkiew prawosławna, która pod wpływem odrodzenia państwa polskiego została przekształcona na kościół katolicki.

Cerkiew prawosławna dla wojsk rosyjskich, widok około 1910 r., została wzniesiona w stylu bizantyjsko-ruskim, z ceglаныmi gzymsami kordonowymi stanowiącymi horyzontalne podziały elewacji. Gzymsy wieńczące istnieją w formie kroksztynek.

Za czasów panowania cara Aleksandra I na terytorium naszej ojczyzny było stosunkowo niewielu Rosjan i mieszkali przeważnie w Warszawie. Jednak po upadku powstania listopadowego, po 1831 roku, polityczna i wojskowa obecność Rosji w Polsce gwałtownie wzrosła. W latach 1815-1865 wybudowano w Polsce zaledwie 11 cerkwi. Natomiast sytuacja budownictwa cerkwi po upadku powstania styczniowego, po roku 1865, uległa zasadniczej zmianie – do roku 1915 wybudowano na terenie Polski ponad 80 cerkwi. Wznoszono cerkwie w najprzeróżniejszych stylach architektonicznych; pięciokopułowe cerkwie z dzwonicami w stylu elektycznym, w stylu bizantyjskim z półokrągłymi kopułami, cerkwie noszące cechy modernizmu, stylizowane na konkretne epoki historyczne. Przy budowie cerkwi, w Polsce charakterystyczna była seryjność projektu.

W Królestwie Polskim istniała spora liczba cerkwi podlegających jurysdykcji ministerstwa wojny, a nie biskupowi diecezjalnemu.

Na przełomie XIX i XX wieku minister Kuropatkin polecił zaprojektować cerkiew wojskową, która byłaby niedroga w budowie. Powołana komisja wybrała projekt cerkwi autorstwa inżyniera Wierzbickiego – murowana z jedną kopułą nad ołtarzem, z dzwonicą, koszt budowy nie mógł przewyższać 40 tys. rubli. Do wybuchu I wojny światowej na ziemiach polskich wybudowano dziewięć takich typowych (identycznych) cerkwi w: Puławach, Lublinie, Augustowie, Końskich, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Przasnyszu, Staszowie i w Warszawie. Dziesiąta cerkiew, według uproszczonej wersji tego projektu powstała w Kozienicach. Dla stacjonującego w mieście 71 Bielewskiego Pułku Piechoty wybudowano w Nowej Aleksandrii (dawną nazwą Puław do 19.05.1916 r.)

standardową wojskową cerkiew, którą wyświęcono 10 lipca 1909 roku, zlokalizowaną obok koszar, za kasynem wojskowym, pod wezwaniem Trójcy Świętej. Trzy kopuły nad wejściem symbolizowały Tróję Świętą.

Cerkiew w Puławach w 1917 r.

Wnętrze cerkwi z widocznym ikonostasem w 1917 r.

Po przybyciu do Puław we wrześniu 1921 r. 2. Pułku Saperów Kaniowskich pod dowództwem mjr Artura Górskiego przystąpiono do przebudowy cerkwi. Od 25 października 1921 roku dotychczasowa cerkiew stała się katolickim kościołem garnizonu pod wezwaniem Zmartwychwstania Pańskiego dla żołnierzy 2. Pułku Saperów Kaniowskich. Z wnętrza obiektu usunięty został ikonostas, a na jego miejscu powstał ołtarz i ambona. Obcięto poprzeczki z krzyży prawosławnych, przekształcając je na katolickie krzyże, doszło do zmiany sterczyn, które pierwotnie były zwieńczone kopułami – zlikwidowano je.

Po II wojnie światowej świątynia nadal pozostawała w rękach Wojska Polskiego, dopiero 7 października 1975 roku zawarto umowę w sprawie utworzenia parafii przy kościele garnizonowym pomiędzy Biskupem Lubelskim a Generalnym Dziekanem Wojska Polskiego. Świątynia funkcjonowała jako parafia cywilno-wojskowa do 8 lipca 1984 roku. W tym czasie strona wojskowa odstąpiła od umowy i parafia cywilna została rozwiązana. W 1997 roku ponownie utworzono parafię cywilno-wojskową. Z tego okresu nie zachowało się zbyt wiele dokumentów świadczących o tym jakie konkretnie roboty budowlane realizowane były w obiekcie,

Porównując fot. 1 i 4 z lat 1914 i 1917 można zauważyć, że całkowitej likwidacji uległy dwie małe kopuły nad wejściem, nie zlikwidowano natomiast prawosławnych krzyży z elewacji obiektu.

Generalna przebudowa obiektu: kwiecień 1938 – sierpień 1938 r.

Widok kościoła katolickiego około 1941 roku, z okresu okupacji niemieckiej, obiekt po generalnej przebudowie.

Ślady po dawnej cerkwi są niewidoczne. Kościół został otynkowany i pomalowany.

aktualny ksiądz Piotr Trela, Proboszcz Parafii Matki Bożej Różańcowej, kanonik mgr Dziekan Dekanatu Puławskiego, próbował kilka lat temu uzyskać od instytucji wojskowych archiwalną – starą dokumentację obiektu, ale niestety akta nie zostały odnalezione. Z nielicznych fragmentów dokumentów będących w posiadaniu parafii można wywnioskować, że w latach '70 i '80 XX wieku napraw gruntowych nie

przeprowadzano. Zużycie substancji budynku oszacowano na 41%, kubatura obiektu 6 460 m³, powierzchnia użytkowa 552 m². Kościół posiada: strop Kleina (konstrukcja stalowa podwieszana) oraz strop drewniany nad częścią parterową. W budynku funkcjonują instalacje: wodociągowa, kanalizacyjna, elektryczna i centralnego ogrzewania z sieci miejskiej. W II połowie XX wieku prawdopodobnie dokonano gruntownej adaptacji poddasza na sale katechetyczne, o czym świadczy zachowana dokumentacja projektowa autorstwa inż. A. Lewandowskiego. Zachował się również dokument – zlecenie administratora parafii potwierdzające, że w 1979 roku miały zostać wykonane stropy systemu Kleina na belkach stalowych (żelaznych) we wnętrzu wieży kościoła oraz związane z tym roboty budowlane: wykonanie tynków, schodów, okien, podłóg i malatury. Jak również polecenie proboszcza garnizonu Puławy dla Wojskowej Administracji Koszar z 2 maja 1984 roku o wykonanie: dwóch par nowych drzwi, zamków do wszystkich drzwi, sprawdzenie instalacji elektrycznej, dokończenie prac związanych z wymianą pokrycia dachowego i wykonanie instalacji odgromowej, jak również zabezpieczeń przed zagrożeniem ze strony opadających części gzymsu i tynków od frontu kościoła. W tym czasie obiekty sakralne, będące w ewidencji wojska, wraz ze związanymi z nimi stałymi urządzeniami technicznymi, zgodnie z wytycznymi z 1978 roku Szefa Służby Zakwaterowania i Budownictwa, Zastępcy Głównego Kwatermistrza Wojska Polskiego, podległy konserwacji i naprawom przez organy służby zakwaterowania i budownictwa w trybie i na zasadach ustalonych w „Instrukcji o naprawach wojskowych obiektów budownictwa” – Kwat. Bud. 54/75 z uwzględnieniem postanowień niniejszych wytycznych.

Naprawy obiektów sakralnych ujmowano w planach napraw (gruntownych konserwacjach). Roboty awaryjne były wykonywane po zgłoszeniu ich przez użytkownika lub jako wynik przeglądu technicznego. Zarówno konserwacja bieżąca, jak i poważniejsze roboty remontowe mogły wykonywać organy służby zakwaterowania i budownictwa (organy wojskowe) po uzgodnieniu z bezpośrednim użytkownikiem, którym był proboszcz garnizonu. Wyjątek stanowiły naprawy sprzętu i wyposażenia obiektu:

- reperacja rzeźby, odnowienie malowideł, fresków itp.,
- naprawy organów, ambon, ołtarzy itp.,
- wykonywanie nowych witraży w oknach, których nie mogły finansować organy wojskowe.

Budynek kościoła jest jednonawowy z trzema wejściami, przy prezbiterium zlokalizowana jest zakrystia. W prezbiterium znajduje się jeden z wyjątkowych elementów dawnej cerkwi – fragment kopuły. Warto w tym miejscu dodać, że w 1960 roku powstała w Puławach jednostka wojskowa nr 1065 zreorganizowana w Ośrodek Szkolno-Badawczy Służby Materiałów Pędnych i Smarów w roku 1979. W latach '60 XX wieku stacjonował tu również Batalion Budowlany oraz Batalion Obrony Terytorialnej, który brał udział między innymi w budowie Zakładów Azotowych Puławy. Jednostka wojskowa w Puławach została formalnie rozwiązana w 1996 roku. Dekretem biskupa S. Głodzia, Biskupa Połowego Wojska Polskiego z dnia 17. 06. 2001 r. personalną parafię wojskową

zniesiono. W archiwaliach parafii brak danych odnośnie robót remontowo-budowlanych w świątyni z ostatnich 30 lat. Aktualnie jej stan techniczny przedstawia się następująco:

- świątynia posiada ściany fundamentowe z granitowego kamienia polnego;
- ściany nadziemne z cegły ceramicznej pełnej grub. 28 – 61cm.;
- strop parteru: pułap ślepy na belkach drewnianych;
- więźba dachowa nad nawą kościoła o ustroju mieszanym, stalowe więzary kratownicowe oraz płatwie drewniane stężone układem ściągów i zastrzałów, dach dwuspadowy pokryty blachą stalową ocynkowaną;
- elewacja – w dolnych partiach tynki cementowo-wapienne, zaś w górnych partiach i na szczytach tynk wapienny – malowany, stolarka okienna stalowa, w oknach witraże. Stolarka drzwiowa drewniana, pływiniowa, drzwi jedno i dwuskrzydłowe.

Przyłącza do budynku: energetyczne i wodno-kanalizacyjne, wewnętrzna instalacja: elektryczna światła i siły, przeciwpożarowa, ogrzewanie elektryczne i wodno-kanalizacyjne.

Kościół pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej współcześnie, Puławy 29.04.2016 r., potocznie nazywany garnizonowym, widok elewacji południowo-wschodniej.

Obecnie ogólny stan techniczny budynku kościoła jest dostateczny, nie występują uszkodzenia konstrukcji. Jednak tynki zewnętrzne i malatura, stolarka okienna i drzwiowa, a także schody i pokrycie dachu – wymagają podjęcia robót konserwacyjno-remontowych. Dla upiększenia obiektu (poprawy jego proporcji) można w przyszłości pomyśleć o ewentualnej modernizacji bryły obiektu. Według słów księdza proboszcza istnieje nawet szkicowa, wstępna koncepcja tego przedsięwzięcia.

Bibliografia:

1. Praca magisterska – „Projekt modernizacji budynku Starostwa Powiatowego w Puławach przy al. Królewskiej 19”, autor pracy: inż. Elżbieta Dudzińska, Lublin 2007 r., Politechnika Lubelska w Lublinie, Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
2. www.mmpulawy.pl/print/1817 „Opowieść Mikołaja Spóza: Puławy – miasto przyjazne trzem narodom”, 10 kwietnia 2009 r.
3. Stare fotografie: fot. 1., z archiwum Pracowni Dokumentacji Dziejów Miasta w Puławach – Zbigniewa Krajewskiego; fot. 2. i fot. 3., z archiwum PDDM – Pauliny Leszak – Wierzbowskiej; fot. 4. i fot. 5., z archiwum PDDM – Zbigniewa Krajewskiego; fot. 6., z archiwum

Elewacja północno-zachodnia kościoła pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej, potocznie nazywanym przez puławian garnizonowym. Puławy, 21.04.2016 r.

PDDM – Wojciecha Kuby.

4. Fotografie współczesne: fot. 7. i fot. 8., – autor Elżbieta Dudzińska.
5. „Prawosławne cerkwie w centralnej Polsce w latach 1815-1915” – K. Sokół i A. Sosna (wyd. Moskwa 2003).
6. „Zarys historii 2. Pułku Saperów Kaniowskich”, Puławy 2008 r. – Zbigniew Kielb.
7. „Funkcjonowanie i reorganizacja 2. Batalionu Saperów Kaniowskich przed wybuchem II wojny światowej i po czas kampanii wrześniowej 1939 r., Studia Puławskie, 2010 r.” – Zbigniew Kielb.

Opracowała: mgr inż. Elżbieta Dudzińska, Puławy 29.04.2016 r.

*Konsultacja: Piotr Trela ksiądz kanonik, Dziekan Dekanatu Puławskiego, proboszcz Parafii Matki Bożej Różańcowej
mgr Zbigniew Kielb, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta w Puławach*

Konspiracja w Rąbłowie

Konspiracja ZWZ-AK w Rąbłowie, Grabówkach i okolicznych miejscowościach w czasie II wojny światowej jest mało znana i zapomniana, a trzeba wiedzieć, iż konspirację tę tworzyli: Kazimierz Gasztołd-Bukraba – późniejszy porucznik Armii Krajowej, komendant X Rejonu podobwołu B AK Puławy, dzierżawca folwarku w Rąbłowie; Rudolf Pelczarski zarządca tegoż majątku; Stanisław Konarski porucznik Wojska Polskiego, kierownik szkoły powszechnej w Rąbłowie.

To oni, poprzez swoje patriotyczne postawy, zorganizowali ochoczo wstępującą w szeregi konspiracji młodzież wiejską i tutejszych gospodarzy. Ważnym ogniwem był także Ignacy Franciszek Kamiński, porucznik AK, oficer odpowiedzialny za organizację przyjmowania zrzutów broni i zaopatrzenia dla oddziałów akowskich, a także Hieronim Opitz – porucznik Wojska Polskiego, uczestnik kampanii wrześniowej, współwydawca gazetki konspiracyjnej: „Na Czujce”. Prężnym ośrodkiem konspiracji był dwór szlachecki w Rąbłowie. Tam istniała podchorążówka, gdzie wiedzę wojskową przekazywał por. Stanisław Konarski i pozostali oficerowie. Konspiratorom tym poświęcona jest w znacznej mierze publikacja: Horyzonty Pamięci.

Publikacja ta powstała przede wszystkim w oparciu o wspomnienia rodzin. Obowiązkiem nas potomnych jest ocalenie od zapomnienia pamięci tych, którzy polegli, żebyśmy my mogli żyć. Póty naród żyje, póki żyje w nim pamięć przodków, ich tradycji i walki o wolność.

Odwiecznym dążeniem kilku pokoleń Polaków było wskrzeszenie Rzeczypospolitej. Organizowane na przestrzeni XIX i XX wieku zrywy narodowościowe, tłumione przez zaborców: rosyjskiego, pruskiego i austriackiego, niosły za sobą więzienia, katorgi i zsyłki. Jednocześnie były one istotnym załączkiem patriotycznego wychowania młodych pokoleń. Nasi dziadowie wyrastali właśnie w poczuciu spełnienia patriotycznych powinności, tutaj rodzili się, dorastali, zakładali rodziny, patrzyli na rosnące wnuki. Przyszło im żyć w czasach wojen, głodu i strachu. Bohatersko jednak walczyli z najeźdźcą niemieckim i sowieckim.

W dociekaniu prawdy historycznej o tamtych czasach i ludziach, po wielomiesięcznych poszukiwaniach, autor publikacji dotarł do Pana Witolda Ołpińskiego – zięcia Kazimierza Gasztołda-Bukraby, który przybył wraz z rodziną do kościoła parafialnego w Grabówkach. 19 września 2010 roku Pan Ołpiński dokonał odsłonięcia tablicy ku czci Kazimierza Gasztołda-Bukraby, porucznika Armii Krajowej w majątku Rąbłów. Po poświęceniu tablicy przez proboszcza ks. kan. Michała Walkowskiego, odbyła się msza św. za zamordowanego. W uroczystości wzięli udział: zastępca Wójta Wąwolnica – Andrzej Szczypa oraz poczty sztandarowe OSP w Rąbłowie, Wąwolnicy, Karmanowicach, Bartłomiejowicach, Grabówkach, Łopatkach. Po odsłonięciu tablicy zrodziła się myśl upamiętnienia wszystkich tych, którzy zginęli podczas oblężenia dworu w Rąbłowie 12 maja 1944 roku oraz innych, którzy zginęli za wolną i niepodległą Polskę w latach 1914 – 1950. W tej uroczystości znaczącą pomoc okazał Henryk Kozak, który 13 listopada 2011 roku dokonał odsłonięcia tablicy w kościele parafialnym w Grabówkach. Mszę św. odprawił ks. kan. Michał Walkowski. W uroczystości patriotycznej wzięli udział ówczesny burmistrz Kazimierza Dolnego – Grzegorz Dunia, Wójt Gminy Wąwolnica – Rafał Plewiński oraz przedstawiciele Urzędu Gminy Karczmiska. Uroczystości asystowały poczty sztandarowe i jednostki OSP Rzeczyca, Witoszyn, Wierzchniów, Rąbłów, Grabówki, Wąwolnica, Nowy Rąbłów. W organizacji uroczystości pomógł ks. kan. Michał Walkowski i Stanisław Adamczyk.

Kazimierz Bukraba urodził się 4 lutego 1904 roku w Trebuniu, syn Jana i Stanisławy z Chądzyńskich (właściciele majątku Wilamowicze obecnie Białoruś). Kazimierz Bukraba wychował się w majątku swojej babki Emmy Gurowskiej. W 1928 roku zawarł związek małżeński z Ireną Wiczorkówną. Bukraba przybył do majątku Rąblów na początku lat trzydziestych ubiegłego wieku. Zamieszkał z rodziną we dworku, w przy-

Kazimierz Bukraba

szłości zamierzał dokupić folwark Rąblów od ówczesnego właściciela Sulczyńskiego. Bukraba unowocześniał produkcję rolną kupując maszyny rolnicze i urządzenia. Był dobrym gospodarzem utrzymywał poprawne sąsiedzkie stosunki z okolicznymi rolnikami. Po wybuchu wojny włączył się w nurt tworzenia konspiracji. Był jednym z pierwszych jej organizatorów. Pracował wspólnie z Rudolfem Pelczarskim. We dworze organizowano szkolenia kadr konspiracji, żywność dla akowskiej partyzantki. Bukraba udzielał schronienia potrzebującym pomocy, m.in. rodzinie Hieronima Opitza, oficera podziemnej AK, z którym wydawał pismo konspiracyjne „Na czujce”. Dwór był miejscem schronienia dla żołnierzy konspiracji, był także ich żywicielem. Porucznik Kazimierz Bukraba pełnił funkcje komendanta X Rejonu Armii Krajowej Nałęczów – Wąwolnica. Razem z żoną aktywnie materialnie i finansowo wspierał działalność paramilitarną ziemian „Tarcza”, „Uprawy” będącej zapleczem gospodarczym Armii Krajowej. Córka Bukraby Irena pseud. Dzikka była łączniczką AK. Przez całą okupację pomagali dwóm rodzinom oficerskim, których ojcowie przebywali w oflagu w Woldenbergu. Bukraba udzielił także w Rąblowie schronienia i opieki rodzinie Stanisława Bukraby, majora 3. Pułku Szwolężerów Suwalskich w kampanii wrześniowej, właściciela dóbr Ruskie Piaski. Kazimierz Bukraba został aresztowany w 12 maja 1944 roku podczas obławy przez Niemców majątku w Rąblowie. Następnie został przewieziony do lubelskiego Gestapo i umieszczony w jednoosobowej celi „Pod Zegarem”, w której był torturowany przez gestapowców. W tej celi do dziś znajduje się wryty przez niego napis: „Przez krew i cierpienie do wolnej Polski K. Gasztołd-Bukraba 13.05.1944 r.” 22 lipca 1944 roku Kazimierz Bukraba został rozstrzelany.

Hieronim Franciszek Opitz porucznik, syn Karola urodził się 13 grudnia 1909 r. w Brooklynie w USA. Historia rodziny Opitzów jest pasjonująca i niespotykana w naszych okolicach. Państwo Opitzowie razem z trzema synami w 1911 r. opuścili Stany Zjednoczone i zamieszkali w Żółkwi (obecnie Ukraina). Hieronim ukończył gimnazjum w Przemysłu, a następnie studiował Architekturę na Politechnice Lwowskiej (1928 – 1932). W 1932 roku ożenił się z Agatą Łysz, razem zamieszkali w Kostopolu (powiat Równe), gdzie

Żona rządcy w Celejowie P. Podolszyńska oraz Hieronim Opitz

Hieronim pracował jako architekt. Oprócz projektowania pasjonował się dziennikarstwem i literaturą. W 1936 roku ukończył Dywizyjną Szkołę Podchorążych Piechoty przy 82. Syberyjskim Pułku Strzelców w stopniu podporucznik rezerwy. We wrześniu 1939 roku został zmobilizowany do Samodzielnej Grupy Operacyjnej Polesie z przydziałem do ochrony lotnictwa w Małachowicach. Następnie, jako dowódca plutonu bronił twierdzy Brześć. Dostał się do niewoli sowieckiej i był wieziony w głąb ZSRR, udało mu się uciec z transportu i wrócić do Brześcia. 30 listopada 1939 roku rodzina Opitzów przedarła się przez granicę na Bugu do części okupowanej przez Niemców i zamieszkała w Świdniku koło Lublina. W 1940 roku Hieronim wstąpił do Związku Walki Zbrojnej i przyjął pseudonim „Urbański”. Prowadził w Lublinie fabrykę alkoholi i stworzył punkt kontaktowy dla żołnierzy Armii Krajowej. Jego działalność szybko jednak zwróciła uwagę okupanta i Opitzowie musieli opuścić Lublin. Zamieszkali w majątku Celejów, a później w majątku Rąblów Kazimierza Bukraby. Hieronim Opitz oficjalnie zajmował się administracją majątku, jednak jego obowiązki wykraczały daleko poza sprawy administracyjne. Organizował akcje odbioru zrzutów z Anglii (broni, lekarstw i żywności), „wyciągał” informacje od Niemców odbierających kontyngent jako, że biegle operował językiem niemieckim, projektował domy dla okolicznych mieszkańców, komponował piosenki partyzanckie, a przede wszystkim redagował i drukował gazetkę partyzancką Obwodu „B” Puławy „Na czujce”. Ponadto brał udział w akcjach zbrojnych i szkoleniu oddziałów Armii Krajowej.

12 maja 1944 roku na dworze Bukraby odbywały się ćwiczenia partyzantów, tego samego dnia pojawiło się na dworze dwóch nieznanym nikomu mężczyzn, którzy przedstawili się, jako rosyjscy partyzanci, przebywali oni na dworze do wieczora, po czym postanowili wrócić do swoich. O 23:00 do dworu zjechali Niemcy silnie uzbrojeni, partyzanci nocowali w lesie, aresztowano więc Opitza, Bukrabę, Pelczarskiego i przypadkowego partyzanta o nazwisku Rybak, który został dłużej, by nakarmić konie. Aresztowanych osadzono w zamku w Lublinie. Po wyzwoleniu Lublina pozwolono mieszkańcom wejść na zamek w celu zidentyfikowania najbliższych zamordowanych przez Niemców. Agata Opitz nie rozpoznała

zwłok męża wśród znajdujących się na zamku ciał. Oficjalnie źródła podają jednak, że Hieronim Franciszek Opitz został rozstrzelany na zamku w Lublinie 22 lipca 1944 roku wraz z 400 współwięźniami. Miał 35 lat.

Stanisław Konarski urodził się 14 grudnia 1905 roku w Janiszkowicach k. Opola Lubelskiego, ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie im. J. Słowackiego w Lublinie. W sierpniu 1929 roku dostał powołanie do wojska, gdzie od 13 sierpnia 1929 r. do 20 czerwca 1930 r. ukończył z wynikiem dobrym Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 2 w Biedrusku k. Poznania. Po odbyciu praktyki w pułku został zwolniony do cywila w stopniu sierżanta podchorążego. Pracę pedagogiczną rozpoczął w publicznej Szkole Powszechnej w Karczmiskach, a następnie w Klementowicach, gdzie prowadził drużynę harcerską. W roku 1931 odbył następane ćwiczenia wojskowe i z dniem 1 stycznia 1932 r. otrzymał awans na podporucznika piechoty Wojska Polskiego, jako instruktor prowadził następnie przysposobienie wojskowe w gminie Celejów, w 1935 r. w 20 lipca zawarł w Ostrołęce związek małżeński z Jadwigą Kamińską także nauczycielką, oboje pracowali w szkole Powszechnej w Rąblowie, gdzie prowadził przysposobienie wojskowe i kursy czytelnictwa w kole młodzieży Wici, w tamtejszej OSP był skarbnikiem, a w 1937 roku założył spółdzielnię spożywców Społem, w której był społecznym księgowym. Na początku okupacji niemieckiej wstąpił do ZWZ, gdzie we dworze w Rąblowie prowadził szkolenie wojskowe podchorążówki partyzanckiej, następnie przeorientował się i od 1941 r. był żołnierzem Batalionów Chłopskich. Nadal jednak pozostawał w dobrych stosunkach z akowcami i serdecznie przyjaźnił się z dzierżawcą majątku ziemskiego w Rąblowie Kazimierzem Bukrabą, który w BCH przyjął pseudonim Włodyka, pełnił funkcję Komendanta Rejonu 10. w obwodzie nr 1, funkcję tę pełnił do końca okupacji. Rozkazem z 30 maja 1944 roku awansowany do stopnia majora, po wkroczeniu armii czerwonej na skutek niesubordynacji podkomendnego (nie zdanie broni) został aresztowany przez NKWD i osadzony w jej siedzibie w Wąwolnicy, a następnie przewieziony na zamek lubelski, gdzie przesiedział trzy miesiące. Skazany na karę śmierci, a następnie uniewinniony dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, został uwolniony i wcielony do I Armii Wojska Polskiego z przydziałem do 16. pułku piechoty VI dywizji jako zastępca, a następnie dowódca kompanii, brał udział w wyzwolaniu ruin Warszawy, a następnie w walkach o wał pomorski. Został ranny 19 lutego 1945 r. w rejonie Otrzępu i Świerczyny. Po wyleczeniu

Stanisław Konarski - Rąblów

w szpitalu otwockim 8 czerwca dołączył do jednostki. Szlak bojowy zakończył 5 maja 1945 r. w Spandau n. Łabą. Po kapitulacji Niemiec pełnił funkcję komendanta odcinka granicznego na Nysie, a od 1945 r. w Karpatach w rejonie Szczawnica – Piwniczna. Awansu podczas pełnienia służby nie otrzymał, ponieważ jako oficer przedwojenny był dla sowieckiego dowództwa podejrzany, a na dodatek nie mówił po rosyjsku. Za walki na wale pomorskim otrzymał Krzyż Walecznych - *wystrzelał całą kompanię Niemców o czym dowiedziałam się po wojnie od kpt. Mierzejewskiego, emerytowanego oficera, późniejszego nauczyciela puławskiego – wspomina Maria Konarska córka Stanisława Konarskiego – mój ojciec do końca swojego życia słowem się nie odezwał na ten temat. Miał też odznakę grunwaldzką, medal za Warszawę 1939-1945, medal za Odrę, Nysę i Bałtyk oraz blach sowieckich. Zdemobilizowany 20 września 1945 r. powrócił do pracy w zawodzie nauczyciela.*

Ignacy Franciszek Kamiński – porucznik, urodzony 31 sierpnia 1912 r. w Sanoku. Absolwent Gimnazjum Handlowego w Jasle oraz Wydziału Poczтового Instytutu Administracyjno-Gospodarczego. Ukończył podchorążówkę w Zambrowie (woj. białostockie) i Szkołę Podchorążych Rezerwy Piechoty w Grodnie. Otrzymał przydział do 76. Pułku Piechoty. Kamiński zakończył służbę 1 października 1935 roku. Przez krótki czas był bezrobotny, wkrótce podjął pracę w Policji Państwowej. Po wybuchu wojny wziął udział w obronie Warszawy, został ranny. Kilka miesięcy później podjął pracę w Urzędzie Budowy Dróg w Lublinie – oddział Puławy. 6 grudnia 1939 roku wziął ślub z Tamarą Wilkiewicz – córką Wacława i Marii. Razem zamieszkali w Warszawie. W stolicy nawiązał kontakt ze ZWZ, a następnie założył organizację w okolicach Rąblowa, gdzie jego siostra była nauczycielką. Pracując w organizacji zajmował się m.in. odkopywaniem broni zostawionej po klęsce wrześniowej w lasach. Kilka miesięcy później został mianowany oficerem do spraw zrzutów Inspektoratu Lublin – Puławy. Na odbiór zrzutów zabierał ze sobą oddziały AK. Edward Graca z oddziału „Zapory” tak wspomina tą akcję: *„Wspaniałą był widok wielkiego czterosiłnikowego bombowca błyszczącego w świetle księżyca. Na początku maja 1944 r. do odbioru zrzutu został wyznaczony Lotny Oddział 15. Pułku Piechoty „Wilków” Hektora pod dowództwem podporucznika Mieczysława Zielińskiego „Moczara”(„Krysa”). Oddział ten dotarł do wsi Owczarnia 3 maja niedaleko punktu zrzutu. Tam przenocował, a następnego dnia przed południem ćwiczył musztrę na łąkach koło Owczarni. Po południu przyjechał podporucznik „Żuraw”, przywiózł sprzęt do odbioru zrzutu (lampy i odbiornik radiowy). Około 17:00 wysłuchali audy-*

Ignacy Kamiński

cji BBC, usłyszeli melodię – sygnał „Czerwone jabłuszko”, co oznaczało, że samoloty wystartowały i należy się ich spodziewać tej nocy. Gdy jeden z żołnierzy wspiął się na drzewo, padły strzały. Okazało się, że wieś otoczył inny oddział partyzancki i otworzył ogień.”

W tym samym czasie Dowództwo AL wydało rozkaz likwidacji oddziałów AK. W czasie wspomnianej akcji partyzanckiej Kamiński został ranny. Zabrał ze sobą dwa granaty, rower i wyruszył po pomoc. Ujechał tylko kilkaset metrów – padł ranny. Kamińskiego przechwycili żołnierze Armii Ludowej i zakatowali na śmierć. Ignacy Franciszek Kamiński żył 32 lata.

Dzięki zaangażowaniu wicestarosty puławskiego Pana Michała Godlińskiego oraz przy pomocy Puławskiego Towarzystwa Tradycji Narodowych i Ochotniczej Straży Pożarnej w Rąblowie podjęte działania, aby stworzyć pomnik upamiętniający por. Kazimierza Bukrabę jak też istnienie na terenie Rąblowa struktur Polskiego Państwa Podziemnego.

*Andrzej Pyta-Pentek
inicjator budowy pomnika upamiętniającego
por. Kazimierza Bukrabę*

Mieszkańcy Ziemi Puławskiej na frontach II Wojny Światowej

8 września br. w zabytkowym budynku **Muzeum Oświatowego w Puławach** mieszczącym się obok **Szkolnego Schroniska Młodzieżowego** miało miejsce otwarcie wystawy zatytułowanej: **„Mieszkańcy Ziemi Puławskiej na frontach II wojny światowej”**.

Organizatorami wystawy są Muzeum Oświatowe i Puławskie Towarzystwo Tradycji Narodowych; scenariusz opracował Robert Och – prezes PTTN i nauczyciel historii.

Na wystawie zamieszczono informacje o kilkunastu mieszkańcach powiatu puławskiego, którzy walczyli na wszystkich frontach II wojny światowej – od Lenino po Monte Cassino, od Narwiku po Tobruk. Biogramy uzupełniają wypożyczone od rodzin oryginalne pamiątki. Są to dokumenty, legitymacje, odznaczenia i zdjęcia, na których może-

Powitanie i wręczenie upominków Jerzemu Władysławowi Arzymanow

Część ekspozycji - mieszkańcy ziemi puławskiej na frontach II wojny światowej

my zobaczyć polskich żołnierzy w różnym umundurowaniu i w różnych miejscach Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki. W wielu przypadkach są to bezcenne pamiątki, traktowane jak prawdziwe relikwie rodzinne, które przetrwały nie tylko zawieruchę wojenną, ale też czasy stalinowskie w Polsce.

Wśród prezentowanych osób są żołnierze polskiego września 1939 r. 2. Korpusu Polskiego gen. Andersa, I i II Armii Wojska Polskiego, a także walczący we francuskim ruchu oporu. Wszystkich łączy jedno: walka o wolną Polskę. W legitymacji odznaki pamiątkowej przyznawanej żołnierzom 2. Korpusu Polskiego dla upamiętnienia wspólnych przeżyć w ZSRR, Iraku, Palestynie, Egipcie oraz w walkach we Włoszech, umieszczone zdanie: **„Odrzucimy wszystko, co nas dzieli / Przyjmijmy wszystko, co nas łączy”** – stało się **motem przyświecającym organizatorom wystawy**.

Przyczynkiem do zorganizowania tej wystawy było spotkanie Roberta Ocha z Leszkiem Kowalikiem, mieszkańcem Włostowic, którego krewny – Władysław Arzymanow (ur. w 1913 r. w Jalcie; syn Rosjanina i Polki Katarzyny z d. Kowalik) brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. broniąc m.in. Puław przed niemieckim agresorem, walczył pod Tobrukiem, Monte Cassino, Ankoną i Bolonią. Zmarł w 1968 r. w Anglii. Spoczywa na cmentarzu Kensal Green.

Już jako uczeń szkoły włostowickiej snuł dojrzałe plany, które w ciągu całego życia konsekwentnie realizował. Zachował się tekst wypracowania 14-letniego Władysława Arzymanowa, w którym pisał: [...] „*Wiadomości, które osiągnąłem przez siedem lat nauki, uważam za małe, abym mógł dla kochanej ojczyzny uczynić coś pożytecznego [...] Obecnie moim ideałem jest zostać kadetem [...] Zawód wojskowy byłby dla mnie najulubniejszą pracą i starałbym się swoje obowiązki wypełniać z największą dokładnością. Dobro ojczyzny – to mój ideał, jemu chcę tylko służyć [...] Gdybym nie zrealizował swego zamiaru byłbym całe życie nieszczęśliwym*”.

Uroczystość otwarcia wystawy zaszczyliły swoją obecnością dzieci Władysława Arzymanowa – syn Jerzy Władysław ze Stanów Zjednoczonych, córka Barbara z Anglii oraz wnucowie. Przybyli również krewni osób, których sylwetki prezentujemy na wspomnianej ekspozycji.

Wystawa potrwa do stycznia 2017 r.

Zachęcamy wszystkich do obejrzenia ekspozycji od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 14.00 (**budynek Muzeum Oświatowego ul. Włostowicka 27**).

Danuta Kaliszczuk
fot. Krystyna Tomczyk
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Puławach

Szlakiem wiatraków na Ziemi Puławskiej

Zgodnie z przepisami Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii, odnawialne źródło energii to niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Obowiązująca ustawa spełnia wymogi dyrektyw Unii Europejskiej i pozwoli uzyskać do 2020 r. 15% udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii. Według danych GUS-u najwięcej energii odnawialnej pozyskanej w 2013 r. pochodziło z biomasy stałej, której udział w pozyskaniu wszystkich nośników energii wyniósł 80,03%. Kolejne pozycje bilansu energetycznego zajęły: biopaliwa ciekłe (8,2%), wiatr (6,05%), woda (2,46%), biogazy (2,12%), odpady ko-

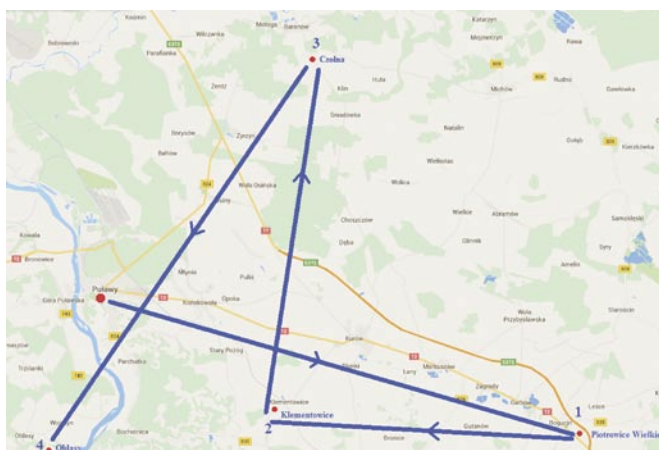
munalne (0,42%), pompy ciepła (0,33%), energia geotermalna (0,22%) oraz energia słoneczna (0,18%).

Mieszkańcy ziemi puławskiej w poprzednich pokoleniach, daleko wcześniej niż powstała Unia Europejska, świadomie dla własnych potrzeb budowała obiekty, które w świetle aktualnie obowiązujących przepisów spełniały zalecenia o odnawialnych źródłach energii. Urodzajne gleby, a co za tym idzie wysokie plony zbóż przyczyniały się do rozwoju gospodarczego, którego efektem była duża ilość obiektów związanych z przemysłem wiejskim takich jak: młyny wodne, olejarnie, cegielnie i wiatraki. Obiekty te, obok kościołów i kaplic, były elementem kształtującym krajobraz wiejski i znajdowały się prawie w każdej wsi. Wiatraki masowo pojawiły się na naszym terenie w XVIII i XIX w., zastępowały ręczne żarna i stępy, które znajdowały się w prawie w każdym gospodarstwie wiejskim. Wiatraki budowano na otwartej przestrzeni gdzie siła wiatru nie była hamowana przez drzewa i budynki. Ze względu na sposób ustawiania skrzydeł wiatraka do kierunku wiejącego wiatru istniały różne typy wiatraków.

Dzisiaj wiatraki uważane są za coś tajemniczego, za relikty dawnych czasów. Zmierzch młynarstwa wietrznego nastąpił na początku XX wieku, gdy masowo pojawiły się silniki spalinowe i elektryczne.

Proponujemy wycieczkę Szlakiem Wiatraków na Ziemi Puławskiej. Wiatraków było tu bardzo dużo – ponad 160. Ziemia Puławska zaliczała się do rejonów kraju o największym nasyceniu terenu tymi obiektami. Należy zaznaczyć, że terminem Ziemia Puławska określa się tereny dawnego powiatu puławskiego ze Stężycą, Dęblinem, Rykami, Garbowem i Opolem Lubelskim.

Najstarszym typem wiatraka i najpopularniejszym na naszym terenie był wiatrak kozłowy tzw. „koźlak”. Jego nazwa wywodzi się od kozła czyli specjalnej podstawy, na której spoczywał i był na niej obracany cały korpus budowli. W XVII wieku pojawił się w Polsce nowy typ wiatraka z nieruchomym korpusem i spoczywającą na nim obracaną bryłą dachu. Wiatrak ten skonstruowany został w Holandii stąd nazwa „wiatrak holenderski”. Trzeci typ wiatraka to wiatrak „paltrak”, który charakteryzował się tym, że cały budynek był

obracany na metalowych rolkach, podobnie jak czapa dachu w wiatraku holenderskim. Jedyne wiatrak „paltrak” znajdował się we wsi Witowice gmina Końskowola. Wiatrak ten przeniesiony został do Kazimierza Dolnego (Góry Pierwsze) i zaadaptowany na obiekt wypoczynkowy.

Wędrówkę Szlakiem wiatraków rozpoczniemy od najbardziej na wschód wysuniętego zakątka dawnej Ziemi Puławskiej, od miejscowości Piotrowice Wielkie, gmina Garbów, powiat Lublin (do roku 1998 był to powiat Puławy). W **Piotrowicach Wielkich** znajduje się wiatrak holenderski wybudowany w połowie XIX w. przez dziedzica Piotrowic. Zachowała się okrągła murowana z cegły wieża o ścianach grubości 1 m. Po pożarze w 1890 r. wiatrak został zakupiony i odbudowany przez rodzinę żydowską. W 1944 r. wiatrak stał się własnością najpierw Aleksandra Kochonia, następnie (od 1950 r.) syna Kazimierza. W 1965 r. wichura zniszczyła kopułę wiatraka. W 1975 r. właściciel ratując obiekt przed całkowitym zniszczeniem obniżył mury i przykrył je dachem. W takim stanie budynek wiatraka istnieje do dzisiaj i jest ujęty w rejestrze zabytków województwa lubelskiego. Zachowało się w nim wiele cennych i starych urządzeń. Kazimierz Kochoń posiadający ogromną wiedzę z zakresu młynarstwa i budowy wiatraków pieczołowicie opiekuje się budynkiem i znajdującymi się w nim starymi urządzeniami przemysłowymi.

Z **Piotrowic wyruszamy do Klementowic, gmina Kurów**, gdzie znajduje najlepiej zachowany na Ziemi Puławskiej wiatrak typu holenderskiego. Wiatrak ten zbudowany został w latach 1918-1919 przez Juliusza Zawadzkiego. Jest zlokalizowany około 300 m od linii kolejowej przy drodze wiodącej do wsi Karmanowice. W 1944 r. zostały zdjęte skrzydła i do napędu urządzeń mielących zastosowano silnik spalinowy. Wiatrak pracował w tym czasie na potrzeby wojska. W budynku mieszkalnym obok wiatraku urządzonego został szpital dla żołnierzy sowieckich i polskich, rannych podczas walk toczonych nad Wisłą. W latach sześćdziesiątych silnik spalinowy został zastąpiony przez elektryczny. Wiatrak świadczył usługi do połowy lat dziewięćdziesiątych XX w. obecnie stoi beczynnie.

Z Klementowic jedziemy w kierunku północnym do wsi **Czołna, gmina Baranów**, gdzie znajduje się wiatrak „koźlak”. Wiatrak ten zbudowany został przed 1900 r. przez Bolesława Kossowskiego. Gruntowny remont wykonano w 1947 r. W 1981 r. niszczący wiatrak zaadoptowany został na obiekt mieszkalny przez Zbigniewa Gieniewskiego. W środku brak jest koźła umożliwiającego obracanie obiektu, ale zachowało się w nim wiele starych i oryginalnych urządzeń.

Na zakończenie naszej wędrówki zwiedzimy wiatrak „koźlak” znajdujący się po drugiej stronie Wisły we wsi **Oblasy, gmina Janowiec**. Wiatrak „koźlak” zrekonstruowany został w latach 2005–2006 na gruntach wsi Oblasy w odległości ok. 0,5 km od skarpy wiślanej. Elementy wyposażenia pozyskane zostały ze starego wiatraka we wsi Horostyta powiat parczewski. Wiatrak stanowi własność Krzysztofa Turowskiego.

Odwiedzając zachowane wiatraki podziwiać będziemy także otaczającą przyrodę. Mam nadzieję, że wycieczka do-

starczy nam dużo wewnętrznych przeżyć i refleksji o przemijającym czasie i rozwijającym się postępie technicznymi. Wycieczka ta przypomni nam historię zapomnianych obiektów, która znana jest już tylko z legend i opowiadań.

Aleksander Lewtak

*Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Starostwo Powiatowe w Puławach*

Wiatraki

Wiatraki to obraz z czasów
Dawnego wiejskiego sioła
Odeszły już w zapomnienie
Któż je opisać zdoła

Wrosły w krajobraz wioski
Gdzie strzechą pokryta chata
Stary drewniany kościółek
Dziś to odległe już lata

Ogromne skrzydła drewniane
Co w ruch wprawiają koła
I kamień okrągły ciężki
Któż go obrócić zdoła

By w mąkę zamienić zborze
We żniwa kosą skoszone
Ręcznie związane w snopki
I równo w kopy złożone
To wyraz twórczej myśli
Ujarzmić siły natury
Co drzewa kładą pokotem
I przewracają chmury

Jak w starym wierszu Staffa
Skrzypią wiatraki drewniane
Na tle jasnego nieba
Tak bardzo zapracowane

Ich wielkie skrzydła wytrwale
Obraca powoli wiatr
Wiejący przez połoniny
Od morza albo od Tatr

Dziś je oglądać można
W skansenie, starej rycinie
I to co było tak piękne
Z naszej przestrzeni już ginie

Dawna odległa historia
Wiatrak i młyn nad strumieniem
Kto dziś pamięta te czasy
Przeszłość pogrąża się cieniem

31.01.2014 Józef Jeżowski

Edukacja

„Pasja tworzenia”

Ceramika w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. św. Franciszka z Asyżu w Kębłę

Od zarania dziejów ludzie tworzyli większe lub mniejsze dzieła z gliny. Brali do ręki miękką, plastyczną bryłę i nadawali jej kształt: lepili, modelowali, ugniatali. Zawsze powstawało coś ciekawego, czym można było się zachwycić. Pierwsze wytwory z gliny z czasów paleolitu to efekt kreatywnego działania – formy ceramiczne z odciskami palców o nieokreślonych kształtach i nieustalonym przeznaczeniu. Dużo później, w neolicie powstawały rzeczy użytkowe potrzebne w gospodarstwie domowym: misy, miski, miseczki. Naczynia z gliny zawsze towarzyszyły człowiekowi, znajdowano je w najstarszych siedzibach ludzkich. W neolicie, masowo wytwarzane, stały się wyznacznikiem kultur, które były nazywane od ich kształtu i sposobu zdobienia jak: kultura pucharów dzwonowatych, lejkowatych, amfor kulistych czy też ceramiki sznurowej i wstęgowej rytej.

Potrzeba tworzenia zawsze była silnym bodźcem, a glina wdzięcznym i przede wszystkim dostępnym materiałem. Szybko okazało się, że wyroby z gliny można ozdabiać. Tak pojawił się aspekt piękna, który obok walorów czysto użytkowych stał się istotnym elementem towarzyszącym ceramicie.

Od tamtych, wydawać by się mogło, dość odległych czasów, minęły tysiąclecia, a glina jest ciągle taka sama. Również dzisiaj stwarza te same możliwości, daje się kształtować i ozdabiać. Można z niej tworzyć to samo, co tysiące lat temu: naczynia, figurki i biżuterię. Glina jest dla wszystkich. Każdy coś z niej ulepi i to jest piękne!

A jak to było w SOSW w Kębłę?

Wszystko zaczęło się od chęci zdobycia wiedzy i umiejętności lepienia z gliny. Początkowo prace przestrzenne powstawały z masy solnej, plasteliny, modeliny. Oczywiście są

Podpieczeni SOSW w Kębłę prezentujący swoje prace ceramiczne

to popularne materiały, które umożliwiają stosowanie prostej techniki pracy z dziećmi i młodzieżą lubiącą zajęcia plastyczne. Jednak pojawił się moment pewnego stanu świadomości, że można robić coś więcej, coś bardziej artystycznego, fascynującego, a przede wszystkim innego, coś, co zaktywizuje młodzież naszej szkoły – w większości już pełnoletnią – do kreatywnego działania. To nie było już tylko lepienie z plasteliny kojarzące się z przedszkolem i szkołą podstawową. Zajęcia z ceramiki nie infantylizowały naszej młodzieży, ale pozwalały na wypowiedź twórczą osobom wkraczającym już w dorosłość. Było to odkrycie nowych możliwości pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Pasja tworzenia mogła się zrealizować w momencie pojawienia się pieca do wypału ceramiki, nastąpiło to sześć lat temu w 2010 roku. Od tego czasu można było już zacząć „lepić garnki”. Początkowo zajęcia odbywały się w różnych miejscach w szkole, najczęściej w klasach lekcyjnych. Było to bardzo uciążliwe, ale dzięki zapałowi i przede wszystkim determinacji instruktorek, młodzież miała możliwość poznawać tajniki ceramiki, uczestnicząc w bardzo atrakcyjnych zajęciach. Od 2015 roku, w związku z oddaniem do użytku nowego budynku internatu, pojawiły się nowe możliwości i w Ośrodku powstała pracownia ceramiki, gdzie lepimy, suszymy, szkliwimy i przechowujemy wyroby z gliny. Obecnie zajęcia z ceramiki organizowane są w ramach zajęć internackich, jak również rewalidacyjnych, a prowadzące instruktorki mają ukończone kursy kwalifikacyjne z ceramiki I° i II°.

Zajęcia z ceramiki to dla młodzieży nie tylko możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego, to także twórcza zabawa rozwijająca wrażliwość artystyczną, ale przede wszystkim terapia sztuką. Praca w glinie korzystnie wpływa na układ nerwowy, wycisza negatywne emocje, relaksuje, a przy tym aktywizuje nieśmiały, pobudzając do działania. Zajęcia te podnoszą również sprawność manualną, poprawiają koncentrację uwagi, natomiast poprzez długi proces wytwarzania ceramiki uczą cierpliwości – trzeba poczekać, żeby zobaczyć efekt końcowy. Wychowankowie na zajęciach z ceramiki wzmacniają także poczucie własnej wartości, ponieważ z gliny zawsze coś powstanie. Realizując swoje pomysły tworzą realne, piękne rzeczy. Nawet osoby o znacznie ograniczonych możliwościach intelektualnych i manualnych, biorą glinę do ręki. Tworząc nieokreślone formy, zostawiają swój ślad – odciski palców, materialne świadectwo istnienia.

Uczniowie uczestniczą w całym procesie obróbki ceramicznej: ugniatają i modelują glinę, nadają kształt, ozdabiają odciskając np. liście czy serwetki, wykonują fakturę przy pomocy rytych wzorów, a następnie po wysuszeniu i pierwszym wypale w 950°C szkilwią swoje prace, czekając na końcowy efekt po drugim wypale w 1050°C. Tematyka prac związana jest z porami roku i świętami – zimą lepimy anioły, robimy ozdoby choinkowe, wiosną – ptaszki, kwiaty, baranki. W naszej pracowni powstają też miski, patery oraz biżuteria. Pracujemy różnymi technikami ceramicznymi, od najprostszych prac z plastra, wyciskanie z foremek, poprzez prace na bazie miseczek oraz wałków, a także lepienie w formach gipsowych. Młodzież poznaje również techniki zdobienia wypalonych prac z gliny przy użyciu: szkliw, angob, tlenków metali.

Prace, które powstają na zajęciach z ceramiki prezentowane są na stoiskach promocyjnych i sprzedawane na lokalnych kiermaszach. Pokazywane są również w gablotach w szkole oraz przekazywane jako prezenty okolicznościowe gościom i sponsorom szkoły. Wyroby z gliny od dłuższego czasu stanowią „wizytówkę” Ośrodka.

Uczniowie wykonują również prace ceramiczne na kursy plastyczne, np. uczestniczyli w konkursach ogólnopolskich: „Świat dinozaurów”, „Ceramiony”, „Kot”; konkursach wojewódzkich: „Mój anioł”, „Przystanek aniołowo”; konkursach powiatowych: „Ozdoba choinkowa”, „Anioły Bożego Narodzenia” oraz konkursie szkolnym: „Jajko wielkanocne” – często otrzymując za nie nagrody i wyróżnienia.

Dodatkowo zajęcia z ceramiki prowadzone są również dla nauczycieli naszego Ośrodka w ramach zajęć otwartych, a także jako zajęcia warsztatowe dla młodzieży z innych szkół w czasie dni otwartych oraz dla grup przyjezdnych. Popularyzujemy w ten sposób rękodzieło artystyczne, pokazując, że każdy może tworzyć. Chociaż w ceramice ważny jest efekt końcowy, bo w tym momencie praca nabiera ostatecznego wyrazu, to przede wszystkim liczy się zabawa gliną, swobodna i twórcza, takie zwykle – niezwykle lepienie.

*Małgorzata Ostrowska
wychowawca w SOSW im. Św. Franciszka w Kęble*

Uczestniczki warsztatów

Z Nałęczowa do Berlina z Loesje!

Loesje to międzynarodowa organizacja promująca wolność słowa i progresywne myślenie, poprzez krótkie slogany umieszczone na plakatach, pod którymi zawsze widnieje podpis „Loesje” (holenderskie imię żeńskie).

W styczniu, w Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie, odbyły się warsztaty kreatywne pisanie Loesje, które stały się dla uczestników, okazją do bliższego poznania działalności tej kreatywnej organizacji oraz spróbowania własnych sił w zabawie słowami.

Plakaty Loesje są zabawne i inspirujące – eksponowaliśmy je w szkole (na gazetkach ściennych) i na ulicach Nałęczowa (na tablicach ogłoszeniowych).

W ramach tegorocznej „Majówki z Panem Prusem”, przygotowaliśmy również plenerową wystawę plakatów Loesje, która spotkała się z dużym zainteresowaniem.

Nasze zaangażowanie w promowanie idei Loesje, zaowocowało w czerwcu, zaproszeniem dwóch tegorocznych absolwentek Liceum na szkolenie dotyczące aktywizmu online oraz walki z mową nienawiści w mediach. Warsztaty były zorganizowane w ramach programu Erasmus+ i odbywały się w Berlinie. Dla przedstawicielek naszej szkoły była to wspaniała okazja do bezpłatnego spędzenia tygodnia w stolicy Niemiec i spotkania z twórczymi i aktywnymi młodymi ludźmi z Niemiec, Macedonii, Palestyny, Gruzji, Armenii i Słowenii. Dla nas wszystkich to dowód na to, że warto być aktywnym i... znać języki obce (dobra znajomość języka angielskiego była warunkiem kluczowym udziału w szkoleniu). W tym międzynarodowym projekcie uczestniczyły tylko trzy

osoby z Polski. W tym, można powiedzieć, elitarnym gronie znalazły się nasze tegoroczne absolwentki Eryka Denko i Magda Mazur. Dziewczęta w Berlinie przeżyły wspaniałą, twórczą przygodę. Eryka dokumentowała swój pobyt, pisząc bardzo skrupulatny i wnikliwy pamiętnik. Wyraziła zgodę na opublikowanie jego fragmentów. Wybrane zostały zapisy, dotyczące zajęć warsztatowych i różnych kreatywnych animacji, które były podejmowane w ramach tego projektu. Cieszymy się, że nasze uczennice mogły uczestniczyć w tym przedsięwzięciu. Doświadczenia i umiejętności, które tam zdobyły są bezcenne i nieocenione – możemy o tym przeczytać w relacji Eryki.

18.06.2016

W Warszawie spotkanie z Żanetą – ostatnią, należącą do naszej drużyny niewiastą o porywających oczach i pięknych falowanych włosach. Zanim wsiadłyśmy do pociągu międzynarodowego, spotkałyśmy się już w pełnym składzie (3 osoby z Polski, dokładniej dziewczyny) z Emilią, przedstawicielką Loesje Polska, trenerką kreatywnego pisania. Przekazała nam przypinki oraz naklejki z Loesje, kilka ciepłych słów i życzenia spędzenia czasu w Berlinie miło i przyjemnie. Kiedy wyszłyśmy z pociągu, miałyśmy udać się na S5. Ah jak dobrze, że sprawdziłam dokładnie co to w ogóle jest... Pierwszą osobą (jeśli dobrze pamiętam!) którą zobaczyłyśmy była Marina, przechadzała się po korytarzu i witała tych, którzy dopiero co przybyli. Jak się później okazało, była to jedna z prowadzących szkolenia, treningi, spotkania. Spytałyśmy, w jakich pokojach jesteście. Ja i Magda razem z Alexandrą z Macedonii. Minęłyśmy ją na korytarzu i nawet nie wiedziałyśmy wtedy, że będzie naszą współlokatorką. Żaneta, jeśli dobrze pamiętam, była w pokoju z Teoną z Gruzji i Aną ze Słowenii. Jedną z pierwszych osób, które także poznaliśmy na samym starcie był Ihab – zamienili-

śmy kilka słów na korytarzu. Chcę tutaj jeszcze pokrótce opisać wygląd hostelu. Co było ciekawe... na korytarzu znajdowały się gabloty z udokumentowanymi zjazdami integracyjnymi, projektami, obozami... wszystko oparte na zdjęciach i zredagowanym tekście. Co było jeszcze fajne pierwszego dnia – jedzenie. wszyscy wspólnie. Poznaliśmy tam kilka osób, aczkolwiek najbardziej zapamiętałam z tamtego dnia NAVE – bo z nami rozmawiała, trochę więcej niż inni. Nava jest ze Słowenii i jak się później okazało – jest tłumaczem i nauczycielem.

19.06.2016

Po śniadaniu udajemy się na pobliskie boisko, które znajduje się jakieś 30-40 metrów od hotelu. Komenda „stańcie wszyscy w okręgu” została wykonana. Kyrro i Marina prowadzą nasze spotkanie na świeżym powietrzu. Zaczynamy od zabawy – na początku organizatorzy ostrzegają nas, że będą one isticie dziecinne, ale ich zadaniem nie jest przeniesienie nas do czasów podstawówki, tylko rozruszanie szarych komórek i całego ciała. Następnym zadaniem było odpowiedzenie na pytania: Czym jest młodzież, jakie są jej obowiązki i co robi w społeczeństwie? Każdy mógł zamieścić swoje myśli na folderze papieru, a potem je czytaliśmy, już wszyscy razem. Następnie spotkaliśmy się wszyscy w ogólnodostępnej Sali. Dostaliśmy polecenie wybrania pomiędzy prawdą a fałszem na temat Loesje. Otrzymaliśmy karteczki, na których były 3 zdania, wybieraliśmy te, które są prawdziwe. Obejrzelśmy kilka krótkich materiałów filmowych na temat tworzenia plakatów Loesje. Dostaliśmy duże plakaty z hasłami, do których mieliśmy dopisać krótko ciąg dalszy, dotyczący zalet, np. hasło brzmiało: „mówienie w obcym języku”, a dopisać trzeba było, co nam to właściwie daje, co wnosi do naszego życia, jaki ma na nas wpływ. Ale krótko! Kartki z różnymi hasłami migrowały po sali, a za każdym razem można było dodać kolejną korzyść do długiej już listy. Po krótkiej rozgrzewce dostaliśmy zadanie „Mission impossible” – 7 zadań do wykonania w 40 minut.

- 1) znaleźć najbliższy sklep
- 2) Kto jest dyrektorem hotelu?
- 3) Zrobić selfie grupowe na przystanku autobusowym
- 4) Zebrać 26 rzeczy, których nazwy rozpoczynają się kolejnymi literami alfabetu
- 5) Przetłumaczyć zdanie „Właściwy moment, czasami to teraz” na tyle języków, ile znamy
- 6) Napisać piosenkę na 8 wersów
- 7) Policzyć wszystkich znajomych na facebooku, jakich mamy.

20.06.2016

Naszym zadaniem było zapisanie 3 najważniejszych dla nas wartości w życiu. Następnie dobrać osobę do pary i znowu, już z 6 wartości wybrać te 3. Potem dobranie się w czwórki. Powtórzenie czynności. W końcu zostały dwie wielkie grupy. Najważniejszymi dla nas wartościami okazały się: ZDROWIE, SPOKÓJ-SAMOROZWÓJ, RELACJE. Po tym zadaniu otrzymaliśmy kolejne... Mieliśmy przygotować prezentację na temat młodzieży w Internecie, ich udziału w społeczeństwie. Tym razem podzieliliśmy się trochę inaczej... bo państwami. Czyli ja, Magda i Żaneta byłyśmy razem. Zadanie, które otrzymaliśmy po obiedzie, polegało na wybraniu działania, które można podjąć lub zmian, które można wprowadzić, w sprawie opi-

sanej w sytuacji. A oto jedna z nich, która dostała się grupie, w której byłam. Program głoszący tradycyjne wartości, przepełniony jest rasistowskimi postaciami, wiele osób to popiera. Wiele jest przeciw. Strona jest bardzo znana. Są tam ludzie, którzy z tym walczą. Czy usunęlibyście coś? (offline) Czy nie? Dlaczego? Może tylko częściowo? Co jeszcze można zrobić? Dostaliśmy na to 30 minut. Później ja i Marie przedstawiliśmy nasz punkt widzenia i to, co byśmy w takiej sytuacji zrobili. Inne grupy miały oczywiście inne przykłady i także przedstawiały swoje przemyślenia na forum. Po ścianie wstydu czas na pytania... ustawiliśmy się po przekątnej w sali konferencyjnej w długi rzędek. Jeśli ktoś wyszedł z rzędu na „lewą stronę”, oznaczało to „TAK”, a „prawa” to „NIE”. Pytania były dosyć trudne... ale nie żeby to były jakieś całki, pochodne czy coś tam jeszcze, nieznane mi z podstawy matmy w liceum. Podam przykłady.

- 1) Muzułmanie mają lepiej niż geje w Twoim kraju.
- 2) Młodzi ludzie są leniwi
- 3) Unia Europejska daje lepszą szansę na przyszłość.
- 4) Czy rząd jest winny wszystkich problemów młodzieży.

Ciężko na te pytania odpowiedzieć jednoznacznie, prawda? Dlatego na tym się nie kończyło. Oprócz stwierdzenia, po której stronie jesteśmy, mieliśmy jeszcze szansę na rozwinięcie, wyjaśnienie swojego punktu widzenia – bo na takie tematy ciężko jest spojrzeć jednopoziomowo!... Teraz noc kulturek. Oglądaliśmy prezentacje Gruzji, Armenii, ze Słowenii mieliśmy quiz Czaro i ja przygotowaliśmy prezentację o Polsce, Żaneta przywiozła miód, którego można było skosztować, a Magda dzielnie nosiła ze sobą ogórki kwaszone... Palestyna i Armenia pokusiły się o tańce ludowe, które zaprezentowali na żywo – było zabawnie. Powoli uczyć się słuchać ludzi. Chyba z godzinę rozmawiałam z Ihabem o kulturze, opowiadał mi o Palestynie, ramadanie (który akurat wtedy trwał, więc można było na własne oczy zobaczyć, jak to wygląda, obserwując naszych nowo poznanych kolegów), spytał, czy umiem narysować flagę Palestyny (NIE UMIEM). Fajnie, że tutaj każdy Cię słucha i nie krytykuje, tylko próbuje zrozumieć... naprawdę to cenię. i miło jest spędzać czas razem. Pochodzenie nie ma znaczenia.

21.06.2016

Rozgrzewka na świeżym powietrzu. Potem udaliśmy się do sali konferencyjnej i tam podzieliliśmy się na grupy. Bodażę 3. Ja trafiłam do grupy Kyrro. Było tam jakieś 8-9 osób. Z tego co pamiętam, byli tam: Krystian z Macedonii, Alexandra, Katja ze Słowenii, Goharik, Mariam, Sako... I Kyrro. Dostaliśmy czyste kartki A4 i coś do pisania. To, co mieliśmy zrobić, to napisać jedną liniijkę na kartce o tym, co przychodzi nam teraz do głowy. Przelewaliśmy więc jedno zdanie z naszej głowy na papier i przekazywaliśmy kartkę dalej. Teraz już oprócz napisania zdania musieliśmy jeszcze zagiąć kartkę, żeby dla kolejnej osoby było widoczne tylko jedno zdanie. Reszta pozostawała ukryta. Historyjki, które powstały, sprawiały, że chciało mi się płakać ze śmiechu. Niektóre z nich wyglądały jak rozmowa, inne jak piosenka. Po rozgrzewce ponownie sięgnęliśmy po kartki papieru, a naszym zadaniem było umieszczenie na nich największych, najważniejszych problemów, które według nas warto poruszyć - każdy indywidualnie, na jednej kartce jeden problem. Ja wybrałam dwa, bo taki był max. Tematy, które się tam znalazły, to: granice, wpływ technologii na

życie człowieka, wolność, środowisko, ocenianie po wyglądzie, „parcie do przodu” za wszelką cenę. Wszyscy złożyliśmy kartki z wypisanymi problemami na środku stolika i teraz zaczęliśmy pisanie w stylu Loesje. Zasady poznaliśmy już wcześniej. Kiedy każdy napisał coś na wszystkich arkuszach, mogliśmy przejść do kolejnego etapu – teraz zakreślaliśmy w kółka te hasła, które najbardziej pasowały do Loesje, skłaniały do refleksji i miały w sobie jakieś głębsze znaczenie. Organizatorzy wybrali te hasła, które miały najwięcej kolorowych zakreśleń. Dostaliśmy 30 wydrukowanych haseł, a z nich mieliśmy wybrać najlepsze, odpowiadające regułom Loesje. Po korekcie z tych 30 na polu bitwy pozostało jakieś 6 haseł. Przepisaliśmy je na małe karteczki, potem zebraliśmy się wszyscy razem – już bez podziału na grupy. Zajęliśmy się ostatecznym redagowaniem. Kyrro i Rola czytali teksty, a my głosowaliśmy, czy mogą one zostać plakatami Loesje.

22.06.2016

Na dzisiaj przypadł nam dzień wolny. Zjedliśmy tylko wspólnie śniadanie, a potem każdy mógł rozejść się w swoją stronę. Dostaliśmy wszyscy po 10 euro na zorganizowanie sobie obiadu czy kolacji w mieście. Naszym jedynym zadaniem było rozwieszanie plakatów, do których dzień wcześniej wybraliśmy hasła, oraz naklejanie naklejek i robienie sobie zdjęć w miejscach, które odwiedziliśmy. Wybrałyśmy sobie grupkę 6-osobową, na którą dostałyśmy bilet grupowy ważny przez cały dzień.

23.06.2016

Na początek dnia zostaliśmy uraczeni nową rozgrzewką. Polegała ona na odszukaniu lidera - osoby, która daje komendy, a reszta osób ją naśladuje. Dzisiejszy program był, moim zdaniem, ciekawszy, niż dotychczasowe. Tematy zajęć dotyczyły samorealizacji, pracy, hobby - to zdecydowanie coś, przykuwającego moją uwagę. Zapoznaliśmy się bliżej z koncepcją formułowania celów, planowania i zarządzania. Poznaliśmy 5 cech, pierwsze litery ich nazw, tworzą słowo SMART, co po angielsku znaczy tyle co ”bystry”.

S-Specific (skonkretyzowany) – czyli jednoznaczny;

M-Motivational/Measurable (Motywacyjny, mierzalny) - sformułowany tak, by można było w liczbach przedstawić stopień realizacji;

A-Achievable (osiągalny) - możliwy do zrealizowania. Przy nierealnych oczekiwaniach się to po prostu nie uda. Trzeba ustawić poprzeczkę wysoko, ale nie tak, żeby nie dało się jej dosięgnąć na samym starcie;

R-Realistic (realny) Cel sam w sobie jest ważny. Nie jest to np. walka o prawa smoków czy jednorożców o dostęp do morza;

T- Time frame (objęty ramą czasową) określamy, kiedy chcemy go osiągnąć, jak ma przebiegać realizacja.

Teraz czas na odrobinę wysiłku umysłowego. Naszym zadaniem było zaprojektowanie bloga.

W grupie, do której należałam, zajęliśmy się tworzeniem „Selfie Berlin” – bloga, strony, na której zamieszczalibyśmy zdjęcia bądź filmy ludzi z Berlina, z ich wypowiedziami na temat tego, co sądzą o stolicy, o życiu, mogliby powiedzieć także coś o sobie. Byłyby to różne osoby, zwyczajne, zaczezione na ulicy. Potem rozmawialiśmy o stronach poruszających problem

mowy nienawiści, przeciwdziałających rozprzestrzenianiu się „hate speechu”, broniących praw ludzkich. Następnie pracowaliśmy, wykorzystując metodę tzw. drzewka. Zostało postawione następujące pytanie: „Dlaczego młodzież nie udziela się?” W korzeniach drzewka należało podać przyczyny, w pniu metodę rozwiązania i w koronie realizację, podjęte działania. Nie było na co czekać, podzielono nas na grupy i zabraliśmy się do działania. Na naszym drzewku wypisaliśmy to, co przychodziło nam do głowy i wydawało się być rozsądne, poparte logicznym myśleniem. Pamiętam, że wspomnieliśmy np. o konflikcie pokoleń, że młodsze pokolenie nie może dogadać się ze starszymi. Chcieliśmy więc stworzyć miejsca spotkań, gdzie młodzi i starsi mogliby przychodzić i rozmawiać ze sobą i w ten sposób likwidować, dzieląc ich przepaść. Aktualnie mamy modę na telefony, Internet. Zapomina się o tych najprostszych, najzwyklejszych rozmowach, to nas jeszcze bardziej zamyka na drugiego człowieka. Dlatego warto stworzyć coś, co pozwoli nam się porozumieć – mimo wieku.

24.06.2016

Ostatni dzień był luźniejszy. Naszym zadaniem było stworzenie planu tworzącej się strony, która będzie się rozwijać i przyciągać ludzi.

Dostaliśmy do rozwinięcia 4 punkty:

1. Dlaczego
2. Target group
3. Jak chcesz rozwinąć projekt, kontynuować go?
4. Kontynuacja, ciąg dalszy.

W grupie z Taco, Teoną, Navą i Goharik zaczęliśmy pracować nad projektem. Najbardziej zadziwiająca propozycją była strona na temat homofobii, zrzeszająca ludzi w wieku 40-60 lat. Jej głównym celem było wzajemne pomaganie przez osoby, borykające się z tym problemem. U nas, jeśli dobrze pamiętam, była masa pomysłów. Ostatecznie zdecydowałyśmy się na stworzenie strony, która wspierałaby rodzące się pomysły. Mogliby rejestrować się tam ludzie różnej narodowości, na początku tylko z obszaru Berlina, aby organizowanie ewentualnych spotkań było bardziej realne. Na stronie byłyby zakładki z różnymi kompetencjami oraz miejsce na pomysły, które otrzymywałyby potem potwierdzenie do rozpoczęcia dalszego działania. Zamieszczony pomysł mógłby zostać dostrzeżony, ekipa zostałaby zebrana i można by rozpocząć działanie, które miałyby na celu wdrożenie pomysłu w życie.

25.06.2016

Ostatni dzień był czasem na spakowanie się, pożegnanie i powrót do kraju. Zanim odjechaliśmy, długo gawędziliśmy przed hotelem. Pozbierałam podpisy od innych, była masa buziaków, uścisków, życzeń szerokiej drogi i życzliwych słów na przyszłość. Aż ciężko uzmysłowić sobie, że w momencie opuszczania kolejki był to już „koniec”.

Przygoda zakończyła się, ale było naprawdę warto.

Marzena Mitura – wychowawca internatu
Bożena Kursa nauczyciel – bibliotekarz
Eryka Denko tegoroczna absolwentka
fot. Magdalena Wenerska, Marek Bartkowiak
Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego
w Nałęczowie

A my znowu w drodze!

Przełom czerwca i lipca to dla podopiecznych Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Dajmy im szansę” tradycyjnie czas półkolonii. To przedsięwzięcie dla 30-osobowej grupy udało nam się przeprowadzić z sukcesem już po raz ósmy, oczywiście dzięki wsparciu instytucji, firm i zaangażowaniu prywatnych osób.

Codziennie w trakcie półkolonii wypoczywaliśmy aktywnie. Obok tradycyjnych miejsc naszych wędrówek, gdzie wracamy z sentymentem każdego roku, i tym razem nie zabrakło tych nowych, które trzeba było odkryć.

Naszą przygodę rozpoczęliśmy w urokliwym Kazimierzu Dolnym, który przyciąga jak magnes nie tylko turystów. Odwiedziliśmy kazimierski Rynek, kościół Farny, spacerowaliśmy nabrzeżem Wisły. Największy entuzjazm wzbudziły towarzyszące nam podczas rejsu mewy, domagające się karmienia i naszej uwagi. Z dużym zainteresowaniem obejrzelśmy zbiory Muzeum Przyrodniczego, gdzie największe emocje wzbudziły rodziny mrówek i pszczoł pokazane w ich naturalnym środowisku. Nie mniejszym zainteresowaniem cieszyły się ekspozycje stałe, a szczególnie ta zatytułowana „W krainie wąwozów”, bogata w efekty świetlne i dźwiękowe. W trakcie naszych kazimierskich wędrówek po raz pierwszy mieliśmy okazję odwiedzić niezwykle miejsce, w którym chyba każdy z nas poczuł się odkrywcą. Był to Park Rozrywki z jego ekspozycją: „Z fizyką za pan brat”. W niezwykle ciekawy i przystępny sposób pokazano nam trudne zagadnienia z zakresu fizyki, i po raz kolejny okazało się, że bawiąc też można się uczyć.

Inne magiczne miejsce mające już tradycję w naszym podróżowaniu to „Magiczne Ogrody” w Trzciankach. Tę furtkę do zupełnie innego świata - świata baśni, niezwykłych stworzeń i najmilszych wspomnień z dzieciństwa przekraczali nie tylko nasi najmłodszy „półkoloniści”. Wbrew pozorom, starsi bawili się równie dobrze, i z radością ulegli magii tego miejsca.

Wielką atrakcją dla naszej młodzieży była wizyta na „Ranczu w Brzozach” w Kochanowie. Właściciele zaprosili

Podopieczni ośrodka w Kazimierzu Dolnym

Hipoterapia

nas do siebie już po raz drugi. Zapewnili nam wspaniałe zajęcia hipoterapii, pokazy różnych technik jazdy konnej oraz sposobów pielęgnacji koni. Był nawet konkurs na najpiękniej zaplecioną końską grzywę i inne o „końskiej” tematyce. Jury miało naprawdę trudne zadanie. Po zajęciach na wszystkich czekało ognisko i pieczenie kiełbasek.

Ogromną radość sprawiła podopiecznym Stowarzyszenia dwukrotna wizyta w Ośrodku Wypoczynkowym Grupy Azoty Puławy na Wólce Profeckiej, gdzie korzystali z kompleksu basenów. Przeżycia były naprawdę silne, pogoda sprzyjała zarówno amatorom kąpielii wodnych, jak i słonecznych.

Dwa dni spędziliśmy w Puławach, i nie były to wcale mniej atrakcyjne dni od tych wyjazdowych. Z dużą przyjemnością obejrzelśmy projekcję filmu pt. „BFG”, i poznaliśmy nowego bohatera. Odwiedziliśmy też Zespół Parkowo-Pałacowy, podziwialiśmy dumnie spacerujące pawie. Kolejny dzień to podchody, które miały i walory edukacyjne, i rozbudziły zdrową rywalizację. Nie było wygranych i przegranych. Na wszystkich w miejscu zbiórki czekały pyszne lody i wygodne ławeczki, gdzie można było odpocząć po trudach pogoni. Prawie każdy dzień naszych półkolonii kończyliśmy w pracowniach komputerowych, gdzie oglądaliśmy wykonane w ciągu dnia zdjęcia. Uczniowie sami zajmowali się ich obróbką, dokonywali selekcji. Jak widać, technologia informacyjno-komunikacyjna nie ma przed naszymi uczniami tajemnic.

Jak zwykle, podczas tych dwóch tygodni, panowała naprawdę niezwykła atmosfera. Sprawił to zarówno różnorodny program półkolonii, jak i możliwość pobycia ze sobą wszystkich uczestników „na luzie”, bez prac domowych i szkolnego obowiązku. Co roku młodzież zdumiewa swoich wychowawców odpowiedzialnością, opiekuńczością i okazywaną serdecznością. To było niezwykle przeżycie. Spróbujemy je powtórzyć za rok.

Nie doszło, by do realizacji naszych ambitnych planów, gdyby nie nasi Sponsorzy i Przyjaciele: Dyrektor Andrzej Czarnecki, który udostępnił nam pomieszczenia szkoły i zapewnił możliwość korzystania ze stołówki szkolnej, Zakłady Azotowe Puławy S.A. - Mariusz Bober, Prezes Grupy Azoty

i Grupy Azoty Puławy, pan Jerzy Wiśniewski - Prezes spółki REMZAP, pan Jarosław Rejmak - Prezes PPH REYPOL-REJMAK, pan Dariusz Bieniek - właściciel firmy USŁUGI TRANSPORTOWE, państwo Hanna Bieniek, Bogdan Przygodzki, Leszek Bieniek oraz Hanna Przygodzka - właściciele firmy B.P. TRANSPORT PRZYGODZKA I WSPÓLNICY, państwo Teresa Samorek, Krzysztof Bieniek, Wojciech Ciotucha, Iwona Bieniek oraz Małgorzata Ciotucha - właściciele firmy DROB-WIT, pan Henryk Mizak - Prezes MZK Puławy, pan Krzysztof Kłos - Kierownik Ośrodka Wypoczynkowego Grupy Azoty Puławy na Wólce Profeckiej. To Oni są współautorami naszego sukcesu. DZIĘKUJEMY!!!

*Barbara Adamowska, Ewa Bartosik, Izabela Sońta,
Magdalena Sosik
fot. Kamila Liszewska-Polak*

Mieć pasję, znaczy żyć piękniej

Zajęcia teatralne w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Św. Franciszka z Asyżu w Kębłach

Niepełnosprawność intelektualna... Osoby niepełnosprawne... Upośledzenie umysłowe... Znaczne, umiarkowane, głębokie... etc. Któż z nas nie zetknął się w swoim życiu z tymi określeniami, terminami? Kto nie słyszał o ciężkim życiu i niedoli niepełnosprawnych? O tym, że są zdani tylko i wyłącznie na nas, tych „normalnych” i cudownie „wszechmogących”? Że ten wielki, acz niezaprzeczalnie „chwalebny ciężar” złożony jest na barki zdrowego społeczeństwa? Bo przecież, co Oni mogą? Co potrafią? Jak mają sobie bez nas poradzić? Te dość mocno stereotypowe i ugruntowane poglądy funkcjonowały (i myślę, że nadal są dość często spotykane) w naszym społeczeństwie, pomimo, iż tak naprawdę niewielu z nas miało osobiste, bezpośrednie doświadczenia z niepełnosprawnością intelektualną. Z obserwacji, i z własnego doświadczenia, wiem, że nic gorszego od sztywnego zaszklawienia człowieka nie może mu się przydarzyć! Trudno wbrew przypiętej na czole etykietce udowodnić, że jest inaczej. Niewiedza i niezajomość w połączeniu z utar-

tym schematem myślenia jest w stanie stworzyć czasem zaskakujące wizje – jedną z nich jest obraz człowieka z niepełnosprawnością intelektualną z karteczką przypiętą do piersi: „nieczynne - awaria”. Trudno mi to zrozumieć, jeszcze trudniej zaakceptować. I proszę mnie źle nie zrozumieć, nie neguję tego, że jesteśmy IM potrzebni, chcę tylko powiedzieć, że Oni są nam potrzebni równie mocno. Inaczej, ale potrzebni.

Mój serdeczny przyjaciel napisał kiedyś pięknie o naszym niezrozumieniu ludzi, o uproszczonym pojmowaniu spraw, które tylko z pozoru są takie oczywiste:

Mam poczucie
Że im zwyczajnie przeszkadzamy
Jedni patrzą z ukosa
Inni zbieżnie zezem
Pozostali się uśmiechają
Albo są niezmiennie smutni
Tak ich potrafimy odczytać
Chcemy im mówić jak jest
Gdy oni są zwyczajnie czymś zajęci
Ustalają ważniejsze sprawy
Będąc na ciągłej audyencji
U Boga

Są jeszcze na Ziemi miejsca przepelnione fajnymi ludźmi, takimi z wewnętrznym rozumieniem świata, życzliwością, pasją... Miejsca, gdzie osoby z niepełnosprawnością intelektualną są po prostu ludźmi, nie mają żadnych etykiet, ale mają za to piękne imiona: Ania, Emilia, Marcin, Artur... Jednym z takich miejsc jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Franciszka z Asyżu w Kębłach. Większość pracujących tu nauczycieli, wychowawców, terapeutów nie traktuje swojej pracy jedynie jako obowiązku. Jest to ich misja, powołanie, pasja. To właśnie dzięki takim ludziom niepełnosprawność nabiera innego wymiaru. Zacierają się różnice między światem tzw. „pełnosprawnych” i światem „pozostałych”.

Pracuję w internacie SOSW już 10 lat, mogę powiedzieć, że jestem szczęśliwym człowiekiem, bo robię to, co zawsze robić chciałam. Obserwując moich podopiecznych zdałam sobie sprawę, że tak jak my wszyscy, szukają swojego miejsca w świecie. Tylko, że im jest trudniej. Zawsze fascynował mnie wpływ sztuki, arteterapii na rozwój i funkcjonowanie młodego człowieka, praca na tej płaszczyźnie odbiega od konwencjonalnych metod, pozwala na wieloaspektowy wpływ na myślenie, zachowanie, odczuwanie.

Tak rozpoczęła się moja, a właściwie NASZA przygoda z teatrem. Nie jestem profesjonalnym „teatroterapeutą”, nie mam dyplomów i certyfikatów, ale mam w sobie dużo pasji i zrozumienia dla ludzi, świata, siebie. To ułatwia życie. Pozwala być szczęśliwym i robić rzeczy z pozoru niemożliwe. Tak powstał nasz teatr – z miłości do tego, co wykracza poza tradycyjne schematy, łamie stereotypy.

Nasza grupa teatralna powstała kilka lat temu, zwyczajnie, tak wyszło. Kilka spotkań, próba zrobienia czegoś razem, spodobało nam się i tak już zostało. Wiadomo, skład ulega zmianom, młodzież kończy szkołę, pojawiają się nowi ludzie, a wśród nich „młodzi-gniewni”, trochę skłócenie ze światem, trochę zagubieni. Z czasem wszystko nabiera fajnego kształ-

Podopieczni podczas przygotowań do występu

Występ sztuki teatralnej grupy „MISZ MASZ”

tu. Spotkania teatralne przestają być tylko zajęciami, koledzy z grupy nagle zaczynają być ważni, powstaje dziwna odpowiedzialność, przynależność, chęć robienia czegoś razem.

Nazwaliśmy naszą grupę MISZ MASZ, wyszło tak zupełnie przypadkiem, podczas pierwszych prób nowego spektaklu. Wtedy każdy ma jakieś propozycje, sugestie, wprowadza własne improwizacje twórcze, i powstaje, krótko mówiąc, chaos, na który ktoś zareagował słowami: „totalny miszmasz!”, spodobało nam się, więc tak zostało.

Młodzież działająca w teatrze jest bardzo zaangażowana w to, co robi. Pewnie dlatego, że tak jak mówiłam, sztuka ma ogromny wpływ na rozwój i funkcjonowanie człowieka, zwłaszcza młodego. Lubimy podejmować różne wyzwania, zakładając optymistycznie, że nie ma rzeczy niemożliwych, a nawet jeśli, to trzeba je zmienić tak, by stały się możliwe. Najtrudniej jest odkryć się i pokazać prawdziwe emocje. Trochę to przecież śmieszne i rzadko spotykane w codziennym życiu. Podstawą staje się więc wzajemna życzliwość, akceptacja i umiejętność czekania na właściwy moment. A ten zawsze w końcu nadchodzi.

Podczas tworzenia nowego scenariusza, przygotowań nowego spektaklu, staram się pamiętać o tym, że pracuję z dorosłymi ludźmi. Niepełnosprawność intelektualna, nie czyni bowiem z nich przedszkolaków, zaburzenia i dysfunkcje rozwojowe nie dają mi prawa do traktowania dwudziestoletniego chłopaka jak dziecka. Nic gorszego w teatrze nie może się zdarzyć! Zamykanie młodych ludzi z upośledzeniem umysłowym w pudełku o wdzięcznej nazwie – infantylizm – jest dobrym początkiem końca stworzenia czegoś pozytywnego,

konstruktywnego, rozwojowego. Z przerażeniem patrzę na przedstawienia teatralne, w których młodzi, dorośli ludzie obsadzeni są w rolach totalnie dziecinnych, przebierani za muchomorki i wiewióreczki, trzymają się za rączki i podskakują na scenie recytując rymowanki. Dziwaczna wizja teatru, osobliwe spojrzenie na dorosłych ludzi! Warto wierzyć w nich, w to, że mają swoje marzenia, potrzebę pokazania światu swojego „ja”, że myślą, czują, chcą.

Tworzymy różne spektakle, takie na poważnie, poruszające ważne dla nas tematy, z przekazem uniwersalnych wartości (o miłości, przyjaźni, dorastaniu itp.), ale też takie, z przyrzużeniem oka, z humorem, na wesoło. Różnorodność jest wskazana. Uczy wieloaspektowego postrzegania życia, ludzi i sytuacji. Lubimy prezentować nasze przedstawienia ludziom, pokazywać to, co zrobiliśmy, i oczekiwać od nich, że zrozumieją.

Wyjazdy na przeglądy, festiwale teatralne to zawsze wielkie przeżycie. Uczestniczymy nie tylko w imprezach skierowanych do osób z niepełnosprawnością intelektualną, ale też w takich, które z założenia nie przewidywały udziału grup takich jak nasza. To bardzo ciekawe doświadczenia, zwłaszcza, że nikt nam nie daje żadnej taryfy ulgowej. Konfrontujemy nasze działania z twórczością młodzieży tzw. „pełnosprawnej” i musimy przyznać, że jesteśmy im równi. Mamy tak samo wiele (a czasem nawet więcej) do przekazania, do zaoferowania widzowi, jak każdy inny zespół. Wchodzimy więc w środowisko społeczne zupełnie naturalnie, nie czujemy się ani gorsi, ani inni. Zdobywamy nagrody, słyszymy wiele ciepłych słów skierowanych pod adresem naszej grupy. Dostarczamy wzruszeń i radości, jesteśmy dla siebie, dla ludzi, istniejemy pięknie. Pewnie zawsze można chcieć więcej. Ale po co?

Renata Kruk

Wychowawczynie SOSW im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble

Młodzież z Koszycy znowu w Niemczech

Kolejna grupa uczniów z Koszycy wyjechała na miesięczne praktyki do Niemiec. Tym razem szlify w zawodzie zdobywać będą młodzi hotelarze i logistycy. Kolejna dwu-

Uczeń podczas praktyk w Niemczech

nastka uczniów z Zespołu Szkół im. Jana Koszczyca Witkiewicza w Kazimierzu Dolnym wyjechała na zawodowe praktyki zagraniczne do Niemiec. Przez miesiąc będą oni odbywać praktyki zawodowe w Turynii.

Wyjazd został zorganizowany w ramach projektu: „Praktyka zagraniczna – doświadczenia na całe życie”, finansowanego z programu Erasmus+. Jego celem jest m.in. promowanie równego dostępu do kształcenia zawodowego na najwyższym poziomie europejskim – *Dzięki realizacji projektu szkoła jest w stałym kontakcie z niemieckimi przedsiębiorstwami, dostosowuje kształcenie zawodowe do wymagań i oczekiwań europejskich przedsiębiorstw* – mówi Sylwia Dziwiszek, koordynator projektu: „Praktyka zagraniczna – doświadczenia na całe życie”. – *Od tego roku szkolnego w klasach Technikum Hotelarskiego i Technikum Logistycznego uczniowie będą uczyć się języka niemieckiego ogólnego, ale także zawodowego.* Praktykanci z Koszczyca nie ponoszą żadnych kosztów finansowych. Koszty podróży, zakwaterowania, wyżywienia, ubezpieczenia, przygotowania w Polsce oraz kieszonkowe dla każdego uczestnika stażu pochodzą z programu. Pierwsza grupa uczniów w ramach tego projektu była na miesięcznych praktykach zawodowych w Niemczech w czerwcu. Byli to nie tylko uczniowie Technikum (technicy hotelarstwa i technicy logistycy), ale także Zasadniczej Szkoły Zawodowej (mechanicy pojazdów samochodowych, monterzy zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie i kucharze). Zostali oni wysoko ocenieni przez niemieckich przedsiębiorców.

Wciąż na praktykach zawodowych w Niemczech przebywają jeszcze technicy hotelarstwa z Koszczyca. Ich trzymiesięczny pobyt zakończy się w połowie września.

Tekst i fot. Zespół Szkół im. Jana Koszczyca Witkiewicza w Kazimierzu Dolnym

Novum w ZS nr 2 – elementy ochrony przeciwpożarowej

Nowy rok szkolny 2016/2017 przyniósł zapowiadane zmiany w ofercie edukacyjnej Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach. Biorąc pod uwagę zainteresowania naszych uczniów, którzy nierzadko aspirują do Wyższych Szkół Pożarniczych oraz jako strażacy ochotnicy aktywnie działają w lokalnych jednostkach OSP, do programu kształcenia wprowadzono elementy ochrony przeciwpożarowej.

Zajęcia z tego zakresu dla uczniów klas pierwszych o profilach: technik mechanik oraz technik budownictwa od połowy września prowadzi zastępca dowódcy KP PSP w Puławach, bryg. mgr inż. Krzysztof Morawski. Szkolenie młodzieży, w ramach całego cyklu kształcenia obejmującego 150 godzin zajęć, będzie poruszać zagadnienia z zakresu: struktury i organizacji ochrony przeciwpożarowej, musztry i ceremoniału pożarniczego, sprzętu ratowniczo-gaśniczego, organizacji akcji gaśniczej oraz przeciwpowodziowej, a także środków wykorzystywanych do tego celu, prewencji pożarowej, pierwszej pomocy przedmedycznej. Uczniowie nabędą

Bryg. mgr inż. Krzysztof Morawski podczas zajęć z uczniami

kompetencje niezbędne w działalności druha ochotnika OSP, ułatwiające starania się o miejsce na wyższej uczelni i nie tylko, bo wiedza z tego zakresu z pewnością przyda się w życiu codziennym oraz każdym zawodzie. Jak zapewnia Dyrektor Krzysztof Szabelski:

- Szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne. Najpierw uczniowie zostaną zapoznani z tematyką ogólną, aby z czasem zagłębiać się w specjalistycznych zagadnieniach i nabywać odpowiednie umiejętności. Elementy ochrony przeciwpożarowej z pewnością będą przydatne zarówno tym młodym ludziom, którzy już teraz próbują swoich sił jako strażacy-ochotnicy, jak i przyszłym studentom oraz zawodowcom. Planujemy zakup odpowiedniej odzieży, nawiązującej do umundurowania profesjonalistów, aby nasi młodzi adepci sztuki pożarniczej godnie reprezentowali Zespół Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach podczas uroczystości i apeli, zwłaszcza, że przed nimi m.in. nauka musztry. Mam nadzieję, że w przyszłości wykorzystają zdobytą wiedzę – Bogu na chwałę, ludziom na pożytek...

Zajęcia z zakresu elementów pożarnictwa prowadzi bryg. mgr inż. Krzysztof Morawski, znany ze swej wieloletniej służby w puławskiej KP PSP. Młodzież z zainteresowaniem uczestniczy w lekcjach realizowanych przez doświadczonego specjalistę, który zapowiada wiele ciekawych form nauki:

- Mamy w planach lekcje pokazowe, zwiedzanie komendy i wiele inicjatyw, które wzbogacą tradycyjne lekcje. Rozpoczynamy od powtórzenia zasad pierwszej pomocy przedmedycznej, niezbędnej podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, a także poznania sprzętu gaśniczego. Niektórzy uczniowie nabyli podstawową wiedzę w jednostkach OSP, inni stykają się z tego typu wiadomościami po raz pierwszy – mówi bryg. mgr inż. K. Morawski.

Nowe zajęcia spotkały się z dużym zainteresowaniem młodzieży. Mamy nadzieję, że elementy ochrony przeciwpożarowej, jako wzbogacenie standardowej oferty, trwale wpiszą się w tradycję naszej szkoły.

*Agnieszka Brzozowska
fot. Sławomir Ciupa
Zespół Szkół nr 2 w Puławach*

W nowy rok szkolny – z nowymi siłami!

Po dwóch miesiącach wakacji przyszedł czas na naukę. Pierwszego września społeczność Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach uroczysto rozpoczęła nowy rok szkolny. Zgodnie z tradycją najpierw odbyła się msza św. w kościele pw. Miłosierdzia Bożego, a o godzinie 10.00 na boisku szkolnym Dyrektor Krzysztof Szabelski w krótkich słowach powitał zgromadzonych i przedstawił nowoprzybyłym uczniom grono pedagogiczne.

Rozpoczęcie roku szkolnego w Zespole Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach

W klasach pierwszych naukę rozpocznie sześć oddziałów, liczących w sumie blisko 150 osób, grono pedagogiczne liczy zaś 46 pedagogów. Wśród pierwszoklasistów serdecznie powitaliśmy sześciu obywateli Ukrainy, którzy z roku na rok coraz liczniej dołączają do grona naszych uczniów. Niezmiernie cieszy fakt, iż młodzież szybko pokonuje barierę językową, bardzo dobrze odnajduje się w realiach naszej szkoły i wśród rówieśników.

Poprzedni rok szkolny przyniósł uczniom Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach wiele sukcesów, jak chociażby Nagrodę Główną Starosty Puławskiego Witolda Popiołka dla najlepszego ucznia za osiągnięcia w nauce i aktywność społeczną. Otrzymał ją Tomasz Adamczyk ze średnią ocen 5,47. Mamy nadzieję, że rok szkolny 2016/2017 również zaowocuje w osiągnięcia, będące miłym i zasłużonym zwieńczeniem pracy uczniów i nauczycieli. Wszystkim pedagogom i uczniom powiatu puławskiego życzymy pomyślności w nowym roku szkolnym!

*Agnieszka Brzozowska
fot. Sławomir Ciupa
Zespół Szkół nr 2 w Puławach*

Wszystko jest lekcją

W okresie dynamicznych przemian współczesnego świata, gdy postęp nauki i techniki zmienia nasze spojrzenie na rzeczywistość, nieuchronne zmiany wkraczają do oświaty. Rola nauczycieli, osób przekazujących wiedzę i umiejętności

młodemu pokoleniu, także podlega zmianom. Współcześni nauczyciele nie mogą zakończyć własnej edukacji po uzyskaniu uprawnień do nauczania, bądź wychowywania dzieci i młodzieży. Rozwój i doskonalenie zawodowe nauczycieli, zarówno jako obowiązek, ale i jako prawo, staje się trwałym elementem zawodu. Współczesne nauczanie wymaga, aby nauczyciele angażowali się w ciągły, trwający przez całą ich karierę rozwój zawodowy.

Pojęcie ciągłego rozwoju zawodowego obejmuje wszystkie rodzaje uczenia się, a w szczególności doskonalenie ustawiczne. Doskonalenie zawodowe, poprzez nabywanie nowej wiedzy i umiejętności, polepsza jakość pracy nauczycieli, a poprzez to podwyższa jakość pracy szkół/placówek.

W roku szkolnym 2016/2017 Powiatowe Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Puławach proponuje udział w licznych formach doradztwa metodycznego, warsztatach metodycznych, kursach kwalifikacyjnych i doskonalących warsztat pracy nauczyciela. Wypracowuje konkretne rozwiązania prowadzące do zwiększenia efektywności działań nauczycieli, rodziców i uczniów. Zapewnia doskonalenie pracowników zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami oraz pomoc w praktycznym wykorzystaniu nabytej wiedzy i umiejętności. Służy pomocą podmiotom edukacyjnym i wspiera je w rozwoju. Dbą o nowoczesne wyposażenie bazy szkoleniowej, o sprawną i życzliwą obsługę administracyjną oraz o przyjazną atmosferę oferowanych usług. Dąży do bycia w środowisku liderem nieustannie uczącym się i doskonalącym.

Powiatowe Centrum Doskonalenia Zawodowego nauczycieli w Puławach poleca także bogatą ofertę doradczą i szkoleniową, dzięki której każdy zainteresowany nauczyciel poszerzy swoje przygotowanie zawodowe w zakresie pracy pedagogicznej. Daje Państwu możliwość podwyższenia kwalifikacji, uzyskania nowych uprawnień, uzupełnienia posiadanej wiedzy merytorycznej oraz umiejętności w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Nasza oferta uwzględnia zmiany w systemie oświaty, wymagania stawiane w ramach ewaluacji zewnętrznej i kierunki polityki oświatowej naszego państwa. Otwarci jesteśmy na potrzeby zgłaszane przez dyrektorów szkół i placówek oraz samych nauczycieli.

W maju 2016 r. PCDZN wzięło udział w przetargach nieograniczonych Lubelskiego Kuratora Oświaty na organizację doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2016/17 i wygrało 4 zadania:

1. EWD wskaźnikiem efektywności nauczania.
2. Rozwijanie zdolności artystycznych uczniów.
3. Kształcenie kompetencji badawczych w przedmiotach matematyczno-przyrodniczych.
4. Zajęcia muzyczne w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej.

Serdecznie zapraszamy do naszej nowej siedziby przy ulicy 6 Sierpnia 5.

*Anna Baracz
Dyrektor PCDZN w Puławach*

Rozwijamy Talenty – Pracownia Rzemiosł Artystycznych

Od 2001 roku w Młodzieżowym Domu Kultury w Puławach działa Pracownia Rzemiosł Artystycznych. Zajęcia dla dzieci w wieku od 5 do 18 lat prowadzi Teresa Furtak. Uczestnicy rozwijają tam swoje zdolności i zainteresowania. Poznają różne techniki plastyczne. Dzieci szyją zabawki, wykonują tkaniny artystyczne takie jak m.in. batik. Ponadto powstają prace przestrzenne z papieru, gliny czy surowców wtórnych, a także na papierze, przy użyciu kredek pastelowych, świecowych, cienkopisu czy ołówka.

W pracowni powstaje także scenografia do różnych uroczystości organizowanych przez placówkę. Wychowankowie Teresy Furtak zdobywają nagrody i wyróżnienia w konkursach o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Wspierają swoimi pracami akcje charytatywne m.in. „Chocinki Jedynki” - Program Pierwszy Polskiego Radia W.O.Ś.P. organizowane są wystawy prac wychowanków w „Galerii Piwnica” MDK, a także wykorzystuje je do aranżacji wnętrza placówki.

*Małgorzata Klinkosch
MDK w Puławach*

Sprawy społeczne

Przemoc – kontekst społeczny oraz wsparcie osób doświadczających przemocy realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach

Zjawisko przemocy w rodzinie jest obecne w społeczeństwie już od wielu wieków. Przemoc w małżeństwie stosowana przez mężczyzn długo nie była sankcjonowana prawnie. Jeszcze w XVIII wieku zgodnie z ustawodawstwem w większości krajów europejskich mąż miał prawo chłosty wobec żony, np. kiedy uznał, że jest leniwa, rozrzutna, zaniedbująca dom czy też zazdrosna. Mąż miał nie tylko takie prawo, ale wręcz obowiązek – groziła mu kara grzywny, jeżeli go nie wykorzystał, a żona narażała dobre imię rodziny. Można to rozumieć jako odpowiedzialność mężczyzny za rodzinę, wraz z przysługującym mu prawem sędziego i kata w jednej osobie. W XIX wieku w ustawodawstwie angielskim i amerykańskim prawo chłosty wymieniono na „prawo kciuka”, zezwalające mężowi na uderzenie żony prętem nie grubszym od kciuka. Do 1971 r. w Ameryce Północnej mąż mógł bezkarnie bić żonę kijem, laską, opluwać, kopać. Obecnie system sprawiedliwości gwarantuje jednostce prawo do nietykliwości cielesnej. W 1993 r. na forum Zgromadzenia Narodowego ONZ przyjęto Deklarację Przeciwdziałania Przemocy Wobec Kobiet.

W Polsce 29 lipca 2005 r. weszła w życie **Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie** - określa ona zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że zjawisko przemocy nie dotyczy tylko stereotypowo postrzeganych sytuacji, kiedy to sprawcą jest mężczyzna. Osobami stosującymi zachowania przemocowe są przedstawiciele obydwu płci. W Polsce według statystyk policyjnych 95% sprawców przemocy w rodzinie to mężczyźni, a 91% ofiar to kobiety i dzieci. W marcu 2014 r. Agencja Praw Podstawowych, niezależna agencja Unii Europejskiej powołana do istnienia w 2007 r. opublikowała raport: „Przemoc wobec kobiet: badanie przeprowadzone w skali UE”. Wyniki badań wskazały, że istnieją duże różnice pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Jako jedną z przyczyn podawanych przez autorów raportu jest m.in. dosyć niski, w niektórych państwach, poziom akceptacji dla otwartego poruszania problemu przemocy i wążąca się z tym tabuizacja tego tematu. Zbiorcze wyniki badań pokazały m.in., że 33% kobiet doświadczyło przemocy fizycznej lub seksualnej po ukończeniu 15 roku życia – w skali UE odsetek ten odpowiada 62 milionom kobiet; 22% kobiet doświadczyło przemocy fizycznej lub seksualnej ze strony partnera; 5% wszystkich kobiet, które wzięły udział w badaniu, zostało zgwałconych – w skali UE odsetek ten odpowiada 9 milionom kobiet. Analiza ogólnych wyników badania przeprowadzonego w Polsce, na pierwszy rzut oka wydaje się

być zaskakująco optymistyczna. Polska jest w grupie państw o najniższym procencie kobiet, które doświadczyły przemoc fizycznej i/lub seksualnej ze strony obecnego lub byłego partnera (19% kobiet). Pomimo tak „dobrego” w skali Europy wyniku, dokonanie szybkiej kalkulacji uzyskanych danych z badań wskazuje, że około 3 i pół miliona kobiet w Polsce, przynajmniej raz w swoim życiu, padło ofiarą przemocy fizycznej i/lub seksualnej!

Dane za rok 2015

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	75 495 (w tym 61 133 wszczynających procedurę i 14 362 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	97 501
Liczba ofiar – kobiet	69 376
Liczba ofiar – mężczyzn	10 733
Liczba ofiar – małoletnich	17 392
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	76 034
Liczba podejrzewanych sprawców – kobiet	5 244
Liczba podejrzewanych sprawców – mężczyzn	70 484
Liczba podejrzewanych sprawców – nieletnich	306
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	48 841
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu – kobiety	1 972
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu – mężczyźni	46 830
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	39
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	275

Źródło: <http://statystyka.policja.pl>

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizuje zadania Powiatu związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie od 2005 r., tj. od wejścia Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. został utworzony wówczas Punkt Interwencji Kryzysowej, który w 2007 r. przekształcono w **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** z całodobowym hostelem dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. PCPR świadczy również pomoc psychologiczną i prawną. W latach 2010-2014 w ramach programu systemowego: „Samodzielnicy – nie sami” – realizowano **Program Aktywności Lokalnej** dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami. W ramach programu wsparciem objętych zostało w 2010 r. – 17 osób,

Dane statystyczne OIK PCPR Puławy za 2015 rok

Liczba osób, które skorzystały z porad Ośrodka Interwencji Kryzysowej PCPR w Puławach	315
Liczba osób, które skorzystały pomocy psychologicznej	150
Liczba osób, które skorzystały z pomocy prawnej	106
Liczba kobiet, które skorzystały ze schronienia w Hostelu dla ofiar przemocy	7
Liczba małoletnich, którzy skorzystali ze schronienia w Hostelu dla ofiar przemocy	4
Liczba osób, która skorzystała z grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	15
Liczba osób, która skorzystała z grupy samopomocowej	10
Liczba osób, które skorzystały z indywidualnych spotkań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	23
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	7

w 2011 r. – 25 osób, w 2012 r. – 29 osób, w 2013 r. – 28 osób, w 2014 r. – 28 osób. Uczestniczki PAL – kobiety doświadczające przemocy, miały możliwość skorzystania z szerokiego zakresu wsparcia obejmującego szkolenia (trening umiejętności społecznych, trening umiejętności wychowawczych, trening relaksacyjny i asertywności), udział w grupie wsparcia, poradnictwo prawne, terapię psychologiczną, konsultacje wychowawcze oraz kurs pierwszej pomocy przedmedycznej. Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w 2013 roku w ramach programu osłonowego MPiPS realizowało projekt pod hasłem: „Nie bądź obojętny wobec przemocy”. Projekt ten spotkał się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem społecznym. Proponowane wówczas działania w ramach projektu były efektywne i spełniły oczekiwania uczestników, w związku z powyższym w 2015 r. PCPR postanowiło kontynuować podjęte działania i w ramach programu osłonowego MPiPS realizowało projekt: „Przemoc niejedno ma imię”. Została zorganizowana konferencja połączona z debatą pt. „Przemoc niejedno ma imię – porozmawiajmy o przemocy wobec osób niepełnosprawnych i starszych”, w której udział wzięło ponad 120 osób, przedstawiciele m.in.: Sądu, Prokuratury, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Jednostek Ochrony Zdrowia i Edukacji, Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu puławskiego oraz przedstawiciele stowarzyszeń i fundacji reprezentujących osoby niepełnosprawne i starsze działających na terenie powiatu. Prelekcje specjalistów z zakresu psychologii i prawa poruszały tematykę specyfiki kontaktu i pomocy krzywdzonym osobom starszym i niepełnosprawnym. Został przeprowadzony również cykl warsztatów dotyczący dialogu motywującego dla specjalistów zajmujących się problemem przemocy, w szczególności członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Utworzono grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy i grupę samopomocową dla osób wychodzących z przemocy. W związku z powyższym postanowiono podjąć w 2016 r. kompleksowe działania o podobnym charakterze

dotyczące całej rodziny uwikłanej w przemoc tj. zarówno pomocy osobom doświadczającym przemocy, osobom stosującym przemoc, jak też wsparcia specjalistów i członków grup roboczych w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji projektu: „Zatrzymać przemoc” w ramach programu osłonowego: „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

*Małgorzata Dudzińska
Terapeuta – Psycholog w PCPR w Puławach*

Bibliografia:

Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dn. 29 lipca 2005 roku.

Małgorzata Kościelska, Odpowiedzialni rodzice: z doświadczeń psychologa. Gdy w rodzinie panuje przemoc ojca, wyd. Impuls, Kraków 2011.

Linki: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_pl.pdf, <https://przemoc.gov.pl/>, <http://statystyka.policja.pl>

Program „Zatrzymać przemoc”

Powiat Puławski otrzymał dotację w wysokości 31 000 zł w ramach programu osłonowego: „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. W sierpniu 2016 r. podpisano porozumienie z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Po raz kolejny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem programu, którego celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Projekt „Zatrzymać przemoc” - poszerza ofertę PCPR o:

- konferencję szkoleniową,
- grupę samopomocową dla osób wychodzących z przemocy,
- grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- grupę terapeutyczną dla dzieci z rodzin z problemem przemocy,
- szkolenie i superwizję pracy dla specjalistów pracujących w obszarze przemocy prowadzone przez profesjonalistów będących autorytetami w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc.

Głównym celem projektu jest podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc osobom uwikłanym w przemoc, w tym osobom stosującym przemoc w rodzinie. **Oddziaływania skierowane do osób stosujących przemoc są warunkiem niezbędnym do ochrony i udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy.** Dzięki udziałowi w projekcie zostanie poszerzona wiedza i podniesione kompetencje zawodowe członków zespołów interdyscyplinarnych i pracowników innych instytucji zaproszonych do udziału w proponowanych działaniach (w konferencji szkoleniowej, szkoleniu i superwizji).

Jednym z najtrudniejszych obszarów działania pomocowego jest praca z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Praca z osobami bę-

dącymi sprawcami przemocy jest ciężka, budzi wątpliwości i wpływa na osobiste emocje, co powoduje zagrożenie wypaleniem zawodowym. W związku z tym konieczne jest **superwizowanie pracy** w celu zapobiegania temu zjawisku. Grupą osób potrzebującą również wsparcia w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, są osoby udzielające pomocy osobom doświadczającym przemocy i prowadzące pracę korekcyjno-edukacyjną z osobami stosującym przemoc. W związku z tym istnieje uzasadniona potrzeba objęcia i tej grupy działaniami zwiększającymi profesjonalizm udzielanej pomocy oraz profilaktyką wypalenia zawodowego w formie superwizji.

W ramach programu zostanie zorganizowana grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. **Grupa wsparcia** odgrywa bardzo ważną rolę w zmniejszeniu negatywnych skutków traumatycznych wydarzeń. Pomaga nie tylko wyjść z izolacji, wzmacnia również szacunek kobiet do samych siebie, pomaga w radzeniu sobie z poczuciem winy, poszerza wiedzę o możliwościach prawnych, procedurach itp. Grupy wsparcia uświadamiają kobietom, iż mają prawo do szacunku, wolności i godności osobistej, iż to one same poprzez własne działania są w stanie zmienić swoje życie. W ramach grupy wsparcia uczestniczki dodatkowo będą miały również możliwość poznania i doskonalenia prawidłowych metod wychowawczych.

Działaniem skierowanym do najmłodszych członków rodziny jest grupa terapeutyczna dla dzieci. **Grupa terapeutyczna dla dzieci** jest działaniem profilaktycznym, ale również wspierającym. Zajęcia uczące dzieci prawidłowych metod komunikacji, radzenia sobie ze stresem, i wyrażania emocji przynoszą najlepsze efekty w przyszłości. Są najskuteczniejsze w radzeniu sobie z różnymi problemami, w tym również w zapobieganiu przemocy oraz w niepowielaniu wzorców rodzinnych, tj. funkcjonowania w roli osoby doświadczającej przemocy lub stosującej przemoc. Osoby, które uczestniczyły już w różnych formach wsparcia, będą mogły skorzystać z pomocy w formie udziału w grupie samopomocowej dla osób wychodzących z przemocy.

Grupa samopomocowa ma na celu podtrzymanie wypracowanych sposobów radzenia sobie, wzajemne wspieranie się w sytuacjach kryzysowych, zapobieganie ponownemu wchodzeniu w związki z osobami stosującymi przemoc. Jedną z podstawowych cech samopomocy jest uruchamianie wewnętrznych zasobów osób połączonych podobnymi doświadczeniami.

Ostatnim wydarzeniem realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach projektu „Zatrzymać przemoc” było Konferencja: **„Zatrzymać przemoc – pomoc osobie stosującej przemoc, pomocą całej rodzinie”**, która odbyła się 17 października 2016 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach. Projekt objął Honorowym Patronatem Starosta Puławski Witold Popiołek.

*Małgorzata Dudzińska
Terapeuta – Psycholog, PCPR Puławy*

Zostań Rodzicem Zastępczym – Podaruj Siebie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze, czyli osób, które zapewniłyby opiekę zastępczą potrzebującym dzieciom. Wszystkich chętnych, którzy chcieliby stworzyć małym dzieciom spokojne i stabilne środowisko opiekuńczo-wychowawcze w formie rodziny zastępczej prosimy o kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, al. Królewska 3, 24-100 Puławy pod nr telefonu: 81 888 04 92 wew. 6, 81 888 34 88 lub 785 305 111.

Osoby zainteresowane zapraszamy na rozmowę z pracownikami tutejszego Centrum (pokój nr 12a), gdzie można uzyskać wszelkie informacje o ustawowych kryteriach i wymogach obowiązujących kandydatów do pełnienia ww. funkcji oraz o wsparciu i pomocy jakich udziela PCPR w Puławach rodzinom zastępczym.

Serdecznie zapraszamy!

Marzanna Jarska
Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
PCPR Puławy

Czytajmy dokumenty, które podpisujemy!

Co jakiś czas, na terenie naszego powiatu uaktywniają się firmy telekomunikacyjne, które stosują nieuczciwe praktyki w pozyskiwaniu klientów.

Sytuacja ta wygląda następująco. Konsument otrzymuje telefon z propozycją obniżenia opłaty abonamentowej. Oczywiście rozmowa prowadzona jest w taki sposób, że konsument ma wrażenie, iż rozmawia z przedstawicielem swojego obecnego operatora. Przedstawiana przez konsultanta argumentacja jest bardzo różna. Czasami zniżkę w abonamencie proponuje się ze względu na terminowe regulowanie zobowiązań, a czasami z uwagi na wieloletnią współpracę. Po zaakceptowaniu przedstawionych warunków konsument jest informowany, że dokumenty w tej sprawie zostaną dostarczone przez kuriera za kilka dni. Kiedy kurier przywozi dokumenty, konsument podpisuje je i odkłada do szuflady, nie dokonując weryfikacji przedstawionych przez telefon warunków świadczenia usługi, jak również oznaczenia stron (dane konsumenta, dane operatora, logo firmy telekomunikacyjnej). Po około 3 tygodniach zostaje zawiadomiony telefonicznie przez swojego dotychczasowego dostawcę usług telekomunikacyjnych, że inna firma telekomunikacyjna wystąpiła o przeniesienie Jego numeru - czyli, że dokonał zmiany operatora.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. 2014, poz. 827 z późn. zm.) konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35. Dlatego tak ważnym jest, aby konsumenci czytali dokumenty, które podpisują. W okresie 14 dni od podpisania umowy, mają moż-

liwość odstąpienia od umowy bez żadnych konsekwencji finansowych. W tym czasie konsumenci powinni zapoznać się z umową, regulaminem świadczenia usług, cennikiem i dokonać weryfikacji informacji przedstawionych w trakcie rozmowy telefonicznej. Po upływie tego terminu umowa staje się wiążąca. Po analizie dokumentów okazuje się, że konsumenci dokonali zmiany operatora, a proponowana obniżka abonamentu obowiązuje tylko przez pierwsze dwa okresy rozliczeniowe. Potem opłaty naliczane są według cennika ogólnego. Ponadto z treści umów wynika, iż konsumenci zobowiązani są do opłacania usług dodatkowych. Wypowiedzenie umowy po upływie 14 dniowego terminu na odstąpienie od umowy, powoduje naliczenie kary umownej (opłaty wyrównawczej) przez operatora.

Wioletta Próchniak
Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacja Moja Komenda

W połowie września oddaliśmy Państwu dwa pomocne narzędzia w celu komunikowania się z Policją. Pierwsze: Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa – działająca na stronie internetowej geoportalu, drugie: aplikacja – „Moja Komenda”. Każdy mieszkaniec naszego powiatu może sam zareagować na zagrożenia i podzielić się spostrzeżeniami. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa pozwoli na podniesienie poziomu bezpieczeństwa w miejscach wskazanych przez mieszkańców regionu. Aplikacja „Moja Komenda” przeznaczona na urządzenia mobilne z systemem operacyjnym Android pozwoli nam szybko odnaleźć najbliższą jednostkę Policji, bądź odzyskać kontakt do swojego dzielnicowego. Zapraszamy do korzystania z nowych narzędzi komunikowania się.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa to innowacyjne narzędzie, mające służyć głównie poprawie bezpieczeństwa mieszkańców. Od połowy września jest już dostępna dla mieszkańców naszego powiatu. Szukać jej możemy na stronach internetowych wpisując „Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa”. Funkcjonuje na stronach geoportalu. Obsługa mapy została zaprojektowana tak, aby bezproblemowo, intuicyjnie mógł z niej skorzystać każdy obywatel. Za pomocą interaktywnej strony można przekazywać informacje o zagrożeniach występujących w swojej miejscowości czy ulicy. Następnie Policja będzie te sygnały weryfikować. Jeśli informacje się potwierdzą, Policja wprowadzi je wprost na mapę. „Mapa” nie służy do zgłaszania potrzeby pilnej interwencji Policji. W tego typu przypadkach należy korzystać z dotychczasowych, znanych nam numerów alarmowych – 112 i 997. Mapy zostały opracowane w oparciu o informacje własne Policji, czyli m.in. statystyki policyjne, a także na podstawie informacji przekazanych przez podmioty biorące udział we wcześniejszych konsultacjach społecznych oraz w oparciu o wyniki badań opinii publicznej oraz informacje różnych instytucji. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa pozwoli na podniesienie poziomu bezpieczeństwa w miejscach wskazanych przez mieszkańców powiatu puławskiego. Najważniejsze to, że możemy mieć na to bezpieczeństwo, wpływ. Instrukcji obsługi KMZB dostępna jest również na stronie internetowej lubelskiej Policji.

Drugim, pomocnym narzędziem komunikowania się z Policją, udostępnionym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jest aplikacja mobilna: „Moja Komenda”. Dzięki niej odnajdziecie Państwo dzielnicowego, który opiekuje się Waszym rejonem zamieszkania. Aplikacja: „Moja Komenda” umożliwi wyszukanie każdego dzielnicowego w Polsce. Aby to zrobić wystarczy wpisać np. własny adres zamieszkania, a aplikacja odnajdzie funkcjonariusza, który dba o nasz rejon zamieszkania oraz pokaże, w której jednostce pracuje. Dzielnicowych możemy wyszukać także po ich imieniu lub nazwisku. Aby połączyć się z funkcjonariuszem wystarczy jedno kliknięcie. Tam podane są również ich adresy mailowe. Użytkownik nie musi mieć dostępu do Internetu, aby odnaleźć swojego dzielnicowego. Aplikacja: „Moja komenda” zawiera także bazę teled adresową wszystkich komend i komisariatów w Polsce. Dodano do niej dodatkowo jednostki, m.in. rewiry dzielnicowych oraz posterunki. Aplikacja została wyposażona w dwa tryby wyszukiwania informacji. Po włączeniu usług lokalizacyjnych w telefonie sama odnajdzie najbliższe

policyjne obiekty. Po przejściu w tryb online - wystarczy jedno kliknięcie, by wskazała trasę do najbliższej komendy lub komisariatu. Równie sprawnie połączy nas z dyżurnymi policjantami z wybranej jednostki. Dodatkowo „Moja komenda” umożliwi wyszukanie po nazwie jednostki, ulicy lub kodzie pocztowym. „Moja Komenda” dostępna jest na telefony z Androidem i na iOS. Usługa jest bezpłatna. Zapraszamy do korzystania z usług aplikacji.

kom. Marcin Koper

Oficer prasowy Powiatowej Komendy Policji w Puławach

Obchody „Dnia Seniora” w Oddziale Rejonowym Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Puławach

Podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Starszego Człowieka – 30 września br. odbyły się uroczystości związane z obchodami „Dnia Seniora” zorganizowane przez Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Puławach. Wydarzenie było dofinansowane przez Powiat Puławski i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w ramach realizacji zadania pożytku publicznego.

Uroczystości rozpoczęły się w kościele garnizonowym Mszą św. w intencji seniorów Powiatu Puławskiego. Oprawę muzyczno-wokalną podczas sprawowanej mszy zapewnił międzygminny chór „Pokolenie” pod kierownictwem Tadeusza Salamandry.

Dalsza część uroczystości odbyła się w wypełnionej gościami sali widowiskowej POK „Dom Chemika” pod hasłem: „Dzień Seniora dniem promocji kultury i tradycji Regionu”. Święto „Dzień seniora” uświetniły wystąpienia okolicznościowe przewodniczącej związku oraz zaproszonych gości m.in.: Wicestarosty Puławskiego - Jana Ziomki, Prezydenta Miasta Puławy - Janusza Grobla, Wiceprzewodniczącego Zarządu Oddziału Okręgowego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Lublinie - Stanisława Miciuka oraz przewodniczących bratnich rejonowych organizacji związkowych z Ryk, Łęcznej, Świdnika i Koła Miejskiego Emerytów działającego przy Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.

Chór „Pokolenie” z Końskowoli podczas występu

Na ręce Przewodniczącej Związku wpłynęły gratulacje i życzenia dla seniorów Ziemi Puławskiej od Przewodniczącej Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Warszawie - Elżbiety Ostrowskiej, posła na Sejm RP - Włodzimierza Karpińskiego i Wicewójta Gminy Karczmiska - Elżbiety Seredyn.

Zadowolenie z powstania i działalności Koła Terenowego nr 11 Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Wąwolnicy oraz szacunek dla seniorów wyraził swoją obecnością Wójt Gminy Wąwolnica - Marcin Łągana.

Wśród zaproszonych gości nie zabrakło radnej Rady Powiatu, dyrektor ZSO nr 2 w Puławach - Bożeny Strzeleckiej, dyrektorki Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach w osobach Wiesława Smyrgały i Beaty Nowak, dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej - Anny Szarpak, dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy w Końskowoli - Iwony Stochmal oraz kierownika Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta - Anny Maj. Obecni byli też dyrektorzy Gminnych Domów Kultury: w Baranowie - Grażyna Piaseczna, w Wąwolnicy - Irena Kolibaska, w Gołębiu - Zbigniew Barankiewicz.

Na uroczystość przybyły również zaproszone osoby patronujące realizacji zadania kierownik Wydziału Promocji Kultury Sportu i Turystyki - Andrzej Wenerski i inspektor ds. kultury - Anna Ziomka.

Zasłużeni działacze Związku: Jadwiga Pacek, Helena Hawrot, Stefania Bartuzi, Jadwiga Duma, Marianna Pokraka i Józefa Cebula udekorowani zostali złotą odznaką nadaną przez Zarząd Główny Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Warszawie. W podziękowaniu za życzliwość i wsparcie w realizacji zadań statutowych Puławskiego Oddziału Rejonowego Związku szczególnie wyróżnienie - statuetkę „Dla Przyjaciela” - przyznane przez Zarząd Oddziału Okręgowego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Lublinie otrzymali kierownik Wydziału Promocji Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa Powiatowego w Puławach - Andrzej Wenerski i inspektor ds. kultury w ww. Wydziale - Anna Ziomka oraz dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Baranowie - Grażyna Piaseczna.

Kwiaty i podziękowania od Puławskiego Związku za współpracę, zrozumienie i otwartość na potrzeby osób starszych otrzymali na ręce Jana Ziomki - Zarząd Powiatu Puławskiego, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach - Małgorzaty Suszek-Zawadzkiej, Prezydenta Miasta Puławy - Janusz Grobel i Wiceprezydent Miasta Puławy - Ewa Wójcik.

Oprawę artystyczną uroczystości zapewniły chóry i zespoły śpiewacze seniorów m.in. międzygminny chór „Pokolenie” z siedzibą w Końskowoli, „Śpiewające Seniorki” z Gołębia, zespół śpiewaczy z Baranowa, inscenizacja w wykonaniu młodzieży z ZSO nr 2 im. Dionizego Książnika w Puławach, a także występy zespołów „Powiśle” i „Puławianki” z POK „Dom Chemika”. Duży aplauz widowni otrzymał występ kabaretu „Pod Wydrwigraszem” z Markuszowa.

Podczas imprezy zorganizowana została wystawa prac rękodzieła artystycznego i wyrobów kulinarnych Koła nr 3

Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów z Baranowa. Zarząd Oddziału Rejonowego Związku dziękuje wychowankom Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej za wykonaną dekorację sali widowiskowej na tę okoliczność. Dekorację sali widowiskowej wykonali wychowankowie Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej.

Obchody „Dnia Seniora” były okazją do zaprezentowania wkładu seniorów w tworzenie, rozpowszechnianie oraz promowanie kultury i tradycji Regionu. Ponadto były miłą okazją do spotkania oraz integracji środowisk senioralnych z terenu Powiatu Puławskiego.

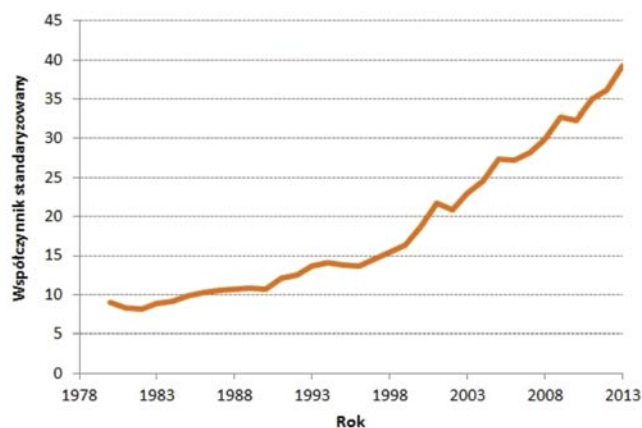
*Zarząd Oddziału Rejonowego
Polskiego Związku Emerytów
Rencistów i Inwalidów w Puławach*

Okiem specjalisty

Konferencja Urologiczna w Puławach

30 września 2016 roku w Starostwie Powiatowym w Puławach odbyła się konferencja urologiczna pod patronatem Starosty Puławskiego Witolda Popiołka.

Część wykładową rozpoczęło wystąpienie dr **Janusza Ciechana**, ordynatora Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej w Puławach, dotyczące diagnostyki chorób gruczołu krokowego. Podstawowym narzędziem w diagnostyce urologicznej jest oznaczanie poziomu markera PSA (specyficzny antygen sterczowy). Przedstawiono jakie informacje można uzyskać wykonując badanie PSA oraz jak w codziennej praktyce lekarskiej z tych danych korzystać. Kluczową kwestią w przeprowadzanej diagnostyce jest rozpoznanie tych przy-

padków, których leczenie przyniesie pacjentom podniesienie jakości życia i zmniejszenie śmiertelności, a zarazem uniknięcie nad rozpoznawalności chorób nieistotnych klinicznie. Jednym z głównych badań stosowanych przez urologów jest badanie gruczołu krokowego palcem przez odbytnicę. Jak pokazują badania, aby zapewnić wiarygodność wyniku niezbędne jest doświadczenie badającego. Kwalifikowanie pacjentów do biopsji prostaty, celem potwierdzenia bądź wykluczenia raka

Sport i turystyka

Reprezentacja Powiatu podczas VIII Mistrzostw Polski Samorządowców w piłce nożnej sześciopersonowej

24-25 września 2016 roku w Zakopanem, odbyły się VIII Mistrzostwa Polski Samorządowców w piłce nożnej sześciopersonowej. Po dwuletniej nieobecności na boiskach pojawiła się drużyna reprezentująca Powiat Puławski, wystawiając drużynę w kategorii +35 oraz w kategorii Open.

Nasze zmagania rozpoczęliśmy od kategorii +35, gdzie o tytuł najlepszych zmagano się osiem drużyn podzielonych na dwie grupy. Zaczęliśmy od meczu z Powiatem Leżajskim, w którym przez większość czasu to my dyktowaliśmy warunki gry i mieliśmy przewagę, ale jak to mawia stare piłkarskie powiedzenie, że „niewykorzystane sytuację się mszczą” tak i tu się zemściło i przegraliśmy to spotkanie 0:1. Następnie przyszła kolej na drużynę reprezentującą Miasto Zielona Góra i tu gładko ulegliśmy 0:4. Trzeci grupowy mecz z zawsze solidną i uważaną za faworyta tych rozgrywek drużyną Miasta Nowy Sącz, która wcześniejsze swoje mecze wygrywała kolejno 5:1 oraz 8:0, zagraliśmy bardzo dobrze, lecz przegraliśmy 2:4.

Po fazie grupowej przyszło nam walczyć o siódme miejsce z ekipą Miasta Leszno. W tym meczu walka była zacięta i to my ostatecznie zajęliśmy siódme miejsce wygrywając 4:1.

W międzyczasie toczyliśmy zmagania w kategorii Open, zaczynając od porażki w grupie z Gminą Nadarzyn 2:5, następnie przyszedł czas na długo wyczekiwane zwycięstwo 4:2 z Urzędem Miasta Polanica-Zdrój. Kolejne dwa mecze grupowe niestety zakończyły się porażkami 1:3 z Gminą Dąbrówka i 0:1 z Gminą Komorniki. Pomimo słabych wyników udało się nam awansować z czwartego miejsca do kolejnego etapu rozgrywek.

W niedzielny poranek rozpoczęliśmy zmagania w kolejnej fazie mistrzostw. Pierwszy mecz grupowy z Powiatem Wejherowskim toczony był w bardzo szybkim tempie, a wynik zmieniał się jak w kalejdoskopie, raz na korzyść jednych, raz na drugich. Ostatecznie, po bardzo zaciętym pojedynku,

Reprezentacja Powiatu Puławskiego w piłce nożnej

wygraliśmy 4:3 i to zwycięstwo zaostriżyło nam apetyt na to, by powalczyć o coś więcej. Niestety nasz zapał został bardzo szybko ugaszony po raz kolejny przez drużynę Miasta Nowy Sącz i porażka 1:6 wyeliminowała nas z dalszych rozgrywek.

Również w niedzielę toczył się bój o coś w rodzaju pucharu pocieszenia, gdzie nasi +35 wygrali z Miastem Leszno 3:1, zremisowali z Gminą Halinów 2:2 i przegrali z Gminą Dopiewo 0:3, co dało nam czwarte miejsce na siedem drużyn.

Na zakopiańskich boiskach można było spotkać kilku znanych byłych piłkarzy drużyn polskiej Ekstraklasy takich jak Piotr Bania były zawodnik Cracovii czy Ireneusz Stencel z Arki Gdynia.

Nasza drużyna wystąpiła w składzie: Mateusz Karaś, Mariusz Próchniak, Ignacy Włodek, Sylwester Grzechnik, Marek Soboń, Roman Wydra, Piotr Gowin, Tomasz Szkoda, Marcin Olender, Rafał Dryk, Piotr Spytek i Kamil Nastaj, a także nieoceniony Józef Zolech, który wcielił się w rolę kierownika drużyny i trenera.

W sumie w turnieju udział wzięło 22 drużyny, a drużyna Powiatu Puławskiego uplasowała się w przedziale 9-11, co można uznać za duży sukces i postęp w stosunku do poprzednich edycji tej imprezy – w poprzednich edycjach reprezentacja zajmowała miejsce w drugiej dziesiątce stawki. Zwycięzcą VIII Mistrzostw Polski Samorządowców została drużyna Miasta Sierpc, która obroniła tytuł z przed roku i w finale wygrała po rzutach karnych z Miastem Nowy Sącz 0:0 k.5:4.

*Kamil Nastaj
reprezentacja Powiatu Puławskiego w piłce nożnej*

Spyły kajakowe na Wiśle i Wieprzu

Wisła jest najdłuższą polską rzeką, a także najdłuższą uchodzącą do Morza Bałtyckiego. Zaczyna się w miejscu połączenia potoku Malinka z potokiem Wiselka, powstałym z połączenia Białej i Czarnej Wiselki uchodzących do Jeziora Czarniańskiego. Wieprz to rzeka będąca prawym dopływem Wisły, która swoje źródła ma w pobliżu Tomaszowa Lubelskiego, a ujście w okolicy Dębina.

Małopolski Przełom Wisły, który przemierza się w trakcie spływów, pozwala na poznanie najpiękniejszego odcinka rzeki. Meandry Wieprza wymagają sprawnego operowania wio-

słem i większej koncentracji. Pomimo niewielkich trudności spływ to doskonały sposób na poznanie urokliwej natury powiatu puławskiego.

Korzystamy z walorów królowej polskich rzek oraz Wieprza na odcinkach w powiecie puławskim. 13. Drużyna Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Puławach organizuje, w okresie od maja do września, spływy kajakowe na najbliższych puławianom odcinkach rzek. Są to jedne z najbardziej urokliwych miejsc na Wiśle i Wieprzu.

W okresie lata 2016 roku odbyło się 10 spływów kajakowych. Były to działania dofinansowane z budżetu powiatu puławskiego. Nad bezpieczeństwem uczestników wszystkich spływów czuwają ratownicy 13. Drużyny Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Puławach asystując z łodzi motorowodnych lub kajaków.

Trasy średniej długości około 18 km przepłynęło ponad 200 osób, w tym młodzież i rodziny z terenu powiatu puławskiego. Podczas każdej z wypraw organizowane jest ognisko integracyjne na jednej z plaż, które odsłania Wisła lub na łąkach przylegających do Wieprza. Podczas takiego postoju uczestnicy spływów rozwiązują test wiedzy o powiecie puławskim lub ankietę związaną z programowaniem nowych działań w zakresie wykorzystania potencjału turystycznego naszego regionu.

Ogórek Sławomir
WOPR Puławy

Spotkanie Powiatowej Rady Turystyki z przedstawicielami UMCS w Lublinie

4 października 2016 r. w Starostwie Powiatowym w Puławach odbyło się spotkanie Powiatowej Rady Turystyki z przedstawicielami Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – dr Jolantą Rodzoś – Kierownikiem Pracowni, Prodziekanem, dr hab. Teresą Brzezińską-Wójcik – prof. nadzwyczajnym UMCS, dr Joanną Szczęsną oraz prof. dr hab. Marianem Harasimiukiem – kierownikiem Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania.

Tematem konferencji było „Tworzenie obszarowych produktów turystycznych”. Podczas spotkania omówiono poten-

cjał turystyczny Powiatu Puławskiego. Poruszono również zagadnienia związane z aktualnymi trendami w turystyce. Dyskutowano o możliwościach współpracy samorządu z uniwersyteckimi naukowcami w zakresie rozwoju turystyki.

Andrzej Wenerski
Kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

Trzynastka niekoniecznie pechowa

Mówi się, że trzynastka to pechowa liczba. Nie mogą jednak tego powiedzieć uczestnicy XIII Turnieju Tenisa Stołowego osób niepełnosprawnych w Puławach, który odbył się od 30 września do 2 października 2016 r. w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 6. Organizatorem, jak zawsze, była Puławska Fundacja Osób Niepełnosprawnych PA-KT przy wydanej pomocy Zespołu Dziennych Domów Pomocy Społecznej i Puławskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej.

Na starcie stanęło 36. uczestników z 5. państw: Białorusi, Litwy, Rosji, Ukrainy i Polski. Rangę turnieju podnosi fakt, że wśród zawodników było kilku aktualnych mistrzów i wicemistrzów tych krajów, a także reprezentujący Polskę trzej uczestnicy Paraolimpiady z Rio de Janeiro: Rafał Lis, Maciej Nalepka i Krzysztof Żyłka. Zawodnicy rywalizowali w sześciu kategoriach, także pojedynków było sporo, wiele z nich pięciosetowych.

- *Lubię przyjeżdżać do Puław, wcześniej na wyścigi na wózkach, teraz na turniej tenisa stołowego – mówi jeden z uczestników Jarosław Pogonowski. – Jestem typowym amatorem i dla mnie konfrontacja z wicemistrzem świata czy paraolimpijczykiem to dotknięcie wielkiego sportu. Fajnie, jak uda się urwać im punkty w meczach.*

Krzysztof Żyłka uczestnik ostatniej olimpiady dodaje, że turniej w Puławach to bardzo dobry sprawdzian przed jesiennymi zawodami. Ma dobrą obsadę, bo z za granicy przyjeżdża czołówka graczy z krajów uczestniczących, a z Polski wszyscy znaczący zawodnicy klas 1-4.

Po grach eliminacyjnych w grupach, zawodnicy systemem pucharowym walczyli o zwycięstwo w turnieju. Końcowa klasyfikacja wygląda następująco:

w kategorii kobiet

- I miejsce zajęła Emilia Kotarska – Puławy (Polska),
- II miejsce Antonina Arsenowa - Briańsk (Rosja),
- III miejsce Ira Gołowacz – Homel (Białoruś).

w kategorii tefraplegia mężczyzn:

- I miejsce zajął Piotr Sokalski reprezentujący IKS Tarnobrzeg,
- II miejsce Andrej Jewstradow - Briańsk (Rosja),
- III Andrej Mantula - z Połocka (Białoruś).

Kategoria **paraplegia mężczyzn** zakończyła się wygraną Rafała Lisa reprezentującego Szansę Start Gdańsk, który wyprzedził Krzysztofa Żyłkę – z Markowców IKS Tarnobrzeg i Vitalija Popoka – z Równego (Ukraina).

Bardzo podobna była kolejność w kategorii **Open**, gdzie na pierwszym miejscu stanął Krzysztof Żyłka, przed Rafałem Lisem i Vitalijem Popokiem.

Deble po zaciętej walce wygrali Rafał Lis/Krzysztof Żyłka wyprzedzając pary: Maciej Nalepka – Tuchów, klub IKS Tarnobrzeg/Mariusz Czerwiński - Start Radom oraz Janusz Chamota - Jeżowe, klub IKS Tarnobrzeg/Marek Szafranec SIKS SILESIA Katowice.

Bardzo zacięte pojedynki były w kategorii **Mixty**. Tu bezkonkurencyjna była para Emilia Kotarska/Janusz Chamot – aktualni brązowi medaliści Mistrzostw Polski, w tej kategorii nie dali szans parze Antonina Arsienowa/Michał Klimowców z Briańska, która zajęła drugie miejsce, zaś na najniższym podium stanęła para białorusko-ukraińska Alena Cherbanosenko/Vitalij Popok.

Puławy poza Emilią Kotarską, dla której te zawody były kolejnym sprawdzianem przed Mistrzostwami Polski (mistrzostwa odbędą się w grudniu w Gdańsku) i listopadowym Pucharem Polski – reprezentowali jeszcze: Mirosław Abramek, Grzegorz Sulima, Piotr Adach i Paweł Szkoła.

Turniej nie odbyłby się, gdyby nie sponsorzy: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy”, Urząd Miasta w Puławach i Starostwo Powiatowe w Puławach. Organizatorzy dziękują wszystkim, dzięki którym turniej mógł się odbyć.

Tadeusz Kiernicki

Puławska Fundacja Osób Niepełnosprawnych PA-KT

Policjantka Komendy Powiatowej Mistrzynią Świata

To już kolejny sukces puławskiej policjantki. Sierż. Danuta Woszczek do wielokrotnych tytułów Mistrza Polski i Europy w biegach górskich dorzuciła swój największy i najbardziej wartościowy tytuł.

6 listopada została Mistrzynią Świata w XXII World Masters Athletics Championships w australijskim Perth.

Sierż. Danuta Woszczek, policjantka Komendy Powiatowej policji w Puławach, nie miała problemów ze zdobyciem złotego medalu w biegu na 2 000 m z przeszkodami. W XXII World Masters Athletics Championships w Australijskim Perth na początku listopada osiągnęła rezultat 7.05.24 min. Danuta od ćwierć wieku uprawia lekkoatletykę godząc obowiązki służbowe ze sportem.

W Australii stratowała również na dystansie 800 metrów plasując się na znakomitym 4 miejscu. Przypominamy jej koronną dyscypliną są biegi górskie. Ten bieg nasza biegaczka potraktowała jako przetarcie i zaklimatyzowanie się przed właściwym biegiem na 2 000 m z przeszkodami. Konkurentki z różnych stron świata nie miały szans w tym biegu. Sierż. Danuta Woszczek wygrała z 25 sekundową przewagą nad dru-

gą zawodniczką, również reprezentantką Polski. Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów.

Nasza Mistrzyni dziękuje osobom oraz instytucjom, dzięki którym mogła wziąć udział w Mistrzostwach Świata: Komendantowi Powiatowemu Policji w Puławach insp. Dariuszowi Szkodzie, NSZZP w Lublinie, Przedsiębiorstwu „Re-Mo”, Darko Radom, Restauracji Nepomucen, Zakładowi „Rachwał”, a w szczególności Staroście Puławskiemu Witoldowi Popiołkowi.

kom. Marcin Koper

Oficer prasowy Powiatowej Komendy Policji w Puławach

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016

Dożynki Powiatowe Kazimierz Dolny 2016 i Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP

Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP

STAROSTA PUŁAWSKI
ZAPRASZA NA

16. Powiatowy Dzień Kultury

24 listopada 2016 r.

Sala Kongresowa w Pałacu Czartoryskich w Puławach,
ul. Czartoryskich 8

PROGRAM

- 16.00 - otwarcie uroczystości
- 16.15 - wręczenie Dorocznych Nagród Starosty Puławskiego w Dziedzinie Kultury, w trakcie występ artystów z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach oraz par tanecznych z Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle”
- 17.45 - wręczenie nagród laureatom konkursu wydawnictw regionalnych
- 18.00 - koncert duetu „Andrzej Korycki & Dominika Żukowska”

Serdecznie zapraszamy!

www.pulawy.powiat.pl

WSTĘP WOLNY